

### ምዕራፍ ፮

በኢትዮጵያዊ የተዋህዶ ሰውነት፥  
የኹለት ባሕርያት ክሥተት፥  
ጸኑ አደገኛነት።

በደብዳቤዎ ውስጥ: “በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ የተመዘገቡትን ሰባቱን ቃል ኪዳናትና የመንግሥታት ማገበርን ቃል ኪዳን እንዳናመሳሰላቸው” ብለው የጻፉት ሐረግ አለ። ይህ: እንግዲህ: የራስዎ የግል አስተሳሰብም ነው። ይኹን እንጂ: ይህንኑ: የእርስዎን የግል አስተሳሰብ: አርእስት ሽኖ ከምንነጋገርበት: ከዚህ ከያዝነው ከታላቁ የቅዱሱ ኪዳን ጉዳይ ጋር በማገናዘብ ሲመለከቱት: ርዥሰት ሽኖ ይገኛል። ምክንያቱም: እውነተኛው ኢትዮጵያዊ: በቅዱሱ ኪዳን ሃይማኖቱ ላይ ያለውን መሠረታዊ አቋም ስለሚገረገርበትና ለቅዱሱ ኪዳን በመሐላ የገባውን ግዳጅ ስለሚቃረንበት ነው።

#### የምዕራባውያን ሥርዓተ መንግሥት።

የዚህ አስተሳሰብም ነገር: በግለሰብ ደረጃ ሲጤን: ራሱን: በነጠላ: “እኔ” ብሎ የሚጠራውን: አንድን ሰው: ከኹለት የሚከፍል ሲሾን፥ በአገር ደረጃ ሲያጤኑት ደግሞ: በቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያውያን እምነት: በእግዚአብሔር መንግሥትነቷ: ሦስቱን ቤተጾታ: ማለትም: ቤተ ሕዝቧን፥ ቤተ ክህነቷንና ቤተ ምልክናዋን: በተዋህዶ ምሥጢር: እንደነፍሱ፥ ሥጋና መንፈስ: አንድ አካል አድርጋ የኖረችውን: አንዲት ኢትዮጵያን: ቤተ ክህነትና ቤተ መንግሥት በሚል: ቀድሞ: ከዕብራውያን፥ ዛሬ ደግሞ ከምዕራባውያን ፈሊጥ በተገኘ ስያሜ: ከኹለት መለየት ይሻናል። በዚህ አቋምም: ለኢትዮጵያ ባዕድ ለሾነውና ሥጋውያን የሾኑት ምዕራባውያን: Democracy (ዲሞክራሲ ወይም “ሕዝባዊ አገዛዝ”) ለሚሉት የሥነ መንግሥት ፍልስፍና (political theory): እርስዎ: ምርኮኛና ፍጹም ተባባሪ መሾንዎን ማስመስከርዎ ነው።

#### የዕብራውያን ሥርዓተ መንግሥት።

ይህ: የዓለማውያን አሕዛብና የሥጋውያን ባዕዳን ባህል: በአጼ ኃይለ ሥላሴ: ረቂቅ መሣሪያነት: በሰብአዊ ብልሃትና ዘዴ: ሠርጎ ገብቶ: ኢትዮጵያውያንን ያጥለቀለቃቸው: ዛሬ ብቻ ሳይሆን: ከሦስት ሺህ ዓመታት በፊት: በኪዳነ እሪት አማካይነት: ወደኢትዮጵያ የገባው: የዕብራውያን እምነትና ሥርዓት: ከኢትዮጵያውያኑ ጋር እንዲዋሃድ በተደረገበት ጊዜም: ነበር። ነገር ግን: ያ: በተመሳሳይ መልክና ይዘታ: ተከሥቶ የነበረው ሙከራ: እንደእስከዛሬው ሹሉ: ሳይሳካለት ቀርቷል። ይህንንም: በሚከተለው አጭር ቃል አስረዳለሁ።

# ኢትዮጵያ፡

አዎን! "የአብርሃም ልጆች ነን" ወይም፡ በተለይ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ በምድር ላይ ከተገለጠ ወዲህ፡ ባሹት ጊዜ ጭምር፡ "አይሁድ" ወይም "እስራኤል" ሳይሆኑ "ንን" የሚሉት ዕብራውያን፡ በሙሴ አማካይነት፡ ከኢትዮጵያውያን የተቀበሉትን፡ ከላይ የተጠቀሰውን፡ የመልክ ጸደቅን የቃል ኪዳን ሥርዓት ትተውና በነቢዩ በሳሙኤል ዘመን፡ "እኛ፡ እንደአሕዛብ ልማድ፡ በሰው እንጂ፡ በእግዚአብሔር ሥርዓት አንተዳደርም!" ብለው በፈጣሪያቸው ላይ ሲያምፁ፡ ወዲያው፡ በሰብአዊ ፍልስፍናቸው፡ የዛሬውን የመሰለ፡ የራሳቸውን ሥርዓት መፍጠር፡ ግድ ሽነባቸው። ይኸውም፡ ፈጣሪ አንድ አድርጎ የሠራውን፡ የአንዱን ሰው ሕያው ሰውነት፡ ነፍስና ሥጋ በሚባሉ፡ ባሕርያቱና አካላቱ፡ ከሹለት እንደመክፈል በሚቆጠር የመግደል ወንጀል፡ መንፈሳዊና ሃይማኖታዊ የሽነውን ሹሉ አጣምራ የያዘችውን ክፍል፡ በነፍስ አካል መሰለው፡ "ቤተ ክህነት" ብለው በመጥራት፡ ምድራዊና ምግባራዊ የሽነውን ሹሉ አጣምሮ የሚሠራውን ክፍል ደግሞ፡ በሥጋ አካል መሰለው፡ "ቤተ መንግሥት" ብለው በመሠየም፡ አንዲት የሽነችውን፡ የእግዚአብሔርን መንግሥት፡ ከሹለት መክፈላቸው ነው።

ከዚህ የተነሣ፡ ነፍስ የተለየችው ሥጋ ምውት እንደሚሆን ሹሉ፡ እነርሱም፡ ከእግዚአብሔር ሥርዓተ መንግሥት ይልቅ፡ የሰብአዊ መንግሥትን ሥርዓት በመምረጣቸው፡ እንዲሁ፡ ከእግዚአብሔር ሕይወት የተለዩ ሽነው፡ በዚህ፡ እነርሱው በፈለጉት ሥርዓት ከነገሠባቸው፡ ከሳዎል ጀምረው፡ እስከዛሬ ድረስ፡ እነሆ፡ እርስ በርሳቸው በመከፋፈልና በመተላለቅ ይኖራሉ።

ይህንንም ሹኔታ፡ ኢትዮጵያውያን፡ "በአማን እሳት ውእቱ፡ ዘኢይክሉ ለኪርቶ እሳታውያን፡ እለ ነደ እሳት እሙንቱ፡ ኪሩቤል ወሱራፊል" የሚለውን፡ የቅዳሴ ማርያምን የምስጋና ቃል፡ በአንድምታ ሐተታ በሚተረጉሙበት ጊዜ፡ "ታሪክ" ብለው በሚጠቅሱት ማብራሪያ ላይ ገልጸውታል። ይኸውም፡ የዕብራውያን ንጉሣቸው ያዝያን፡ ቤተ መንግሥቱን በመወከል፡ ሊቀ ክህናታቸው አዛርያስ ደግሞ፡ ቤተ ክህነቱን በመወከል፡ በሹለቱ ባለሥልጣናት መካከል ተፈጥሮ የነበረውን ፀብ የሚመለከተው ነው። ቃሉም እንዲህ ይላል፡- "ንጉሡ፡ ሊቀ ክህናቱን፡ 'ምነው፡ ከእኔ ልብሰ መንግሥት ይልቅ፡ ያንተ ልብሰ ተክህኖ ይበልጣል?' ሲለው፡ ሊቀ ክህናቱ፡ 'መጽሐፉ፡ 'ክህናትህ፡ እውነትን ይለብሳሉ እንጂ!' ይለኛል' ብሎ ይመልስለታል። ሊቀ ክህናቱ፡ የንጉሡን ፍርድ ስለሚገሥሥበት፡ 'ምነው ፍርዴን ትገሥሥብኛለህ?' ይለዋል፤ 'ከመንግሥት ይልቅ ክህነት ይበልጣል' ብሎ ይመልስለታል። እንዲህ አድርጎ፡ ሊቀ ክህናቱ፡ ቤተ መንግሥትን እያረካከሰ፡ ቤተ ክህነትንም እያነጋገሠ፡ ከመጻሕፍት በመጠቃቀስ ቢያውከው፡ በዚያም፡ በዚያም ቢሉ፡ ንጉሡ ቀንቶበት፡ 'ከቤተ መንግሥትማ፡ ቤተ ክህነት ከበለጠ፡ እኔስ፡ ባባቴ፡ ከቤተ መንግሥት ብወለድ፡ በእናቴ፡ ከቤተ ክህነት እወለድ የለምን?' ብሎ፡ ንጉሡ፡ ልብሰ ተክህኖውን ለብሶና ማዕጠንተ ወርቁን ይዞ፡ ወደቤተ መቅደስ ገባ።" ንጉሡ፡ በዚህ ድፍረቱ እንደተቀሠፈ በማስረዳት፡ ታሪኩ ያበቃል።

የኢትዮጵያውያን ሥርዓተ መንግሥት።

ከዕብራውያን የቀደመው፡ የእኛ፡ የኢትዮጵያውያን ሥርዓት ግን፡ ከላይ እንደተገለጸው፡ ከዚህ የተለየ ነው። ይኸውም፡ ጥንት፡ በመልክ ጼዴቅ፣ ጳጳም፡ በመካከለኛው ዘመን፡ በክርስቲያናውያን ተጓዦች ዘንድ፡ “ቄሱ ንጉሥ” (Prester Jan ፕሬስተር ጃን) ይባሉ እንደነበሩት፡ እንደነቅዱስ ባሊበላ፡ አጼው፡ እንደማንኛውም እውነተኛ ኢትዮጵያዊ፡ ራሱ ሥልጣን ከህነት ያለው፣ ያም ባይኾን፡ በሥርዓተ ተክሊል ጋብቻ፡ በአንዲት ሴት ተወስኖና ቅዱስ ቁርባንን እየተቀበለ፡ እንደካህን የሚኖር ስለኾነ፡ በኢትዮጵያውያን ዘንድ፡ ይህ ችግር የተፈጠረበት ጊዜ የለም።

የኢትዮጵያውያን ሥርዓት ግልጽ ነው፡- ይህንንም ለመረዳት፡ በዛሬው ዘመን እጅግ ተጋንኖ ስለሚለፈፍለት፡ Democracy (ዲሞክራሲ) ወይም “ሕዝባዊ አገዛዝ” ስለሚባለው የሥነ መንግሥት ፈሊጥ፡ በቅድሚያ፡ ሊታወቅ የሚገባው፡ ዓቢይ ቁም ነገር አለ፤ ይኸውም፡ ሥርዓቱ፡ ጥንቱን የተገኘው፡ ከኢትዮጵያውያን መኾኑ ነው። ነገር ግን፡ ኹለቱ ሥርዓቶች፡ ኹለት መሠረታዊውን ልዩነቶች አሏቸው።

በመጀመሪያ ደረጃ፡ ኢትዮጵያዊው ሥርዓት፡ ተመሥርቶ የታነጸው፡ በእግዚአብሔር አምልኮ ላይ ሲኾን፡ መንግሥቱም የምትመራው፡ በቅዱሱ ኪዳን ሃይማኖት ነው። በባዕዳኑ ሥርዓት ላይ የተመሠረተው “ሕዝባዊ አገዛዝ” ግን፡ የቆመው፡ በሃይማኖት አልባነት ሲኾን፡ አገዛዙ የሚመራው፡ በሰዎች ሥጋዊ ፍልስፍና ነው።

ኹለተኛ፡ በኢትዮጵያዊው ሥርዓት፡ የእግዚአብሔር የኾነችውን መንግሥት፡ ግንደ ሽኖ፡ የቆማትና የሚጠብቃት፣ የሚያካኪዳትና የሚያስተዳድራት፡ ቤተ ሕዝቡ ሲኾን፡ እርሱም፡ በእያንዳንዱ ኢትዮጵያዊና ኢትዮጵያዊት ሙሉ አባልነትና ፍጹም ተሳትፎ፡ ህልውና አግኝቶ፡ ከፈጣሪው፡ በተፈጥሮና በጸጋ በተሰጠው ባሕርያዊ ሥልጣንና መለኮታዊ ሥርዓት፡ የተግባሩና የአገልግሎቱ ቅርንጫፎች የኾኑትን፡ ቤተ ምልክናውንና ቤተ ክህነቱን፡ በነጻ ምርጫ፡ ከራሱ እያሠረዘ በማድረግ፡ ይሠራል። በባዕዳኑ ሥርዓት የሚመራው “ሕዝባዊ አገዛዝ” ግን፡ ሰዎች፡ ለራሳቸው ዓላማ ማስፈጸሚያ እንዲኾናቸው፡ በሥጋዊ አእምሮአቸው አጥንተው፡ የሚያወጡትን፡ የራሳቸውን ሕግ፡ ሕዝቡ፡ ፈቃደኛ ሲኾን፡ በሰላም ተቀብሎ፣ “እምቢ” ካለ ደግሞ፡ በኃይል በማስገደድ፡ በዓለማዊው ዘዴ ብቻ፡ በሥራ ላይ እንዲያውለው የሚያደርግ ነው።

በዚህ መልክ፡ በኢትዮጵያ ጸንታ የኖረችው፡ የእግዚአብሔር መንግሥት፡ አጼው፣ (ሴት ከኾነች ደግሞ፡ ንግሥቲቱ)፡ የኢየሱስ ክርስቶስና የድንግል ማርያም ዋና ተጠሪ እንደመኾኑ፡ ርእሰ ብሔርና ሊቀ ሀገር ሽኖ፡ የኹሉ በላይና ጠቅላይ ነው፤ ከእርሱ በታች ኾነው፡ ወደላይ፡ እርሱን የሚረዱት፣ የሚጠብቁትና የሚቆጣጠሩት፣ ወደታች ደግሞ፡ አስተዳደሩን፡ የሚመሩት፣ አገልግሎቱን፡ የሚያከናውኑና ሥርዓቱን፡ የሚያስፈጽሙ፡ ቤተ ሕዝብ፣ ቤተ ምልክና ቤተ ክህነት የተባሉት አቋሞች፡ በእኩልነት ደረጃ፡ በአጼው አካል፡ አንድ ግንድ፣ በሦስቱ ቤቶች ሊቃነ መናብርት አካላትም፡ ሦስት ቅርንጫፎች ኾነው፡ ተግባራቸውን ያካኪዳሉ።

**ኢትዮጵያ፡**

እግዚአብሔር፡ በመጀመሪያ፡ በአዳምና ሔዋን መሥርተ፡ በመካከሉ፡ በመልክ ጼዴቅ አጽንቶ፡ በመጨረሻ፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በድንግል ማርያም፡ በዘውድ ደምድሞ የከለለውን፡ ይህን የኢትዮጵያውያን ዘላለማዊ ሥርዓተ መንግሥት፡ ማንም ፍጡር ሊያፈርሰው ቀርቶ፡ ሊለውጠውና ሊያሻሽለው እንኳ አይቻለውም።

በአሁኑ ጊዜ፡ ከብዙዎቹ መካከል፡ አንዳንዶቹን፡ ለአብነት ለመጥቀስ ያህል፡ ቀደም ብለው፡ በምሥራቁ ክፍለ ዓለም፡ ጃፓን፡ በምዕራቡ ክፍለ ዓለም ደግሞ፡ ታላቋ ብሪታንያ፡ ይህን ሥርዓተ መንግሥት፡ ከእኛ ከኢትዮጵያውያን ወርሰው፡ ከሃይማኖታቸው ጋር አስማምተውና ለዘመናዊው ሥልጣኔ አብቅተው፡ እነሆ ሲሠሩበት እንመለከታለን።

**ኢትዮጵያ፡  
የአጼ ኃይለ ሥላሴን ታማኝነት  
ስትፋረድ!**

ለመግቢያ ያህል፡ ይህን ከገለጽኩ፡ በአርእስተ ነገሩ ላይ የሚከተለውን ማብራሪያ እሰጣለሁ።

ይህ በእርስዎ የግል አስተሳሰብ ላይ የተመሠረተው መላምት፡ ቀደም ብሎ እንደተጠቀሰው፡ ለእውነተኛቹ ኢትዮጵያውያን፡ ጨርሶ፡ ባዕድ የሆነ፡ እንግዳ ደራሽ ፍልስፍና ነው። አጼ ኃይለ ሥላሴ የፈጠሩትም ትውልድ፡ የዚህ ባዕድ ፍልስፍና አጋር ከመሆኑ ጋር፡ ቅዱሱን ኪዳን፡ በከህደትና በዓመፅ ለማርከስ በሚካኸደው ትግል ውስጥ ካለው ጽኑ ኅብረት የተነሣ፡ ከእውነተኛው ኢትዮጵያዊነት ተገልጿል።

እኛም፡ በባላጋራችን በዲያብሎስ፡ ተታልለንና ተማርከን እንዳንጠመድበትና እንዳንወድቅበት፡ ነገር ግን ነቅተን በመመልከት፡ እንድንርቀው፡ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ዝቅ ብሎ በተጠቀሰው ቃሉ ያስጠነቀቀን፡ የታወቀው የጠላት ማሰናከያ ጉድጓዱ ይኸው ነው።

እንግዲህ፡ እያንዳንዱ እውነተኛ ኢትዮጵያዊ፡ ወንድ ሆነ ሴት፡ ያለውልውል፡ በፍጹም ፍቅርና ታማኝነት ሊያገለግለው በፈቃዱ ከመረጠውና መለኮታዊ ጌታው ከሆነው፡ ከእግዚአብሔር ጋር የተካየደው ቃል ኪዳን፡ አንድ ብቻ ነው፤ እርሱም፡ ቅዱሱ ኪዳን ነው። ሌላ የለም። ለዚህም ሃይማኖታዊ እምነት፡ መሠረቱ፡ ከዚህ በታች የተጠቀሰው፡ እንዲህ የሚለው፡ የጌታ ቃል ነው፡-

“ለሹለት ጌቶች መገዛት የሚቻለው ማንም የለም። ወይም አንዱን ይጠላል፤ ሹለተኛውንም ይወድዳል። ወይም ለአንዱ ይታዘዛል፤ ሹለተኛውንም ይንቃል። ለእግዚአብሔርና ለገንዘብ መገዛት አትችሉም።”

ስለዚህ፡ እርስዎ ከሚከተሉት፡ የሥነ መንግሥት ፍልስፍና የመነጨው፡ ከላይ የተመለከተው ቅራኔ፡ በኢትዮጵያዊውና ኢትዮጵያዊ ባልሆነው ግለሰብ፡ ማለትም፡ በእኔና በእርስዎ መካከል ላለው አለመግባባትና አለመስማማት፡ ዋናው መነሻ ምክንያት ሆኖ ይገኛል ። በሌላ አገላለጽ፡ እኔ፡ ስለቅዱሱ ኪዳን ያለኝ ግንዛቤና በኢትዮጵያዊነቴ፡ እርሱን በሚመለከት፡ ልፈጽመው የሚገባኝ ግዳጅ፡ ከእርስዎ ግንዛቤና ግዳጅ ጋር ጨርሶ የማይጣጣም፡ ተጻራሪ ነው ማለት ይኸናል።

አጼ ኃይለ ሥላሴም እኩ: እርሱም የሚደግፉትን: ይህን ሰብአዊ የሥነ መንግሥት ፍልስፍና: ባለመታደል: "ለኢትዮጵያ ይበጃታል" ብለው አጽድቀው: በሥራ ላይ እንዲውል ሲያደርጉ: በትውልድ ክልላቸው በሐረርጌ: ገና በልጅነት ዕድሜያቸው ሣሉ: በካቶሊካውያን መምህራናቸው ሞግዚትነት ከነበሩበት ጊዜ ጀምሮ: የምዕራባውያን ሥልጣኔ ምርኮኛ የነበሩ መኾናቸውን አረጋግጠው መስክረዋል:: ስለዚህ: በዚህ ፍልስፍና ላይ የተመሠረተውን: ይህን ሥልጣኔ: በዘመናቸው የነበረው: በተለይ ወጣቱ ትውልድ: እንዲቀበለውና በተግባር ላይ እንዲያውለው: በነበራቸው የማይገሠጡ ሥልጣን በመጠቀም: ተፅዕኖ ለማድረግ መቻላቸው ሊያስደንቅ ከቶ አይችልም:: ይልቁንም: ይህ አድራጎታቸው: በጣልያን ወረራ ምክንያት: ከኼዳብት ስደት: በአሸናፊው አንበሳ: በኢየሱስ ክርስቶስ ድል አድራጊነት: ወደኢትዮጵያ ተመልሰው: በዙፋኑ ከተቀመጡ በኋላ በሠሩዋቸው ሥራዎች: ጎልቶ ይታያል:: ምክንያቱም: ያ ጊዜ: እርሳቸው: በአጼነት በሚመሩዋትና ሦስቱን ቤቶች አዋህዳ በያዘችው የእግዚአብሔር መንግሥት በኾነችው አገራቸው: ሲሠራበት የኖረውና የተለመደው: የሲሦ ድርሻ ቁጥጥር ሥርዓት ቀርቶ: ሥልጣናቸው ያለገደብ: ፈጽሞ ልቅ የነበረበት ዘመን በመኾኑ ነው::

ይህን ነገር: በበለጠ አስገራሚ የሚያደርገው ገጽታ አለው: ይኸውም: በራሳቸው: በአጼ ኃይለ ሥላሴ የሕይወት ዘመን: በኢትዮጵያ ላይ: ለኹለት ጊዜያት የደረሱትን የዕልቂት ጥፋቶች: ሳስከተለው ምክንያት: መንግሥቱ ሽኛ ሽኛ የተገኘው ዋና ጠንቅ: በእነዚህ ጊዜያት: አንድ ዓይነት የኾነ መልክን ይዞ የተገኘው: ይኸው: ባዕድ የኾነው የሥነ መንግሥት ፍልስፍና መኾኑ ነው:: ኹለቱ የዕልቂት ጥፋቶች የተባሉትም: አጼ ኃይለ ሥላሴ: ቀደም ብለው: በመጀመሪያ: ኤውሮጳዊና የካቶሊክ ስለኾነው ነገር ኹሉ: ካደረገቸው: ጽኑ የፍቅር ስሜት የተነሣ: በ፲፱፻፳፰ ዓ. ም. የደረሰው: የፋሺስት ጣልያን ወረራ ሲኾን: ኹለተኛውና የመጨረሻው ደግሞ: አሜሪካዊና የምዕራብ ስለኾነው ኹሉ: ከነበራቸው: የጋለ የቅንጥት ስሜት የተነሣ: ከግርባ ዓመታት በኋላ: በ፲፱፻፷፰ ዓ. ም. ለመራራው ፍጻሜ የበቃው: እግዚአብሔር አልባው የጋርዮቩ (communist) አብዮት ነው::

ከዚህ አልፎ: እጅግ ራቅ ባሉት: ባለፉት ዘመናት: በኢትዮጵያ ላይ ደርሰው የነበሩትን ተመሳሳይ ድርጊቶችና ኹኔታዎች ማክከሩ አላስፈለገም:: ለማጠቃለል ግን: አጼ ኃይለ ሥላሴን: ራሳቸውንና መንግሥታቸውን እንዲጠብቅ ያቋቋሙት: የክብር ዘበኛ ሠራዊት: መንግሥቱ ንዋይ በተባለው የጦር አበጋዙ ቀንደኛነት: በቅርቡ: ማለትም: በ፲፱፻፶፫ ዓ. ም. ያካኸደውን: የመንግሥት ግልበጣ ሙከራ መጥቀሱ ይበቃል:: ሙከራው ቢከሸፍም: የብዙ ሰዎች ደም: በግፍ እንደፈሰሰበት ይታወሳል:: እግዚአብሔር: ለቃል ኪዳን ሕዝቡ: የመጨረሻው ማስጠንቀቂያ ይኾን ዘንድ አምጥቶ: ባጭሩ የመለሰው: ያ: አሠቃቂ ድርጊት: በማንም ዘንድ ተደማጭነትን ሳያገኝ ስለቀረ: እነሆ: አገራቱና ሕዝቡ: ከመሪያቸው ከአጼ ኃይለ ሥላሴና መንግሥታቸው ጋር: ለፈራረሱበት: ለደርግ የጭካኔ አገዛዝ ሊዳረጉ በቁ!

ኢትዮጵያ፡

በቅዱሱ ኪዳን በኩል ኾነው ሲመለከቱት፡ አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ በኢትዮጵያዊነታቸውና የእግዚአብሔር መንግሥት ዜጋ የኾነውን የቃል ኪዳን ሕዝብ በተጠሪነት የሚመሩ የኢየሱስ ክርስቶስ ባለአደራ እንደመኾናቸው መጠን፡ በአንድ ጊዜ፡ የኹለት ጌቶች አገልጋይ፥ እንዲሁም፡ በአንድ ጊዜ፡ የኹለት ቃል ኪዳናት፡ ተካያጅ ኾነው መገኘት ከቶ አይችሉም፤ አይገባቸውምም። በአንድ ወገን፡ ቅዱስ የኾነው፡ የመለኮታዊው ቃል ኪዳን ተዋዋይ ኾነው እያሉ፡ እንደገና፡ በሌላ ወገን፡ ዓለማውያን የኾኑ፡ የኹለት ተከታታይ ቃል ኪዳኖች ተገዢ እንዴት ሊኾኑ ይችላሉ? ኹለቱ ተከታታይ ቃል ኪዳኖች የተባሉትም፡ የሚከተሉት ናቸው፡- የመጀመሪያው፡ በብሪታንያና በፈረንሳይ ቁጥጥር ሥር ይካሄድ ከነበረውና ከፈረሰው የመንግሥታት ማኅበር ጋር፡ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ፡ አጼ ከኾኑ በኋላ ባሉት፡ በቀደመት ዓመታት፡ የተዋዋሉት ሲኾን፥ ኹለተኛው ደግሞ፡ ከስደት ኑሮ፡ በድል አድራጊነት፡ ወደዙፋናቸው ከተመለሱ በኋላ፡ ከጽንሰቱ አንሥቶ፡ በአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስ ከሚመራው፡ ከዛሬው የተባበሩት መንግሥታት ማኅበር ጋር የተካየዱት።

ታዲያ፡ ለመለኮታዊው ጌታ፡ ለኢየሱስ ክርስቶስና ለኹለቱ ሰብአውያን የመንግሥታት ተቋሞች አመራር፡ እንዴት፡ በአንድ ጊዜ፡ አገልጋይና ታዛዥ መኾን ይችላሉ? ቅዱሱን ቅብዓት፡ በቤተ ክርስቲያን ሥርዓት ተቀብተው፡ ዘውዱን በጫኑ ጊዜ እኮ፡ ከሌሎቹ፡ ከምድራውያኑ ኹሉ የላቀውን፡ መለኮታዊ ቃል ኪዳን “አከብራለሁ!”፥ ከሌሎቹ ዓለማውያን ከኾኑት ኹሉ፡ በልዕልናው የሚበልጠውን፡ ሰማያዊ ጌታም “አገለግላለሁ!” ብለው፡ የታማኝነት ቃል መላላቸውን፡ አስቀድመው በሃይማኖታዊ መንፈስ ሰጥተዋል!

ከኹሉ የባሰው በደል ደግሞ እኮ፡ ከመለኮታዊው ቃል ኪዳን ይልቅ፡ ለእነዚያ፡ ለዓለማውያኑ ቃል ኪዳኖች፡ ከፍተኛውን ቅድሚያ መስጠታቸው፥ በእነርሱም ላይ ፍጹሙን እምነታቸውን መጣላቸው ነበር! ከዚህ የተነሣ፡ የኋላ ኋላ፡ ለራሳቸውም ኾነ ለኢትዮጵያ፡ ታላቅ ጉዳትን ያስከተለውን መራራ ፍሬ ሰበሰቡ። ለዚህም ጽኑ የኃላፊነት ጉድለት የተከፈለው ዋጋ፡ እጅግ ያሳዘናል! እርሱም፡ ሊታመን በማይቻልና በሚያስደነግጥ ኹናቴ፡ ከሃምሳ ዓመታት በላይ የደከሙበት ጠቅላላ ሥራቸው፡ በሙሉ መውደሙ ነው። ያንንም፡ ኹላችንም፡ የዓይን ምስክሮች ኾነን ተመልክተነዋል።

አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ ራሳቸውን፡ ለኹለቱ ሰብአውያን ቃል ኪዳናት፡ በተከታታይና በገሃድ ባሰገዙ ጊዜ፡ እኒህ ድርጊቶቻቸው፡ “እታዘዘዋለሁ! አገለግለዋለሁ!” ብለው፡ በገዛ ፈቃዳቸውና በቅዱሱ ኪዳን ቃል መላላ የተቀበሉትን፡ አማናዊና ታዋቂ የኾነውን መለኮታዊ ጌታቸውን፡ እግዚአብሔርን እንደመካድ አስቆጠራቸው! ከዚህ የተነሣ፡ በቅዱሱ ኪዳን ላይ የክህደትና የርኩሰት በደል የተፈጸመ መኾኑ ተረጋገጠ። ይህም፡ በመጀመሪያ፡- ማይጨው ላይ፡ በሙሶሎኒ የጣልያን ፋሺስታዊ ሠራዊት ድል መመታትን፥ በመጨረሻም፡- አዲስ አበባ ላይ፡ በእግዚአብሔር አልባው፡ የጋርዮች አብዮት፡ የድምሳሴ ውድቀትን አስከተለባቸው።

ኢትዮጵያ፡  
የምዕራባውያንን ክርስቲያንነት  
ስትፋረድ!

አንድ ላይ በወገኑት፡ በኤውሮጳና በአሜሪካ አህጉር የሚመራው፡ የምዕራባውያን ክርስትና፡ እስካሁን በመቃተት፡ እጅግ ተሠቃይቷል፤ ወደፊት ባሉት ዓመታትም፡ ይህንኑ፡ የመቃተት ሥቃዩን ይቀጥላል። ይኸውም፡ መለኮታዊው ፍርድ፡ ጽዋው ሞልቶ፡ በመጨረሻ፡ የማይቀረውን የቅጣት ዋጋ፡ ለተወሰነባቸው፡ እንደገና እስከሚከፍሉበት ጊዜ ድረስ ይኸናል። ልክ ዛሬ፡ የአጼ ኃይለ ሥላሴ ትውልድ ደርሶበት እንደሚታየውና ያለፈው የዓለም ሕዝብ፡ በኹለተኛው የዓለም ጦርነት ደርሶበት እንደነበረው ማለት ነው። መለኮታዊውም ፍርድ፡ የእኒህ የምዕራባውያን፡ የገንዘብ፡ የጥበብና የኃይል አውታራቸው ተዘርግቶ፡ ሰብአዊ የሥነ መንግሥት ፍልስፍናቸው በሰፊነበት የዓለም አካባቢ፡ ከሚደርሰው በደልና ግፍ የተነሣ፡ የሚመጣው ነው።

ምዕራባውያን፡ በይበልጥ ጎልቶ እንደሚታየውም፡ ክርስቲያኑ ዓለም የሚባለው፡ ኤውሮጳና የአሜሪካ ዩናይትድ ስቴትስ፡ ሥር ከሰደደውና ሊታረቅ ከማይቻለው፡ የፀረ ኢትዮጵያዊነት አቋማቸው ጋር፡ ይህን፡ ራሳቸው የፈጠሩትን ፍልስፍናቸውን፡ ዛሬ፡ ከመቼውም ጊዜ በተጠናከረ ኃይል፡ ከቅዱሱ ኪዳን ሕዝቧ ፍላጎትና ፈቃድ ውጪ በኾነ ይዞታ፡ በኢትዮጵያ ላይ ለመጫንና በውስጧ ለማስፋፋት፡ በተፅዕኖ የሚያደርጉትን፡ የሥነ መንግሥት፡ የሥነ ብዕልና የርእዮተ ዓለም ግፊት፡ በገንዘብ ለመለኮታለሁ። የዚህ ዘመቻ አዘጋጆች፡ በሚገባ አስበውበትና በተባበረ ጉልበት ሊያካኹት አቅደው ከተነሡበት ከዚህ ተግባራቸው፡ አሁን ደግሞ፡ የሚሰበሰቡት ምርት፡ ምን ዓይነት እንደሚኾን ለማየት፡ እውነተኛቹ ኢትዮጵያውያን፡ እንደተለመደው፡ በሃይማኖት ተስፋ ይጠባበቃሉ።

ለመኾኑ፡ በትክክለኛ አእምሮ ሲያስቡት፡ “እውነተኛ ኢትዮጵያዊ ነኝ” ብሎ የሚያምንና ይህንኑ በቃሉ የሚያረጋግጥ፡ ማለትም፡ ከፈጣሪው ከእግዚአብሔር ጋር፡ ቃል ኪዳን የተጋባ፡ አንድ ሰው፡ የምዕራብ ክርስቲያኖች፡ በተለመደ ሕይወታቸው ማድረግ እንደቻሉት ኹሉ፡ ራሱን፡ በኹለት ገጸ ባሕርያት በመግለጽ፡ እንዴት፡ በኹለት መንገዶች ሊሠራ ይችላል? ይህም፡ ባጭር አገላለጽ፡ በምግባሩ፡ እንደመልአክ መኾን የሚጠበቅበት፡ “እኔ የእግዚአብሔር ሰው ነኝ” የሚል፡ አንድ ግለሰብ፡ በአንዲት አፍታ ውስጥ፡ ወዲያው በቅጽበት፡ ራሱን ለውጦ፡ የዲያብሎስም አገልጋይ በመኾን፡ እንደሰይጣን ለመሥራት የሚችልበት ኹኔታ ነው።

ይህን የእስከት ባሕርይ ወይም የማስመሰል ጠባይ፡ እውነተኛው ኢትዮጵያዊ፡ እንኳን በተግባር ሊያውለው፡ በአእምሮውም ሊያስበው አይኾንለትም፤ ምክንያቱም፡ በእርሱ ዘንድ፡ ይህን የመሰለው ምግባር፡ በአምላኩ፡ በእግዚአብሔርና በተፈጥሮ ወገኑ፡ በሰው ላይ፡ እንደተፈጸመ፡ የከህደትና የርኩሰት ኃጢአት አድርጎ ስለሚቆጥረው ነው።

# ኢትዮጵያ፡

አዎን! የሰዎች እርቃናዊ ተፈጥሮ፡ መንፈስን ሳይጨምር፡ ነፍስና ሥጋ በተባሉት፡ ሹለት አካላትና ባሕርያት የቆመ፡ ክዕበት (ሹለትነት) ያለው መሆኑ፡ እርግጥ ነው። ዳሩ ግን፡ ይህ፡ የክዕበት ሰብአዊ ተፈጥሮ፡ ማለትም፡ ይህ ሹለትነት እኩ፡ በኢየሱስ ክርስቶስ መሥዋዕታዊ ቤዛነት በተገኘው፡ የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ፡ ከእግዚአብሔር አብ፡ ለሰው ዘር የተሰጠውን፡ ሦስተኛውን መንፈሳዊ አካልና ባሕርይ በለበሰባት ቀን፡ ለአንዴና ለመቼውም ጊዜ፡ ድል ተነሥቶና ተሸር፡ በሃይማኖት ለአንድነት በቅቷል። ይህም ብቅዓት የተገኘው፡ እንዲህ፡ በአንዱ የሰውነት አካል ውስጥ፡ ባልተደረገ ተግባራት፡ እርስ በርሳቸው ሲቀዋወሙ በኖሩት፡ በነፍስና በሥጋ ትግል ምክንያት፡ ሹለትነት የነበረው ሰብአዊ ባሕርይ፡ በጥምቀት፣ በንስሐና በቅዱስ ቁርባን ምሥጢራትና ሥርዓታት አማካይነት በተከናወነው፡ የመንፈስ ቅዱስ አዋሃጅነት፡ ከዘለዓለማዊው ሰላምና ዕረፍት በመድረሱ ነው።

ክርስቲያን ነን የሚሉት ምዕራባውያን፣ ከእነርሱ የተነሣም፡ የምዕራቡን የሥነ መንግሥት ፍልስፍናና ፈሊጥ የተቀበለ፡ የማናቸውም ብሔር፣ ወገንና ሃይማኖት ተከታይ የሆኑ፡ ማንኛውም ግለሰብ ጭምር፡ አደገኛ የሆነው፡ የዚህ የሹለትነት ባሕርይ ጠንቅ፡ ቀላል ሰለባዎች ሆነው ሊወድቁ እንደሚችሉ፡ በግልጽ ይታያል። ይህም፡ “በአንድ ጊዜ፡ ሹለት ጌቶችን፡ ማለትም፡ እግዚአብሔርንና ሰው ሠራሽ የሆኑትን ነገሮች፡ ማለትም፡ እግዚአብሔርንና መንግሥታዊ ፈሊጥን፣ ወይም እግዚአብሔርንና ሥነ እውቀትን፣ ወይም እግዚአብሔርንና ገንዘብን፣ ወይም እግዚአብሔርንና ሥልጣንን፣ ወይም እግዚአብሔርንና ኃይልን ማገልገል እችላለሁ!” የሚል አቋምን ይዞ መገኘት ማለት ነው።

በለዚህ፡ ዘረኝነትን የሚጨምረው፡ ጥላቻና የእርስ በርስ ግጭት፣ ሌላውም የበደል ዓይነት ሹሉ፡ ነቀርሳ ከሆነው ጠንቁ ጋር፡ በምዕራቡ ዓለምና እንዲሁም፡ ቀደም ብሎ፡ በአጼ ኃይለ ሥላሴ ዘመን በነበረው፣ ባሁኑ ጊዜም፡ በምዕራባውያን የሥልጣን ክልል ውስጥ በሚገኙት፡ ኢትዮጵያን በመሰሉት አገሮች ውስጥ፡ እንዲህ እያየለ የጅደውና ዕድገቱ የቀጠለው፡ በዚህ ምክንያት መሆኑን መገንዘብ ይገባል።

እውነተኛቹ ኢትዮጵያውያን ግን፡ ከሹሉ የቀደመና የራሳቸው የሆኑ፣ በነጻ ሕዝባዊ ምርጫም ላይ የተመሠረተ የአስተዳደር ሥርዓት መንግሥት ስላላቸው፡ በእነርሱ ዘንድ፡ ይህ የባዕዳን ፍልስፍና፡ በፍሬያማ ተግባር ላይ ሊውል የማይችል መላምት ብቻ ሳይሆን፡ እንደሰይጣናዊም የሚቆጠር ነው፤ እንዲያውም፡ ከቅዱሱ ኪዳን የተነሣ፡ “መርገም ነው” ተብሎ ይወገዛል።

**ኢትዮጵያ፡  
የአጼ ኃይለ ሥላሴን አመራር  
ስትፋረድ!**

“ሃይማኖት የግል፣ አገር የጋራ!” በሚል መፈክር፡ አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ በይፋ ያስታወቁት፡ ድንገተኛና ማዕበላዊ፣ መሠረታዊም የሆኑ፡ የአመራር ለውጥ፡ እርሾውና ምንጩ፡ ይኸው፡ የምዕራባውያን፡ የሥነ መንግሥት ፍልስፍና መሆኑ አይካድም።



ይህ ደግሞ፡ የመልክ ጼዴቅ ልጆች በመኾናቸው፡ ጥንት፡ ከምዕራባውያን ቀርቶ፡ ከምሥራቃውያን በፊት ጀምረው፡ በእግዚአብሔር መንግሥትነት፡ ቤተ ሕዝባቸውን፥ ቤተ ክህነታቸውንና ቤተ ምልክታቸውን አዋህደው፡ ሲተዳደሩ ለኖሩት ኢትዮጵያውያን፡ ባዕድና እንግዳ ነገር ኾኖ የተገኘ፡ “ሥር ነቀል” ለውጥ ነው። ይኸው ድርጊት፡ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ፡ በቤተ ክርስቲያን ተቀብተው፥ “ሞአ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ” ከተባለው፡ ከንጉሠ ነገሥታቸው፡ ከኢየሱስ ክርስቶስ የተቀበሉትን ዘውድ ተቀዳጅተውና “አጼ” ተብለው፡ በኢትዮጵያ ዙፋን ላይ በተቀመጡበት ዕለት “እጠብቀዋለሁ! አጸናዋለሁም!” ብለው፡ በሃይማኖታዊ ሥርዓትና መሐላ፡ ለቅዱሱ ኪዳን የሰጡትን፡ ቃል ኪዳን በማፍረስ፡ ከዚህ አቋማቸው ተለይተው፡ ባዕዳን ወደኾኑት አዝማሚያዎች የማዘንበላቸው ነገር፡ በይፋ ከተከሠቀባቸው የክህደት ድርጊቶቻቸው መካከል፡ የመጀመሪያው ኾነ!

አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ ይህን፡ የሥነ መንግሥታዊ አመራር ለውጥ ያካኚዱት፡ ያለምክንያት አልነበረም። ያም፡ እርስ በርሳቸው፡ የተለያዩ እምነትና ዓላማ ያላቸው ኾነው፥ ነገር ግን፡ በልቅ አኗኗር ደጋፊነታቸው፡ ማለትም፡ መረን ለተለቀቀው፡ ለአሕዛብ የአኗኗር ልማድ፡ የተባበረ አቋም ያላቸውን፡ ያገር ውስጥ ነዋሪዎችንና የውጭ ባዕዳንን ለማስደሰት፥ ለማረጋገጥና ለማበረታታት ነበር። ይሁን እንጂ፡ ይህ እርምጃቸው፡ ከላይ እንደተመለከተው፡ ቅዱሱን ኪዳን በክብር ለመጠበቅና በፍቅር ለማንከባከብ የገቡትን፡ መሠረታውያን ግዴታዎቻቸውን፡ በተፃራሪ መልክ፡ በስፋትና በጥልቀት ነክተባቸው ተገኘ።

አዎን! ጥንት ከፍጥረት አንሥቶ፡ በኢትዮጵያ ውስጥና በኢትዮጵያውያን መካከል፡ ማነኛውም ግለሰብ፡ ወይም ኅብረተሰብ፡ የራሱን ሃይማኖታዊ አምልኮ፡ ያለችግር ለማካኚድ የሚያስችለውን ሙሉ ነጻነት ተነፍሳ ወይም መብቱን አጥቶ አያውቅም። ይህ ነጻነትና መብት፡ በቅዱሱ ኪዳን አማካይነት፡ በልብ እንጂ፡ በወረቀት ሰሌዳ ላይ ባልተጻፈው፡ በመለኮታዊው የኢትዮጵያ ሕገ መንግሥት ታትሞና ተረጋግጦ፡ ከእግዚአብሔር የተሰጠ ስለኾነ፡ በማንም፡ ሥጋዊ ኾነ መንፈሳዊ ፍጡር፡ ሊገሠሥ ከቶ አይቻልም። የዚህ እውነታ ትክክለኛነትና እርግጠኛነት፡ በኢትዮጵያ ሕያው ዜና መዋዕል ብቻ ሳይኾን፡ በምውቱ የሰዎችም ታሪክ ሳይቀር ሲመሰክርበት የኖረ፥ ዛሬም እየተመሰከረበት ያለና እየቀጠለ የኼደ መኾኑ ይታወቃል። ይኸን እንጂ፡ ተጠብቆ ሊኖር የሚገባው፡ ይህ መለኮታዊ ሥርዓት እያለ፡ እንደሥርዓቱ፡ ሦስቱም የእግዚአብሔር መንግሥት ዓበይት ቤቶች፡ ማለትም፡ ቤተ ሕዝቡ፥ ቤተ ክህነቱና ቤተ ምልክታቸው፡ በአንድነት ሳይስማሙበት፡ በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ በኩል፡ በብቸኝነት የተሰጠው፡ ያ፡ ከላይ የተጠቀሰው፡ ያንድ ወገን፡ መንግሥታዊ መመሪያ፡ ቀደም ብሎ እንደተወሰነው፡ እርሳቸው፡ “አጼ” ተብለው የተቀቡበትንና ዘውድ የሚኑበትን፥ ጥንታዊዉንና “ሥር በቀል” የኾነውን፡ የአገሪቱን የቃል ኪዳን ሃይማኖት የሚያናውጽ እንጂ፡ ሊጠብቀውና ሊያጠናክረው ከማያስችል፡ አሳሳቢና አደገኛ ኹኔታ ላይ እንዲወድቅ አደረገው።

# ኢትዮጵያ፡

ያ፡ አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ በአገር ደረጃ ያወጁት፡ መንግሥታዊ መመሪያ፡ በከፊተው አዲስ አግጣጫ ምክንያት፡ ሊደርስ የሚችለውን፡ ጊዜያዊ፣ የአጭርና የረዥም ዘመን ጉዳት፡ አብዛኛው የቅዱሱ ኪዳን ሕዝብ የተገነዘበው አይመስልም ነበር። ምክንያቱም፡ “አጼ ኃይለ ሥላሴና መንግሥታቸው፡ ለቃል ኪዳን አምሳካቸውና ለቅዱሱ ኪዳን ያላቸውን ታማኝነት አጽንተው ይቀጥላሉ” ብሎ፡ ያለአንዳች ጥርጣሬ ያምን ስለነበር ነው። እውነታው ግን፡ ይህ አልነበረም። ለዚህም፡ ከሦስቱ የእግዚአብሔር መንግሥት የአገልግሎት ዘርፎች፡ አንዷ በኾነችው፡ በቤተ ክህነቱ በኩል የታየውን ኹኔታ በምሳሌነት እጠቅሳለሁ።

## የአመራሩ ቀውስ፡ በቤተ ክህነት ላይ፡ ያስከተለው ችግር።

እኔ፡ የቤተ ክህነቱ ጠቅላይ ሥራ አስኪያጅ ኾኜ እስከተመደብኩበት፡ እስከ፲፱፻፷፫ ዓ.ም. ድረስ፡ የቤተ ክህነት ሰዎች፡ ማለትም፡ በመላው ኢትዮጵያ የሚያገለግሉት፡ ካህናት፣ መምህራንና ሊቃውንቱ፣ የአዲስ አበባና የየሀገረ ስብከቱ ጽሕፈት ቤቶች፣ ሠራተኞች፣ ራሴ ጭምር፡ ኹሉም፡ ያስቡት የነበረው፡ ራሳቸውን፡ እንደመንግሥት ሠራተኛ አድርገው ነበረ። ቀደም ብለው እንዲያውቁት የተደረገ፡ አንዳችኛ ነገር፡ ወይም ፍንጭ የሚኾን ምልክት እንኳ ስላልነበረ፡ ከዚህ የተለየ አቋም መኖሩን፡ ጨርሰው አያውቁም። ይኖራልም ብለው፡ ጥቂትም፡ ጥርጣሬ አልነበራቸውም። በዚህ ምክንያት፡ በሥራ አመዳደብ፣ በደመወዝ አከፋፈልም ኾነ፡ በጡረታ አወጣጥ ሥርዓት፡ በመንግሥቱ ደንብ መሠረት የሚፈጸምላቸው ይመስላቸው ነበር።

በተሰጠኝ ኅላፊነት፡ በዚህ ረገድ፡ ሥራው የሚመራበትን ደንብ በምጠይቅበት ጊዜ፡ የሚፈለጉት ደንቦች ኹሉ ባለመገኘታቸው፡ ስለዚህ ጉዳይ ለመረዳት፡ ጉዳዩ ከሚመለከታቸው፡ የቤተ ምልክናው (የመንግሥት) መሥሪያ ቤቶች ጋር፡ ባደረግሁት መጻጻፍ፡ ቤተ ክህነት፡ በሕግ፡ ከመንግሥት ሠራተኛ ማስተዳደሪያና ከጡረታ አስተዳደር አዋጆች ውጪ መኾኗን የሚያስታውቅ የመርዶ ደብዳቤ ደረሰ። ይህም ደብዳቤ፡ በቤተ ክህነቱ ዘንድ ታላቅ ድንጋጤንና ኃዘንን ፈጠረ! ለተጨማሪ ማብራሪያ ለተጻፈው ጥያቄ፡ የተገኘው ምሳሌ፡ ቤተ ክህነት፡ ያላት ዕድል፡ እንደሌሎቹ የግል ድርጅቶች፡ የራሷን ደንብ አዘጋጅታ፡ በዚህ በኩል ያለባትን ኃላፊነት ከመወጣት በቀር፡ በእነርሱ በኩል ምንም የሚያደርጉት ነገር አለመኖሩን የሚገልጽ ነበር።

ለችግሩ መፍትሔ የሚኾን፡ ሌላ አማራጭ ባለመገኘቱ፡ ቤተ ክህነት፡ ከእግዚአብሔር የተሰጣትን፡ ጥንታዊ መብቷን የነፈጋትና ከአንድነት አካላ ለመገንጠል በመሞከር፡ “ከእኔ ጋር ክፍል የለሽም” ብሎ፡ በሥውር የበየነባት፡ ያ የአጼ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት፡ በዚህ ድርጊቱ፡ በመለኮታዊው ፍርድ ተይዞ፡ ለውድቀት እስከበቃበት፡ እስከአብዮቱ ፍንዳታ ድረስ፡ የራሷን ደንቦች አርቅቃ፡ ይፋ ለማውጣት እየተዘጋጀች እንደነበረ አስታውሳለሁ።

ከዚህም በላይ፡ በሦስቱ፡ የመለኮታዊቷ መንግሥት ቤቶች ውስጥ ተመድበው፡ የየበኩላቸውን አገልግሎት፡ በያሉበት በመስጠት ላይ ይገኙ የነበሩት፡ እንደ፡ እውነተኛቸው ኢትዮጵያውያን፡ እንግዲህ፡ ባዕዳን ሃይማኖቶች፡ በዚያ፡ የአዋጅ መመሪያ መሠረት፡ በአገሪቱ ውስጥና በሕዝቡ መካከል፡ እምነታቸውንና ዓላማቸውን፡ እንዲሁ፡ እንደልባቸው እንዲያሠራውና እንዲያስፋፋ፡ ይህን ያህል፡ መሪን የተለቀቀ ነጻነትን ከተቀዳጁ፡ የአጼ ኃይለ ሥላሴ አስተዳደር ደግሞ፡ “የቅዱሱ ኪዳን ባለአደራ የኾነችው የኢትዮጵያ ቤተ ክህነት፡ ይህን፡ አዲስ ኹኔታ ለመቋቋም ትችል ዘንድ፡ አስፈላጊውንና ተገቢውን ተመጣጣኝ ዝግጅት፡ በቅድሚያ ያከናውንላታል” ብለው አምነው ነበር። እምነታቸውም፡ “ለባዕዳን ከተሰጠው ነጻነት፡ በበለጠ መጠን፣ ያ ካልኾነ ደግሞ፡ ከዚያ ጋር፡ ቢያንስ ቢያንስ፡ ተወዳዳሪና ሚዛናዊ በኾነ መጠን፡ ጥረት ይደረግበታል ተብሎ የታቀደ፡ የቅድሚያ ዝግጅት ይኖራል” የሚል ነበር። በዚህ ዝግጅት መሠረት፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን፡ በየዘርፉ ያሉባትን፡ የኃላፊነት ተግባሮች፡ በትክክልና በሚበቃ ለማካኘድ ከሚያበቃት የገንዘብ ወጪ፣ የሠለጠነ የሰው ኃይልና የአገልግሎት መሣሪያ ይዞታ ጋር፡ የካህናቷን የእውቀትና የችሎታ መጠን ከፍ ማድረግ፣ እንዲሁም፡ ለጥንታዊ አቋሚ፡ ዘመናዊ መልክን፣ ለዕርግና (ለኖሪ) ባህሻም፡ የተሐድሶ ዕድገትን በሚሰጥ መልክ እንደሚከናወን ተማምነው ነበር።

ዳሩ ግን፡ ተፈጽሞ የተገኘው፡ እጅግ ያዘኑበት፡ ተቃራኒው እንጂ፡ ይህ፡ የጠበቁት አልነበረም። ይኸውም፡ በቅድሚያ ያስተዋሉት፡ በቃል ኪዳን አለኝታነቱ፡ እምነታቸውን ጥለውበት በነበረው፡ በአጼ ኃይለ ሥላሴ አመራር፡ ተክደውና ለጠላት አልፈው ተሰጥተው፡ ማለትም፡ እንደአርጌ ዕቃ፡ ወዲያ ተወርውረው፡ ራሳቸውን ማግኘታቸውን ነበረ፤ ቀጥሎ፡ እያደርና እየቆየ፡ በተለያየ ማስመሰያ መልክ፡ በሥራ ላይ እንዲውል ይደረግ በነበረው፡ ምሥጢራዊ ስልትና ሥርዓታዊ ዘዴ፡ የቅዱሱ ኪዳን ሕያው ውርሳቸው መሠረት፡ ቀስ በቀስ እየተሰረዘረና እየተናደ መሄዱን ማስተዋላቸው ነበር።

በመጨረሻ፡ ይህ ድርጊት፡ በአጼ ኃይለ ሥላሴ በኩል፡ በቅዱሱ ኪዳን ላይ የተፈጸመ የክህደትና የርኩሰት ኃጢአት መኾኑን ሲያረጋግጡ፡ እነሆ፡ የመለኮታዊው የፍርድ ጊዜ መቃረቡን አወቁ!

እዚህ ላይ፡ አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ በቅዱሱ ኪዳን ላይ በማናለብኝነት ድፍረት ስለፈጸሙት የክህደትና የርኩሰት ኃጢአት፡ አንዳንድ ጉልህ ማስረጃዎችን ማቅረብ ይቻላል። ይኸውም፡ የምዕራባውያንን ሥልጣኔ ወደኢትዮጵያ በማስገባትና በማስፋፋት፣ የባዕዳን የኾነውን፡ የሥነ መንግሥት ፍልስፍናቸውንም ጭምር፡ በተፅዕኖ፡ በተግባር ላይ በማዋል ረገድ፡ በእነርሱ ዘንድ፡ “ጀግና” ያሰኛቸውን አገልግሎት፡ ለእነርሱ ለማበርከት ሲሉ፡ ለቅዱሱ ኪዳን በመላላ የገቡትን ግዴታዎቻቸውን ሳያከብሩ መቅረታቸው ነው። ከእነዚህ ማስረጃዎች መካከል፡ እስቲ፡ ከቅርቦቹ ተነሥቼ፡ ወደኋላ እየኼድኩ፡ ጥቂቶቹን ብቻ ልጥቀስ!

ኢትዮጵያ፡

ኢትዮጵያ፡

የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን ኢየሱሳውያንን ስትፋረድ!

ለዚህ ሰፊ የዕቅድ ተግባራቸው ፍሬያማነት፡ የመጨረሻው የድል አክሊል ምልክት ሽኖ የሚቀርበው፡ የሥራ ውጤታቸው፡ በኢትዮጵያ፡ ለመጀመሪያ ጊዜ፡ በአዲስ አበባ መናገሻ ከተማ፡ በስማቸው የተቋቋመው፡ በአጠቃላይ ሹለንተኛውና ባሕርይ፡ ፈጽሞ ምዕራባዊ የሆነው፤ ዘሩ፡ በተፈሪ መኩንን ትምህርት ቤት መሠረት ላይ ተጥሎ፡ የጳጳ ጳጳ፡ በተከታታይ ዕድገቱ፡ ለተሟላ ብሔራዊ መካነ አእምሮነት (universityhood ዩኒቨርሲቲነት) የበቃው፡ ቀዳሚው ከፍተኛ የእውቀት ተቋም (college ኮሌጅ) ነው፤ እርሱም፡ “የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ መካነ አእምሮ” ይባል የነበረው፡ የዛሬው፡ “የአዲስ አበባ መካነ አእምሮ” ነው።

ይህን የመሰለውን፡ ከፍተኛ የእውቀት ተቋም፡ አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ ገና በአልጋ ወራሽነታቸው ዘመን ካቋቋሙትና የመጀመሪያው ዘር ከተጣለበት፡ ከተፈሪ መኩንን ትምህርት ቤት ጀምሮ፡ በትምህርት አሰጣጡና በአስተዳደር አመራሩ ረገድ፡ ጠቅላላውን ኃላፊነት ይዞ እንዲሠራ፡ ሙሉው ሥልጣን የተሰጠው፡ የኢየሱሳውያን (Jesuits ጄዙዊትስ) ማኅበር የሚባለው፡ የካቶሊክ ቤተ ክርስቲያን፡ ዋና የሥራ ማካኪጃና ማከናወኛ ዘርፍ የሆነው ድርጅት ሲሆን፡ የትምህርት ቤቱንም ሆነ የተቋሙን ዓላማ፡ በመምህርነትም ሆነ በሠራተኛነት፡ ተግባራዊ የሚያደርጉት፡ የዚህ ማኅበር አባሎች የሆኑት ካቶሊካውያን ካህናት ነበሩ።

በዚህ፡ “የኢትዮጵያ” ተብሎ፡ በኢትዮጵያ ምድር ላይ ለተቋቋመው፡ “ትምህርት ቤት”፤ “የትምህርት ተቋም” ወይም “መካነ አእምሮ”፡ ለሃይማኖታዊው አገልግሎትና ለመንፈሳዊው እርኅነት፡ እንደሌሎቹ፡ የባዕዳኑ ተመሳሳይ ተቋማት፡ አንድ ኢትዮጵያዊ ኖላዊ (ጠባቂ) ካህን (chaplain ቻፕሊን) እንኳ አልተመደበም፤ ለዚህ ተግባር የምትውል፡ አንዲት ኢትዮጵያዊት ቤተ መቅደስም (chapel ቻፕል) እንኳ፡ ተለይታ አልተዘጋጀችም።

በዚህ ረገድ፡ የተፈጸመው ድርጊትና የታየው ሹኔታ ሹሉ፡ እስከሃሬ ድረስ፡ እንቅጭልሽ ሽኖ እንደቀጠለ ይገኛል። ይኸውም፡ “ሥዩመ እግዚአብሔር”፡ ማለትም፡ “እግዚአብሔር መርጠ የሾመው” ራሱ፡ ኢትዮጵያዊው አጼ፡ በዙፋናዊው ሥልጣን ላይ እያለ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት የሆነውን ኢትዮጵያን እንዲጠቅምና ለእርሷ አገልግሎት እንዲውል ተብሎ የተቋቋመው፡ ይህን የመሰለው ማስተማሪያ ድርጅት፡ በመጀመሪያ፡ በሚቋቋምበት ጊዜ፡ በአገሪቱ የትምህርት አሰጣጥ በኩል፡ የመለኮታዊቷ መንግሥት፡ ተጠሪና ኃላፊ ሆና የኖረችው፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክህነት፡ ከጽንሰ ሐሳቡ ጀምሮ፡ እስከሥርዓተ ትምህርቱ፤ መርሐ ግብሩና የሥራ ክንውኑ ድረስ፡ ሲኖራት ከሚገባው፡ ከሙሉው የተካፋይነት መብቷ እንድትገለል መደረጉ፤ ሹለተኛም፡ ለድርጅቱ ህልውና፡ እጅግ አስፈላጊ፤ ለኢትዮጵያዊነቱም መለያና መታወቂያ የሆኑትን፡ እኒያን ቀላል የአገልግሎት መሰናዶዎች እንኳ እንዳያገኙ መከልከሉ ናቸው።

በእኔ በኩል፡ በመለኮታዊው ፍርድ የተወሰነው የቁጣ ማዕበል፡ በምንም መንገድ፡ ሊገታ የማይችል መኾኑን፡ ጎሳ ልገነዘብ ቻልሁ እንጂ፡ ያዴ ኃይለ ሥላሴ አስተዳደር፡ ሊወድቅ ወደተቃረኝበት፡ ወደመጨረሻዬ ብዙ፡ ማለትም፡ ለቤተ ክህነት ጠቅላይ ሥራ አስኪያጅነት አገልግሎት፡ ተጠርቼ በነበረበት ወቅት፡ ወደ፲፱፻፷፬ ዓ. ም. ግድም፡ በዚህ መካነ አእምሮ አጥር ግቢ ውስጥ የሚገኘውና ቀድሞ፡ “ገነተ ልዑል” ይባል የነበረው፡ የቅዱስ ማርቆስ ቤተ ክርስቲያን፡ ለመካነ አእምሮው ቤተ መቅደስነት እንዲውል፡ ለካህንነቱም፡ አባ መጻዕ ይባሉ የነበሩት መነኩስ (ጎሳ፡ በደርግ አገዛዝ ሥር፡ በጽጵስና ሢሙት፡ አባ አትናቴዎስ የተባሉት) እንዲመደቡ፡ አሳቡን በቅድሚያ፡ በጊዜው፡ የመካነ አእምሮው ሙሴ (President) ለነበሩት፡ ለሊቀ ምሁር (Dr.) አክሊሉ ሀብቴ አካፊልጋቸው፤ ያም ወራት፡ የመካነ አእምሮው ተማሪ ኹሉ፡ በአዴ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት ላይ በዓመፅ የተነሣሣበት ብዙ ስለነበረ፡ አሳቡን፡ እርሳቸውም ኾኑ የበላዮቻችን፡ ያለማመንታት ፈጥነው ስለተሰማሙበት፡ በሥራ ላይ እንዲውል ተደረገ።

ዳሩ ግን፡ ምን ያደርጋል! ተገድቦ የቆየውና እስከአፋ፡ ጢም ብሎ፡ ሞልቶ የነበረው፡ የዓመፁና የቁጣው ማዕበል፡ ለካ፥ በዚያን ብዙ፡ ተርፎ መፍሰስ ጀምሮ ኖሮ፡ ከጥቂት ወራት በኋላ፡ ያ፡ በቅርብ የተደከመበት ውጥን ዝግጅት፡ ገና በእንጭጭነቱ፡ በቅጣቱ ማዕበል ተጥለቅልቆ፡ ፍሬ አልባ ኾነ! ከተፈሪ መኩንን ትምህርት ቤት ጀምረው፡ በካቶሊካውያኑ ኢየሱሳውያን ካህናት ተከትኩተው ያደጉትና ለDoctorate (ዶክቶሬት) የትምህርት ማዕርግ፥ ከዚያም፡ በእነርሱ ተመሥርቶ ለታነጸው መካነ አእምሮ ሙሴነት (Presidency ፕሬዚዴንትነት) የበቁት Dr. (ዶክቶር) አክሊሉ ሀብቴ፡ በደርግ አገዛዝ ሥር፡ የባህል ምሉክ (Ministre) ኾነው ተሹመው ወዳገላገሉበት መሥሪያ ቤት ሲዛወሩ፡ የቀረነው ደግሞ፡ ወደደርግ የእሥርና የሞት ጽዋ ተላከን።

**ኢትዮጵያ፡  
ፀረ ማርያምችን ስትፋረድ!**

ቅዱሱ ኪዳን፡ በአገሪቱ ላይና በሕዝቡ ዘንድ፡ ተጠብቆ መቀጠሉን በማረጋገጥ ረገድ፡ የባለአደራነት ኃላፊነትና ግዴታ ያላት፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክህነት፡ በጉዳዩ ውስጥ፡ ሕጋዊው አግባብና ተሳትፎ ሳይኖራት፥ የስምምነት ቃሏንም፡ በአግባቡ ሳትሰጥ፡ World Lutheran Federation (ወርልድ ሉተራን ፌዴሬሽን) ለተባለ፡ ዓለም ዐቀፍ፡ ፀረ ማርያም (Protestant ፕሮቴስታንት) አብያተ ክርስቲያናት ድርጅት፡ “ብሥራተ ወንጌል” በሚል ስያሜ፡ አዲስ አበባ ላይ፡ ኃይለኛ የኾነ፡ አንድ፡ የነፋስ ድምፅ (radio) ማስተላለፊያ ጣቢያን እንዲያቋቁም መፈቀዱ፡ ሌላው ማስረጃ ነው። ከዚህ ቀደም ብሎ እንደተጠቀሰው፡ እንደመካነ አእምሮው ኹሉ፡ ይህም ዓለም-አቀፍ ድርጅት፡ በኢትዮጵያ ቤተ ክህነት ላይ፡ ያን የመሰለውን፡ የወረራና የማጥፋት ዘመቻን፡ እጅግ ባየለና በተራቀቀ ይዘታ፡ በገሃድ ሊያካኸድ ባደረገው የፅቅድና የተግባር መሰናዶው፡ እንዲያ ሊወላዳና ሊቀናው የቻለው፡ በጊዜው የነበሩት፡ የቤተ ክህነት መሪዎች፡ እጩ ባበልዮስና እንደራሴያቸው አባ ቴዎፍሎስ፡ ሌሎችም ጳጳሳት፡ የነበራቸውን፡ ከግዴላሽነትና ከቸልተኛነት፥ ከዝምተኛነትና ከአኩራፊነት የማያልፈውን፡ ደካማ አቋማቸውን፡ በአገር ውስጥ ወኪሎቹ አማካይነት ስለተማመነ እንደነበረ፡ ከዚህ የሚከተለው፡ የጉዳዩ ኸደት በግልጽ ያሳያል።

# ኢትዮጵያ፡

እንዳጋጣሚ፡ ይህ ድርጊት እንደተፈጸመ ወዲያው፡ ከታኅሣሥ፡ ፲፫ ዓ. ም. የእነ መንግሥቱ ንዋይ ግርግርና አልቂት በኋላ፡ ጠቅላላው የአገሪቱ የውድቀት አዝማሚያ ሹኔታ አሳስቦኝ፡ በራሴ ጠያቂነትና ፈቃደኛነት፡ በቤተ ክህነት ውስጥ፡ ለትምህርትና ስብከት፣ ለማስታወቂያና ድርሰት ክፍሎች የኃላፊነት አገልግሎት ተጠርቼ፡ ሥራ የጀመርሁበት ጊዜ ስለነበረ፣ ያ፡ የነፋስ ድምፅ ማስተላለፊያ ጣቢያ እንዲቋቋም፡ በአጼ ኃይለ ሥላሴ ደረጃ የተሰጠው ፈቃድ አላገባብ መኾኑን በማመልከት፡ ጉዳዩ እንደገና እንዲታይ አስፈላጊ መኾኑን፡ መጀመሪያ፡ በጊዜው፡ የቤተ ክህነቱ መሪ ለነበሩት፡ ለእጩ ባስልዮስና ለእንደራሴያቸው፡ ለአባ ቴዎድሎስ አሳሰብሁ። ይህን ማሳሰቢያ፡ እነርሱ ሲቀበሉት፡ ጉዳዩ፡ በጽሑፍ ማስታወሻ ተዘጋጅቶ፡ በቀጥታ ለአጼው ቀረበላቸው፤ እርሳቸውም፡ ኋላ የሚያደርጉትን ያውቁታልና፡ ለጊዜው ውጥረቱን ለማርገብ ሲሉ፡ ግድ ሽኖባቸው፡ የቀረበው አሳብ፡ በልዩ ከፍተኛ ምርፋቅ እንዲጠና አዘዙ። የዚያም፡ ምርፋቅ ጸሐፊ፡ እኔው እንድኸን ተፈቅዶ፡ ጥናቱ ተጀመረ።

ከቤተ ክህነት የቀረበው ይህ ማሳሰቢያ፡ “ጉዳዩ፡ እንደገና መታየት አለበት” ለሚለው ጥያቄ፡ መሠረት ያደረገው ነጥብ፡ በቅዱሱ ኪዳን፡ የእግዚአብሔር መንግሥት በኾነቸው፡ በኢትዮጵያ ምድርና ሕዝቧ ላይ፡ ይህን የመሰለው፡ የባዕድ ሃይማኖት መስበኪያ ጣቢያ ሲቋቋም፡ “ባለአደራዎና ተጠያቂዎ፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክህነት፡ ባላት፡ የኃላፊነት ድርሻዎ፡ መስማማት አለባት” የሚለውን ቀዳሚ ምክንያት ብቻ አልነበረም፤ ሌላ ዋና ምክንያትም ነበር። ይኸውም፡ አንደኛ፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክህነትና ያ፡ የነፋስ ድምፅን ጣቢያ የሚያቋቁመው፡ የዓለም ሉተራውያን ድርጅት፡ ሹለቱም፡ መሥራቾች ሽነው ያቋቋሙት፡ ዋና መሥሪያ ቤቱ፡ ጄኔቫ የሽነው፡ World Council of Churches (ወርልድ ካውንስል እፍ ቸርችስ) የሚባለው የዓለም አብያተ ክርስቲያናት ምክር ቤት አባሎች ስለሾኑ፣ ሹለተኛ፡ በ፲፱፻፵ ዓ. ም. በኔዘርላንድ ከተማ፡ በአምስተርዳም፡ በአባሎቹ ስምምነት የጸደቀው፡ የምክር ቤቱም ዓላማ፡ አባሎቹ፡ እየተባበሩ፡ በምድር ላይ፡ በኢየሱስ ክርስቶስና በእናቱ ድንግል ማርያም፡ ገዝፋ የተገለጠችውን፡ የእግዚአብሔርን መንግሥት እንዲያስፋፉ በመኾኑ፡ ስለማስተላለፊያው ጣቢያ መቋቋም የሚደረገው ውል፡ ሕጋዊ ሊኾን የሚችለው፡ ሹለቱም ወገኖች፡ በቅድሚያ ተነጋግረው የተሰማሙበትን ረቂቅ፡ በአግባቡና በመስመሩ፡ ለሚመለከተው የመንግሥቱ አስፈጻሚ ዘርፍ፡ ማለት ለቤተ ምልክናው ሲያቀርቡ ነው” የሚል አቋምን የያዘው ምክንያት ነበር።

ከዚህ ጋር፡ ቤተ ክህነት፡ ቀደም ብላ፡ ሳታውቀውና ሳትሰማማበት፡ “በውል የተሰጠው ፈቃድ፡ ሕጋዊ አይደለም” ያሰኘው ሌላው ምክንያት፡ የውሉ ዝግጅት የተካሄደውና የተከናወነው፡ “አባቱ ዳኛ! ልጁ ቀማኛ!” እንደሚባለው፡ በዚያን ጊዜ፡ ባንድ ወገን፡ የዚያ፡ የዓለም ሉተራውያን ድርጅት፡ የሃይማኖቱ ተከታይ አባል፣ በኢትዮጵያም፡ የሃይማኖቱ ተጠሪና መሪ ሲኾኑ፣ በሌላው ወገን ደግሞ፡ በኢትዮጵያ መንግሥት ስም፡ ተዋዋይ በነበሩት፡ የደብዳቤ፣ የስልክና የነፋስ መልእክት ምሉክ (Posts Telepone and Telegraph Ministre የፖስታ፣ ቴሌፎንና ቴሌግራፍ ሚኒስትር) በነበሩት፡ አቶ አማኑኤል አብርሃም በተባሉት ሰው አማካይነት መኾኑ እንደነበረ፡ እዚህ ላይ ማስታወሱ አግባብ ይኾናል።

ይኹን እንጂ፡ በዚህ መሠረት የተጠናቀረው የቤተ ክህነት ማሳሰቢያ መነሻ ሽኖ፡ የነፋስ ድምፁ ማስተላለፊያ ጣቢያ እንዲቋቋም የተሰጠው የፈቃዱ መልክና ይዘት የሚሻሻልበት መንገድ ይገኛለት እንደሆነ “ያጥና!” ተብሎ፡ በከፍተኛ የአባላቶች ደረጃ የተሠየመው፡ ምርፋቅ፡ ተግባርን ፈጽሞ፡ በጽሑፍ ያቀረበው የውሳኔ አሳብ፡ ምንም ዓይነት ምላሽ ወይም ተፈጻሚነት ሳያገኝ ቀርቶ፡ በመዝገብ ቤት ታሸሳበት ተቀመጠ። እኔም፡ ወደዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ድርጅት ተዛውራ እንድሠራ ተደርጎ፡ በዚያ እያገለገልሁ ሣለሁ፡ እንደገና ለአገልግሎት ተጠርቼ፡ ወደቤተ ክህነት በተመለስሁበት ጊዜ፡ ይህንኑ ጉዳይ የሚመለከተውን፡ በቤተ ክህነት የነበረውን የውሳኔውን አሳብ ቅጂ፡ ከመዝገብ ቤት ብጠይቅ፡ አለመኖሩ ተነገረኝ።

በመካከሉ፡ መንግሥታዊው ፈቃድ የተሰጠው፡ አዲሱ የባዕዳን፡ የነፋስ ድምፅ ጣቢያ፡ ሥራውን እያካኼደ ሣለ፡ በውሉ መሠረት፡ ከጽጌቱ የማስተላለፊያ ሰዓቶቹ ውስጥ፡ ለኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን፡ የተሰጣትን፡ የ፴ ደቂቃ ጊዜ፡ ቤተ ክህነት ተቀብላ እንድትሠራበት፡ ትእዛዝ ተላለፈ፤ ቤተ ክህነትም፡ ያንን ትእዛዝ ባለመቀበል፡ በዚያ ፋንታ፡ በኢትዮጵያ (በአዲስ አበባ) የነፋስ ድምፅ ጣቢያ፡ ለአገር ውስጥ አድማጮቿ፡ በዚያን ወቅት ታስተላልፍ የነበረውን ዝግጅቷን፡ “ለጊዜው ይበቃኛል” በማለት ቀጠለች።

ቤተ ክህነት፡ በዚህ መልክ፡ “አልቀበልም” ያለችውን፡ የ፴ (ሰላሣ) ደቂቃ ስጦታ፡ በአጼ ኃይለ ሥላሴ ልዩ ጽሕፈት ቤት (Cabinet = ካቢኔ) ውስጥ፡ የመንፈሳዊውን ሥራ የሚያካኪደው ክፍል፡ ያለቤተ ክህነቱ ስምምነትና ፈቃድ፡ ያው፡ በታወቀው የማናለብኝነት ድፍረት ተረክቦ፡ በእርሱ አማካይነት፡ የሚፈለገው ትምህርትና ስብከት፡ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ስም፡ በቀጥታ፡ ይተላለፍ ጀመር! ለዚህም ተግባር፡ ቀንደኛ መሣሪያ ሆነው የተመደቡት፡ በአጼው ልዩ ጽሕፈት ቤት ውስጥ፡ የመንፈሳዊዉ ክፍል ኃላፊና የአዲስ አበባ መንበረ ጸባዖት ቅድስት ሥላሴ “ገዳም” (ወይም Cathedral ካቴድራል)፡ ሊቀ ሥልጣናት የነበሩት፡ በዚያን ጊዜ ስማቸው፡ አባ ሀብተ ማርያም ወርቅነህ ይባሉ የነበሩት መነኩስ ነበሩ። (Cathedral ካቴድራል ስለሚለው ባዕድ ቃል፡ የተሰጠውን ሐተታ በሚቀጥለው ንዑስ አርእስት ሥር ይመለከቷል።)

በአጼው ልዩ ጽሕፈት ቤት፡ የመንፈሳዊዉ ክፍል አማካይነትና ኃላፊነት፡ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን ስም፡ በዚያ፡ የባዕዳን ነፋስ ድምፅ ጣቢያ፡ ሲተላለፍ የቆየው፡ ሃይማኖታዊው ትምህርትና መንፈሳዊው ስብከት፡ በዚህ ሽኔታ አልቀጠለም። ትምህርቱና ስብከቱ ብቻ ሳይኾን፡ ዓለም አቀፉ የነፋስ ድምፅ ማስተላለፊያ ጣቢያ ጭምር፡ በተገላቢጠሽ፡ “እግዚአብሔር የለም” ለሚል የክህደት ርእዮተ ዓለም ማሠራጫ በመኾን፡ ጠቅላላ አገልግሎቱ ተቋርጦ፡ ለመቼውም ጊዜ እንዲቆም ሆነ እንጂ! ይህም፡ ያ ጣቢያ፡ የኢትዮጵያ ሊቀ ካህናትና ንጉሠ ነገሥት፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ለቅድስት እናቱ፡ ለድንግል ማርያምና በእርሷ ኪዳነ ምሕረትነት፡ በኢትዮጵያ አጽንቶ ሳኖረው፡ ለተቀደሰው ቃል ኪዳነ ማጥቂያ ይኾን ዘንድ፡ በምሥጢርና በሲራ በተዘጋጀው፡ በዚህ ጣቢያ ላይ፡ እንደሌላው ሹሉ፡ በመለኮታዊ ዳኝነቱ የሰጠው ፍርድ፡ በተፈጸመበት ድርጊት፡ ገዢ ሽኖ ታይቷል።

# ኢትዮጵያ፡

ነገሩ፡ እንዲህ መኾኑ ተረጋግጦ ሊታወቅ የቻለው፡ እግዚአብሔር፡ ይህን ፍርድን ያስፈጸመው፡ ስሙ፡ “መንግሥቱ፡ የማርያም ኃይል ነው” የሚል ትርጉም ያለውን፡ አንድ የተናቀ ተራ ሰው አስነሥቶና መቀመጫውን፡ በታዕካ ነገሥት በዓታ ለማርያም ዓፀደ ቤተ ክርስቲያን ውስጥ አድርጎ፡ ጸጋውን፡ ከአጼ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት ነሥቶ፡ ቊጣውን በገለጠበት በደርግ ዘመን በመኾኑ ነው።

ከእርሱ ዳኝነት የሚያመልጥ ማንም ፍጡር፡ ወይም ምንም ነገር የለምና! ኢትዮጵያም፡ ከዚያን ጊዜ ወዲህ፡ የእግዚአብሔር ስም፡ በነፋስ ድምፅም ኾነ፡ በነፋስ ሥዕል አማካይነት፡ ፈጽሞ የማይጠራባት አገር ኾና ቀረች! እርሱ የቀጠረው ቀን እስኪመጣ ድረስ!

## ኢትዮጵያ፡ አስተምራ ያሳደገቻቸውን ልጆቿን ስትፋረድ!

እኒያ፡ ለዚያ፡ ዓለም-አቀፍ የነፋስ ድምፅ ማስተላለፊያ ጣቢያ፡ የሴራ አገልግሎት መሣሪያ የነበሩት፡ ሊቀ ሥልጣናት አባ ሀብተ ማርያም ወርቅነህ የሚባሉት መነኩስ፡ “እውነተኛው ንጉሥ” የሚል፡ አማካኝ ትርጉም ያለው በመኾኑ፡ ሊጠሩበት በማይገባ፥ ለኢየሱስ ክርስቶስ ብቻ በተሰጠው “መልክ ጼዴቅ” በሚለው ስም፡ በዚያው፡ አሥር በፈታቸው ደርግና በአገዛዙ ዘመን፡ የጽጵስና ሹመትን ተቀበሉ! ዕድላቸውም፡ ከሾማቸው ደርግ ህልውና ጋር ተሳሳዮ ኖሮ፡ የእርሱ የጭካኔ ዘመን አብቅቶ፡ ከሥልጣን ሲወገድ፡ እርሳቸውም፡ “እጠብቀዋለሁ! እሞትለታለሁ!” ብለው፡ ከመለኮታዊው ንጉሥና ንግሥት እናቱ፡ ሌላው ቢቀር፡ በምንኩስና ቆባቸው፡ ቃል ኪዳን የተቀበሉትን የእረኝነት አደራቸውን ጥለው፥ ራሳቸውን “ለማዳን” ወደተማመኑበት፡ ወደባዕዳን አህጉር፡ ሸሽተው ሄዱ!

የሚያስገርመውና በእጅጉ የሚያሳዝነው፥ “ይኾናል!” ተብሎ የማይታሰበውም፡ እርሳቸው ይመሩት በነበረው፡ በዚያ የአጼው ልዩ ጽሕፈት ቤት፡ መንፈሳዊ ክፍል ሥር ይካኼዱ በነበሩ ተቋማት ውስጥ ይሠሩና ይማሩ የነበሩት፥ በዚህ ክፍል አማካይነትም፡ ለከፍተኛ ትምህርት እየተባለ፡ ወደእግዚአብሔር የለሾቹ የምሥራቅ አገሮች፡ እየተፈቀደላቸው፡ ይሳኩ የነበሩት፡ የቤተ ክህነት ተማሪዎችና ምሁራን፡ ጳላ፡ ለዚህ፡ ለሃይማኖተ ቢሱ፡ የደርግ፡ የዓመፅና የክህደት መንግሥት ዋና አገልጋዮች ኾነው መገኘታቸው ነው። ከእነዚህ መካከል፡ እግዚአብሔር-አልባ በኾነው፡ በኪዳን የኮሚዩኒስት መንግሥት ዘንድ፡ የመጀመሪያው የደርግ ባለ ሙሉ ሥልጣን እንደራሴ ኾነው የተሾሙትን፡ አቶ አእምሮ ወንድማገኘሁ የተባሉትን፥ እንዲሁም፡ በተለያዩ የኃላፊነት ቦታዎች ላይ እየተመደቡ ከመሥራታቸው ጋር፡ በቃለ ዐዋዲ ወጥቶ ይሠራበት የነበረውን፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያንን የሰበካ ጉባዔ ዓርማና ደንብ፡ ለደርግ በሚሰማማው ዓርማና ደንብ በመለወጥ፡ በቤተ ክህነት ጠቅላይ ሥራ አስኪያፊነት ሥልጣን፡ የደርግ ተጠሪ መሣሪያ በመኾን ያገለገሉትን፡ አቶ (ጳላ፡ ሊቀ ማእምራን) አበባው ይግዛውን፡ በምሳሌነት መጥቀሱ ይበቃል።



እንግዲህ፡ አቶ አእምሮ ወንድማገኘሁና አቶ አበባው ይግዛው፡ የቤተ ክህነት ትምህርት የተማሩና ከቅድስት ሥላሴ ከፍተኛ መንፈሳዊ ትምህርት ቤት የተመረቁ ደቀ መዛሙርት ይኹኑ እንጂ፡ ዓይነተኛዎቹ አፅራሪ ሃይማኖት (communists ኮሚዩኒስቶች) ነበሩ ማለት ነው! በዚህም፡ ኢትዮጵያ፡ በቤተ ምልክናዋ አማካይነት ብቻ ሳይኾን፡ እንደዛሬው ኹሉ፡ ቀደም ብሎም፡ በቤተ ክህነቷ አማካይነት ጭምር፡ እንዴት ከውስጥ ትገዝገዝ እንደነበረ፡ መለኮታዊው ኃይል፡ ደባውን መገላለጡን እንመለከታለን። ይህንም እውነታ፡ በኹለቱም ሰዎች የቀደመ ድርጊት፡ በቀላሉ ማረጋገጥ ይቻላል።

እኔ፡ ቀደም ብዬ፡ በ፲፱፻፶፬ ዓ. ም. የቤተ ክህነቱ፡ የትምህርት፥ የሰብከት፥ የድርሰትና የማስታወቂያ ሥራ መሪ ሣለሁ፡ በጊዜው የነበሩት፡ እጩጌው፡ በፀዕ አባ ባስልዮስ፥ እንደራሴያቸውም፡ አባ ቴዎፍሎስ፥ የቤተ ክህነቱ ጠቅላይ ሥራ አስኪያጎች ደግሞ፡ አቶ ልሣኑ ሀብተ ወልድ ይባሉ ነበር። እኒህ የበላዮቹ ተስማምተውና ፈቅደው፡ በእነርሱ ትእዛዝና ደብዳቤ፡ ለጉዞዬ የሚያስፈልገው መሰናዶ ተዘጋጅቶልኝ፡ ለሥራና ለሰብሰባ ወደአሜሪካ አገር ተልኬ፡ በዚያ እያለሁ፡ በአዲስ አበባ የነበረው የአሜሪካ የማስታወቂያ መሥሪያ ቤት፡ ስለጉብኝቴ፡ በተከታታይ፡ ጽሑፍ መግለጫን ያወጣ ኖሮ፡ አቶ አእምሮ ወንድማገኘሁ፡ እኔ በሌሊሁበት፡ በድርሰቱና በማስታወቂያው ቦታ ተቀጥረው፡ ስለእኔ ኃላፊነትና ማንነት፥ ስለተልእኮዬም፡ የአሜሪካኑ የማስታወቂያ መሥሪያ ቤት የሰጠውን መግለጫ በማስተባበል፡ በአዲስ ዘመን ጠማሪ ሕዝብ (gazetta ጋዜጣ) ሰፊ ጽሑፍ እንዲያቀርቡ ተደረገ። እኔም፡ ከተልእኮዬ እንደተመለስኩ፡ ለማመን እስኪያቅተኝ ድረስ የተጠራጠርኩትን፡ ይህን ድርጊት፡ በዓይኔ አንብቤ ካረጋገጥኩ በኋላ፡ ተገቢውን የመልስ ማብራሪያ ለ“አዲስ ዘመን” በመስጠት፡ ስሕተቱ እንዲስተካከልና ጉዳዩ እንዲዘጋ አደረግሁ። አቶ አእምሮም፡ የተቀጠሩት፡ ለዚህ ተልእኮ፡ ማለትም፡ በእኔ ላይ ያን የተቃወሞ ጽሑፍ ለማስተላለፍ ብቻ ይመስል፡ ከእኔ ጋር መሥራቱን ባለመፈለግ፡ በአገልግሎቱ ሳይዘልቁበት፡ ሥራውን ትተውት፡ ወደዓለማዊው ተግባር ሥጋ ተመለሱ።

ወደቤተ ክህነት የመጣሁት፡ በኢትዮጵያዊነት ተልእኮዬ ለማገልገል እንጂ፡ ለነገርና ለንትርክ ባለመኾኑ፡ ድርጊቱ፡ እኔን በማሳዘን፡ አገልግሎቴ እንዲጨናገፍ ለማድረግ መኾኑን ስለተረዳሁት፡ ጉዳዩን፡ ከሚመለከታቸው ዘንድ፡ በአቤቱታ መልክ ሳይኾን፡ በማሳወቅ ደረጃ ብቻ በማድረስ፡ ሥራዬን ቀጠልኩ። በዚያን ጊዜ፡ ተፃራሪ እንጂ፡ ደጋፊ በሌለበት አካባቢ ያተኮርኩት፡ የቤተ ክህነት ትምህርት ጨርሶ እንዳይጠፋ፡ ቢያንስ ቢያንስ፡ በነበረበት ኹኔታ ተጠናክሮ እየቀጠለ፡ ወደፊት፡ በዘመናዊ መልክ ተደራጅቶ ሊሰፋፋ የሚችልበትን ጥናት በማካሄዱና እስኪደገው፡ ትምህርቱም፡ ሰብከቱም፡ በቃል፥ በድርሰት፥ በሕዝባዊው ጠማርና በነፋስ ድምፅ አማካይነት እንዲተላለፍ በማድረጉ ላይ ነበር። በተለይም፡ በኢትዮጵያ ነፋስ ድምፅ (Radio ራዲዮ)፡ አማካይነት ለሚተላለፈው መልእክት፡ ለየቀኑ ሥርጭት፡ በከፍተኛ ጥረት ያስፈቀድነው ጊዜ፡ ጧ ደቂቃ ብቻ ቢኾንም፡ በዚህ ረገድ ለተከናወነው ሥራ፡ ነፋስ ድምፅ፡ ታላቁን አስተዋጽዖ አበርክቷል።

ኢትዮጵያ፡

ጥቂት ወራት እንዳለፉ፡ ለተመሳሳይ የቤተ ክህነት ተልእኮ፡ ወደሕንድ አገር እንድንዝ ታዝዜ ከኪድኩ በኋላ፡ በዚያ፡ የተላክሁበትን ግዳጅ ፈጽሜ በተመለከት ጊዜ፡ የገጠመኝ አቀባበል ግን፡ ከቀደመው የባሰ አሳዛኝ ሽኖ አገኘሁት፤ ይኸውም፡ እንዳለፈው ጊዜ፡ ሥራዬ፡ በከፊል፡ ለሌላ የተሰጠበትና በሕዝብ ፊት፡ በይፋ የተሣጣሁበት አልነበረም፤ ጨርሰ፡ ከሥራዬ የተሰናበትኩበት መስተንግዶ ነበረ እንጂ፡፡ እንደማናቸውም ጊዜ፡ የጉዞዬ መሰናዶ፡ በነበሩት ጠቅላይ ሥራ አስኪያፃጅ አማካይነት ተዘጋጅቶልኝና ተሰናብኜ የሄድኩ መኾኔ እየታወቀ፡ “ሥራውን ትቶ ወዴት እንደሄደ ስላልታወቀ፡ ወደፊት፡ ሌላ ኃላፊ በቦታው እስኪተካበት ድረስ፡ የቤተ ክህነቱ ዋና ጸሐፊ፡ ሥራውን በተጠባባቂነት እንዲያካክሏል” በሚል መልክ፡ አንድ ደብዳቤ፡ ወዲያው እንደኼድኩ፡ በጠቅላይ ሥራ አስኪያፃጁ ጽሑፍ ኪዳን (firma ፊርማ)፡ ለሚመለከታቸው ሹሉ ተላልፎ፡ ለእኔ የተዘጋጀልኝንም ቅጂ፡ እኔ፡ ወደአገሬና ወደሥራዬ ስመለስ አገኘሁት፡፡

በዚህ ጊዜ፡ ጉዳዩን ከእጩኔውና ከእንደራሴው ከማድረስ በቀር፡ ሌላ ዕድል ስላልነበረኝ፡ አቀረብኩላቸው፡፡ እነርሱም ድርጊቱን ያሳወቁ መኾናቸውን ከገለጹልኝና ደብዳቤው፡ በደብዳቤ እንዲሻር ካደረጉ በኋላ፡ አሁንም፡ ሥራዬን ቀጠልኩ፡፡ ይኹን እንጂ፡ የበላዮቹ፡ እነርሱ ባሉበት፡ ይህን የመሰለው፡ ሥርዓት-አልባና ይሉኝታ ቢስ የኾነ የማጥቃት በደል፡ በግልጽ የሚፈጸም ከኾነ፡ በዚያ ቦታ መቆየቱ፡ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ፡ አስፈላጊ መስሎ የማይታዩኝ ኾነ፤ የቤተ ምልክናው (የመንግሥት) ተሟላ በኾነው፡ በጠቅላይ ሥራ አስኪያፃጁ ሥልጣን ብቻ፡ በእኔ የሥራ መደብ ላይ፡ በዚያ መልክ፡ በቀጥታና በተከታታይ የተላለፉት፡ እነዚያ ውሳኔዎች፡ የዚያ፡ የዓለም-አቀፍ ነፋስ ድምፅ ማስተላለፊያ ጣቢያ ውዝግብ ውጤቶች መኾናቸውንም የተገነዘብኩት በዙ ቆይቼ ነበር፤ እንደዛሬው ሹሉ፡ በዚያን፡ የወጣትነት ዕድሜና የቅንፅት አገልግሎት ጊዜም፡ በቅንነትና በትጋት ከመሥራት በቀር፡ በተለይ፡ በቤተ ክህነት አካባቢ፡ በበላዮችም ኾነ በሥራ ባልደረቦች ዘንድ፡ ያን የመሰለ የተንኩልና የመሠሪነት ክፉ መንፈስ “ይኖራል!” ብዬ በፍጹም አልጠረጥርም ነበርና፡፡

በዚህ ጊዜ፡ ፈጣሪዬ፡ መሥራት ወደምችልበት ቦታ የምዛወርበትን መንገድ አዘጋጀልኝ፡፡ ይኸውም፡ በቤተ ክህነት የትምህርት ክፍል ሥራ መሪነቴ፡ የታዕካ ነገሥት በዓታ ገዳምን የያዘው፡ የዳግማዊ ምኒልክ መታሰቢያ ድርጅት፡ የባለአደራው ምርፋቅ (Board ቦርድ) አባል ስለነበርኩ፡ በአባልነቴ የነበረኝን ንቁ ተሳትፎና የማቀርባቸውን የዕቅድ አሳቦች በመመልከት ይመስለኛል፡ ምርፋቁ፡ ለድርጅቱ ንብረት አስተዳዳሪነትና ሥራ አስፈጻሚነት ገላፊነት አጭቶኝ ኖሮ፡ ጉዳዩን፡ ለአጼው አቅርቦ፡ ወደዚያ አገልግሎት ተዛውሮ እንድሠራ ተደረገ፡፡

በዚያም፡ ሹሉት ዓመት ባልሞላ ጊዜ ውስጥ፡ ቤተ ክርስቲያኑ፡ ትምህርት ቤቱ፡ ጡረታ ቤቱና ጽሕፈት ቤቱ፡ በተቻለ መጠን እንዲሟሉ ከመሞከር ጋር፡ በየክፍላተ አገሩ ያሉት፡ የመታሰቢያ ቤቱ የገጠር ሰበካዎች፡ ጥቅማቸውን ብቻ መሰብሰብ ሳይኾን፡ ተገቢውን ግልጋሎት እንዲያገኙ ለማድረግ፡ በቅድሚያ፡ እነርሱን እየተዘዋወሩ በመሳብኘት፡ በአዲስ አበባ ያሉትንም ቦታዎች፡ ርስትነታቸው እየተረጋገጠ፡ በቢጋር (Carta ካርታ) ተነሥተው፡ የባለቤትነት ማስረጃን፡ ከማዘጋጃ ቤት በመረከብና “ዘውዲቱ” የተባለውን ሕንፃ፡ በመኻል አራዳ በማሠራት፡ ዓቅም የፈቀደውን አገልግሎት ለማበርከት ተችሏል፡፡

ለቤተ ክህነቱ ጠቅላይ ሥራ አስኪያጎችነት፡ አቶ ወይዘሮ ሚካኤል የተባሉትን ካቶሊካዊ ሳይቀር፡ ሾሞ የነበረው፡ የአጼ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት፡ በእርሳቸው ቦታ፡ ከላይ ለማቸውና ግብራቸው የተገለጸውን፡ አቶ ልሳኑ ሀብተ ወልድን የመሰሉትን ሰዎች፡ ለቤተ ክህነት ዕድገት፡ ቁልፍ በኾነው፡ በዚያ ከፍተኛ የኃላፊነት ቦታ ላይ ለምን ያስቀምጣቸው እንደነበረ ለመረዳት፡ በተለይ ለዚህ መጽሐፍ አንባቢ የሚያዳግት አይኾንም።

በ፲፱፻፷፬ ዓ. ም. ዋናው፡ በንቡረ እድ ድሜፕሮስ ገብረ ማርያም፣ ምክትልነቱም፡ በኹለቱ፡ በአባ (ኋላ ንቡረ እድ) ገብረ ሥላሴና በአቶ መኩንን ዘውዴ ተይዞ የነበረውን፡ የቤተ ክህነቱን ጠቅላላ የሥራ አስኪያጎችነት ኃላፊነት፡ እኔ ብቻዬን፡ አጠቃልዬ ስረከብ፡ በተለይ በዚያ ቀውጢ ጊዜ፡ ሥራው ለአንድ ሰው፡ እጅግ ከባድና ሰፊ እንደሚኾን መገንዘብ፡ ለማንም አያዳግትም። ስለዚህ፡ “ለሥራው ይረዳሉ፣ ፈቃደኛም ይኾናሉ” ብዬ በማሰብ፡ ወደቤተ ክህነት እንዲመጡ ብዙዎችን ጠየቅሁ፤ እነርሱ ግን፡ ሥራውን ለመቀበል ፍላጎት የሌላቸው ኾነው አገኘኋቸው።

ቤተ ክህነት፡ በዚያን ጊዜ በነበረው፡ በተለይ በዘመናዊ ትምህርት በታነፀው ትውልድ ዘንድ፡ እጅግ የተናቀች ብቻ ሳትኾን፡ የተጠላችም ነበረች። እንኳንስ ሌላው፣ ራሷ፡ በአገር ውስጥም ኾነ፡ ወደውጭ ልካ ያስተማረቻቸው፡ ልጆቿ ሳይቀሩ፡ ትምህርታቸውን ጨርሰው ከተመረቁ በኋላ፡ መቀጠር የሚፈልጉትና የሚመደቡት፡ ከፍተኛ ደመወዝ በሚገኝበትና የላቀ ክብር በሚሰጠው፡ በቤተ ምልክናው (በመንግሥት) መሥሪያ ቤቶች፣ ወይም፡ በንግድና በውጭ ድርጅቶች ውስጥ ባለው የሥራ ቦታ ላይ እንጂ፡ በቤተ ክህነት ስላልኾነ፡ በሥራ ለመመደብ ቀርቶ፡ ለምክር እንኳ ሲጠሩ፡ ወደቤተ ክህነት ለመቅረብ የሚከብዳቸው፡ ብዙዎች እንዳያበሩ፡ በድፍረት መናገር ይቻላል። በዚያን ጊዜ፡ በቤተ ክህነት በኩል፡ “ይህ ጎድሏል! ይህ ተሳስቷል! ይህ ሊደረግ ይገባል!” እያሉ፡ በቀዳሚነት የሚተቹና የሚነቅፉ፡ እነዚህ እንደነበሩም ይታወሳል። ጻሩ ግን፡ ያን ጉድለት፡ እንዲያሟላላቸው፣ ያነንም ስሕተት፡ እንዲያስተካክላቸው የሚጠብቁት፡ ማንን እንደኾነ ለማወቅ ያዳግታል! ባዕዱን፡ ከውጭ? ወይስ፡ መልአክን፡ ከሰማይ?

ለዚህም፡ Dr. (ዶክተር = ሊቀ ምሁር) ጌታቸው ኃይሌ የተባሉትን ሰው፡ ከአያሌዎቹ ዘመናውያን፡ የቤተ ክህነት ሊቃውንት መካከል፡ በቀንደኛ ምሳሌነት መጥቀስ ይቻላል። እኚህ Dr. ጌታቸው፡ ከእኔ በፊት፡ ለቤተ ክህነት ጠቅላይ ሥራ አስኪያጎችነት፡ በቤተ ክህነቱና በቤተ ምልክናው ታጭተው፣ ሹመታቸው፡ በአጼው ስለጸደቀ፡ በአዋጅ ተነግሮ፡ ማለትም፡ በዜና ማሠራጫዎችና በሕዝብ መገናኛዎች ከተላለፈ በኋላ፡ እርሳቸው ግን፡ ይህን የአገልግሎት ጥሪ ለመቀበል ፈቃደኛ ሳይኾኑ በመቅረታቸው፡ ጥሪው፡ በእግዚአብሔር ፈቃድ፡ የባሕር ማዶ ትምህርትና ማዕርግ ወደሌለኝ፡ ወደእኔ፡ ወደአኩሰም ጽዮኑ ንቡረ እድ በተላለፈ ጊዜ፡ መቀበሌን፡ እዚህ ላይ ማዘከር፡ አግባብ ይመስለኛል።

ቤተ ክህነት፡ ወደውጭ አገር ድረስ ልካ ያስተማረቻቸውና እርሷን ለማገልገል፡ “እምቢ!” ያሉት፡ እኒያ Dr. (ዶክተር) ጌታቸው ኃይሌ፡ ኋላ፡ እግዚአብሔር አልባው ደርግ፡ በትረ መንግሥቱን ጨብጠው፡ ሰይጣናዊ አውታሮቹን በመላ ኢትዮጵያ በዘረጋባቸው፡ በመጀመሪያዎቹ ዓመታት፡ ለግፍ አገዛዙ እንዲያመቸው ባቋቋማቸው በብሔራዊ ሽንገና በቤተ ክህነት የተሐድሶ ጉባዔ ውስጥ አባል ኾነው ለማገልገል ፈቃደኛ ኾኑ!

# ኢትዮጵያ፡

ይኹን እንጂ፡ በዚያ አገልግሎታቸው ላይ እያሉ፡ በእርሳቸውና በደርግ መካከል በተፈጠረው አለመግባባት፡ ያ የተወጠነው ሰብአዊ ዓላማ፡ ብዙም ዕድሜ ሳይኖረው፡ በአጭር ተቀጫ፤ ደርግ፡ ለሞታቸው፡ በእርሳቸው ላይ የሠነዘረው ሠይፍ፡ በተአምር ተቀይረና የአካል ጉዳትን ብቻ በማስከተል ተወስኖ፡ እነሆ ዛሬ፡ ሕይወታቸው ተርፎ፡ በአንድ የአሜሪካ መካነ አእምሮ ውስጥ ይኖራሉ፤ በዚያም፡ ዝግጅታቸው፡ ቀደም ብሎ፡ በእኔ የአገልግሎት ዘመን፡ በኢትዮጵያ ቤተ ክህነት ትብብር የተጠናቀቀውንና በረቂቅ የሥዕል ሰፋድል (microfilm) የተቀረጹትን የኢትዮጵያን ጥንታውያን ቅዱሳት መጻሕፍት፡ በየስማቸውና በየዓይነታቸው በመመዝገብ፡ በእነርሱም ላይ ዝርዝር ጥናት በማድረግ ይሠራሉ።

እኔም፡ እርሳቸው “አልቀበልም!” ብለው የተዉትን፡ ያን ኃላፊነት በተረከብኩበት ጊዜ፡ ከላይ በገለጽኳቸው ችግሮች የተነሣ፡ የገባሁበትን ግዳጅ ለመወጣት፡ ሌላ ማማረጫ ስላልነበረኝ፡ በቤተ ክህነቱ ውስጥ፡ ቀደም ብለው ከነበሩት በቀር፡ በቅርብ የማውቃቸውን፡ በዚያ በኩልም የማይሳካልኝ ቢኾን፡ ሌሎችን፡ ከየመሥሪያ ቤቶቻቸው፡ በልመናና በጊዜያዊ የዝውውር ፈቃድ፡ በኃላፊነቱ ድርሻ እንዲሳተፉ እየጋበዝሁ፡ ሥራውን እንዲቀበሉ እስከማድረግ መድረሴ ይታወሰኛል። ከእነዚህ መካከል፡ ፈቃደኞች ባለመኾናቸው የቀሩትን ትኛ፡ ፈቃደኞች ኾነው ጥሪውን የተቀበሉትን፡ ጥቂቶቹን ብቻ ብጠቅሳቸው፡ ከአዲስ አበባ ማዘጋጃ ቤት፡ መምሪ (ኋላ፡ መጋቤ ካህናት) ዘውዴ ወልደ ማርያም፡ ከትምህርት ምልክና፡ ዌስ (ኋላ ሊቀ ካህናት) ሰሎሞን ገብረ ሥላሴ፡ ከእርሻ ምልክና፡ አቶ (ኋላ አለቃ) ሴም ከበደ፡ ከግል ሥራ፡ አቶ ገና ደስታ፡ ከአዲስ አበባ ውኃ ፍሳሽ መሥሪያ ቤት፡ አቶ ኤልያስ ሠይፈ፡ ከቀድሞው የቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ መካነ አእምሮ፡ አቶ (ኋላ፡ ሊቀ ማእምራን) አበባው ይግዛው፡ ወደቤተ ክህነት ተዛውረው፡ አገልግሎት መስጠት የጀመሩት ይገኛባቸዋል።

በዚህ ረገድ የተደረገውም ጥረት ቢኾን፡ “በተደላደለ መልኩ ተሳክቷል፤ የሚፈለገውንም ፍሬ አስገኝቷል” ሊባል እንዳልተቻለ፡ ከፈቃደኞቹ መካከል፡ በአንደኛው፡ በአቶ አበባው ይግዛው በኩል፡ ወዲያው ተከታትሎ የተፈጸመውን ያልታሰበ ድርጊት፡ በምሳሌነት መመልከቱ ይበቃል። አቶ አበባው ይግዛው፡ በአገር ውስጥ፡ በዘመናዊ ሥርዓት ይሰጥ የነበረውን፡ መንፈሳዊውን ትምህርት ጨርሰው፡ ለከፍተኛ ትምህርት ተልከው ከቆዩባት፡ ከዚያን ጊዜዎ የኮሚዩኒስት ሩማንያ ተመልሰው፡ በቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ (የዛሬው የአዲስ አበባ) መካነ አእምሮ (University) ቤተ መጻሕፍት ውስጥ ተመድበው ይሠሩ ነበረ፤ በዚያን ዘመን፡ የመካነ አእምሮው ሙሴ (President) ከነበሩት፡ ከDr. (ዶክተር) አክሊሉ ሀብቱ ጋር በመመካከር፡ በእርሳቸው ተፅዕኖና ድጋፍ ጭምር፡ አቶ አበባው፡ ያውም፡ በጊዜያዊነትና በዝውውር መልክ ብቻ፡ ወደቤተ ክህነት መጥተው፡ በመምሪያ ኃላፊነት ደረጃ ለመሥራት ተሰማሙልኝ። እዚያም፡ በሙያቸው የሚያገለግሉበትን የመምሪያ ኃላፊነት ይዘው፡ ለጥቂት ወራት ከሠሩ በኋላ፡ “ወደነበርኩበት መካነ አእምሮ ሥራዬ መመለስ አለብኝ!” ብለው፡ ድንገተኛ ጥያቄ አቀረቡልኝ! እንዲቆዩ ቢለመኑም፡ የማይቻል ኾነ! እንዲያውም፡ በመካነ አእምሮው ውስጥ የነበራቸው የሥራ መደብና ለወደፊት የሚጠበቃቸው ዕድል እንደሚበላሽባቸው በምሬት ላቀረቡት ጥያቄ፡ ራሳቸው የመካነ አእምሮው ሙሴ፡ ምንም ችግር እንደማይኖር ቢያረጋግጡላቸውም፡ ለመቆየት ፈቃደኛ ሳይኾኑ ቀሩ።

በመጨረሻ፡ በምንም መልኩ “በቂ ነው” ተብሎ ሊነገር በማይቻለው ምክንያት፡ እንደፍላጎታቸውና ጥያቄያቸው፡ ወደነበሩበት ሥራ መመለሳቸውን፡ በቅሬታ አስታውሰዋለሁ። የኋላ ኋላም፡ በገሃድ ፈጽመውት በታየው ድርጊታቸው፡ “ለካ! ያ ሹሉ መቅበጥበጥና “አብዮታዊ” እምቢታ፡ ጊዜውን ይጠብቅ ለነበረው፡ ለእግዚአብሔር የለሹ ደርግ፡ የተዘጋጁበትን የጋርዮሽ (ኮሚዩኒስታዊ) አገልግሎት ለመስጠት የሚችሉበትን መንገድ ለማመቻቸት ፍርዋልና!” ብዬ በአንክር አስተዋልሁት።

እኔ፡ በጠቅላይ ሥራ አስኪያፃፂነት፡ ወደቤተ ክህነት ከመምጣቴ በፊት፡ የቤተ ክህነት፡ የልማት ባለአደራ ምርፋቅ (Commission ኮሚሽን) ዋና ጸሐፊና ሥራ መሪ ሽነው ተመድበው ሲያገለግሉ የቆዩት፡ አቶ ጌታነህ በጋለ፥ እንዲሁም፡ ስማቸው፡ ከላይ፡ ቀደም ብሎ የተጠቀሱት ሌሎች የቤተ ክህነት የክፍል ጎሳፊዎች ጭምር፡ ሹሉም፡ የደርግ አገልጋዮች ሽነው መገኘታቸውን ሳስበው ይገርመኛል! በተለይም፡ ስማቸው፡ በመጨረሻ የተጠቀሱት፡ አቶ ጌታነህ፡ በደርግ እሥር ቤት ውስጥ፡ ለወራት ታግተው ከቆዩ በኋላ፡ ከእሥር ተፈትተው፡ በኢየሩሳሌም፡ የዚያው የደርግ መንግሥት ተጠሪ እስከመሆን በደረሰ ሥልጣንና ማዕርግ፡ ዋና አገልጋይ መሆናቸው ያስደንቀኛል። ይህም ማለት፡ ለኢየሱስ ክርስቶስ፡ “አገልጋይ ነኝ” ሲል ቆይቶ፥ በዚያም፡ “የመስቀሉን መከራ ተቀብያለሁ” ሲል ይችል የነበረው፡ ያው አንዱ ሰው፡ ራሱን፡ በአጭር ጊዜ ውስጥ ለውጦ፡ የዲያብሎስ አገልጋይ ሊሆን የመቻሉ ነገር ነው፡ “እግዚአብሔር የለም!” የሚለው፡ የደርግ የጋርዮሽ (communist የኮሚዩኒስቱ) መንግሥት አገልጋይ መሆን፡ በቀጥታና በገሃድ፡ የዲያብሎስ አገልጋይ መሆን ነውና።

**ኢትዮጵያ፡  
ስለገዳምና “ካቴድራል” ስለሚለው ስያሜ  
ስትፋረድ!**

ከላይ፡ ቀደም ብሎ፡ በአጋጣሚ፡ የተነሣውን፡ የአዲስ አበባውን መንበረ ጸባዮት ቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን በሚመለከት፡ በተለይ፡ “ገዳም” ወይም Cathedral (ካቴድራል) ስለሚለው ስሙ ብቻ፡ ከዚህ የሚከተለውን ሐተታ ሰጥቶ ማለፍ ግድ ይሻናል።

በእውነተኛች ኢትዮጵያውያን ሕጋዊያን ካህናት ተቈርቀሮ፡ በ“ደብር” ደረጃ፡ ይገለገል ለነበረውና ኋላ፡ በአዲስ ዘመናዊ ሕንፃ ለተስፋፋው፡ ለቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን፡ “መንበረ ጸባዮት” የሚለው፡ የጥንቱ የማዕርግ ስያሜው ይበቃው ነበር። ከጊዜ በኋላ፡ በአጼ ኃይለ ሥላሴ ዘመን፡ ቆርቋሪዎቹ ሕጋዊያን ካህናት ተከልክለው፥ ማለትም፡ በጥንታዊው ቤተ መቅደስ ብቻ እንዲወሰኑ ተደርጎ፡ መነካሳት ብቻ የሚቀድሱበት “ገዳም” ሽኗል ተባለ! ይህም አልበቃ ብሎ፡ ካቶሊካውያንና ግሪኮች በሚጠቀሙበት፥ ኢትዮጵያዊም ባልሆነ፡ Cathedral (ካቴድራል) በሚለው፡ የሌላ ሃይማኖት መለያና መታወቂያ በሆነ ስም እንዲጠራ ተደረገ!

Cathedral (ካቴድራል) የሚለው ቃል፡ በቃልነቱ፡ የሚገዳ ነገር ኖሮበት አይደለም! ነገር ግን፡ አለበታው፡ ምን ያደርጋል? ለምን አስፈለገ? ቃላት ሳናጣ? በተለይ፡ በዚህ ቤተ መቅደስ ላይ፡ ለመጀመሪያ ጊዜ ሊዘነቅ የተፈለገበት ምክንያት፡ ከቶ ምን ዓላማ ቢኖር ነው?

# ኢትዮጵያ፡

ቃሉ፡ ላቲን ነው፤ ታዲያ፡ ለእኛ፡ ለኢትዮጵያውያን፡ ላቲን ምናችን ነው? ትርጉሙም፡ ለባዕዳኑ ሃይማኖት፡ Cathedra (ካቴድራ) “ወንበር” ከሚለው፡ ጥሬ ዘር የወጣ ኸኖ፡ Cathedral (ካቴድራል) የሚለው፡ “ወንበራዊ”፡ ወይም “መንበራዊ”፡ ወይም “የጳጳስ ወንበር”፡ ወይም “መንበረ ጳጳስ”፡ ወይም “የጳጳስ ወንበር ያለበት ቤተ መቅደስ” ማለት ነው።

ይህ ዓይነቱ ስያሜ፡ ይህን ለመሰለው ኢትዮጵያዊ ደብር፡ “ይገባል” ብሎ ተቀብሎ ማጽደቅ፡ ኢትዮጵያውያን፡ Orthodox (አርቶዶክስ) የሚለውን ባዕድ ቃል በመቀበላቸው፡ እየደረሰባቸው እንዳለው ጠንቀኛ ችግር ኹሉ፡ ደብሩንም፡ ኢትዮጵያዊ የሚያሰኘውን፡ ተዋህዶነቱን ማሳጣት ስለሚኸን፡ እጅግ ይከብዳል፤ ይህን ስም በመስጠታቸው፡ በኃላፊነት ተጠያቂዎች ከኹነት ግለሰቦችና በእነርሱ መሣሪያነት፡ ዓላማቸውን ከግብ ለማድረስ ከተነሣሡት ባዕዳንም ጋር፡ ራስን፡ እንደማስተባበር ያስቆጥራል። ሕጋውያኑ ካህናት፡ ይህንን ደብር ቁርቅራው በማሳደግ፡ ዕድሜአቸውን ሙሉ፡ በሕይወታቸው የከፈሉትን፡ ንጹሕ የአገልግሎት መሥዋዕትነት፡ ከንቱ ማድረግም ይኸናል። ከእነዚያ፡ ቁርቅሪዎች ሕጋውያን ካህናት መካከል፡ በአጼ ምኒልክ ዘመን፡ የደብሩን ጽላት፡ ከተገለጸ ይዘው መጥተው፡ ከመቃኛው ጀምረው፡ ከነልጆቻቸውና የልጅ ልጆቻቸው፡ በከፍተኛ ኃላፊነት ሲያገለግሉት የኖሩትን፡ ጳጳም፡ ለአዲሱ ሕንፃ ቤተ ክርስቲያን መሥሪያ ይኸን ዘንድ፡ መኖሪያ ቦታቸውን ሳይቀር እስከመልቀቅ በደረሰ ፍቅርና ታማኝነት፡ ለደብሩ ደህንነት የተጋደሉትን፡ የትልቁ መምራ ወልደ ኢየሱስ የልጅ ልጅ፡ የእመት ወለተ ኪሮስ ፍልፍሌን ባለቤት፡ መምራ አምኖ ሥላሴን የመሰሉትን ካህን፡ በቀዳሚ ምሳሌነት መጥቀሱ ይበቃል። ይኹን እንጂ፡ ዛሬ፡ የክህነት ፈለጋቸውን የተከተሉት፡ ሕጋውያን የልጅ ልጆቻቸው፡ “ደብሩ፡ ገዳም ኸኗልና፡ መነኩሳት ስላልኸናችሁ፡ ቤተ መቅደስ ገብታችሁ፡ መቀደስም፡ ሌላውንም፡ ክህነታዊ አገልግሎት መስጠት አትችሉም!” ተብለው፡ መታገዳቸውንና መከልከላቸውን፡ በገዘን ተቀብለውት ይኖራሉ።

ከዚህ፡ Cathedral (ካቴድራል) ከሚለው፡ የባዕዳን ቃል ይልቅ፡ “መንበረ ጳጳሳት” ከሚለው ጋር የሚኼድ ስያሜ ካስፈለገ፡ ወትሮም ኾነ ዛሬ፡ “ርእሰ አድባራት” ወይም፡ በገዳምነቱ ይቀጥል ከተባለ፡ “ርእሰ ገዳማት” የሚለውን የማዕርግ ስም መስጠቱ፡ በበቃም ነበር። ቀድሞውንም ቢኾን፡ ታማኝ የእግዚአብሔር ተጠሪና ተቆርቋሪ የሃይማኖት ተመልካች ኢትዮጵያዊ ጠፍቶ ነው እንጂ፡ የሥላሴ መንበር የተዘረጋበት መኾኑን በሚገልጸው፡ “መንበረ ጳጳሳት” በሚለው፡ በባለቤቱ በግእዝ ስያሜ ላይ፡ ወይም እርሱ ተነሥቶ፡ በምትኩ የጳጳስ መንበር የተቀመጠበት መኾኑን፡ በይፋ የሚያስታውቀው፡ “ካቴድራል” የሚለው፡ የባዕዳን ቃል ተዘንቆ እንዲሠለጥን ለማድረግ የሚደፍር ሰው፡ እንዴት ሊኖር ይችል ነበር? አዎን! ዘመኑ፡ እንደትንቢቱ ቃል፡ ጳጳሳት፡ ከእግዚአብሔር ክብር ይልቅ፡ የራሳቸው ክብር፡ በካህናቱም ኾነ በሕዝቡ፡ በባለሥልጣናቸው ፊት በልጦ እንዲታይ፡ እንደእግዚአብሔር ወይም ከዚያ በላይ ሊመለከቱ የሚፈልጉበት ጊዜ ስለኾነ፡ ድርጊቱ ላያስደንቅ ይችላል። ከዚህም ጋር፡ በሥጋዊዉም ኾነ በመንፈሳዊዉ አኗኗር፡ ኢትዮጵያዊ የኾነውን ኹሉ፡ የመናቅና የመጥላት በሽታ የጸናበት፡ ከዚህም የተነሣ፡ ራስን ለባዕዳን የማስገዛት ባሕርይ የሰፈነበት ዘመን በመኾኑ፡ ባሁኑ ጊዜ፡ ይህን የመሰለው አድራጎት፡ ቤተ ክህነቱን ጨምሮ፡ በኢትዮጵያዊው ትውልድ ዘንድ፡ በስፋት እየተካኼደ መታየቱ፡ ከቶ አያስደንቅም።

ደግሞስ፡ ይኸው የቅድስት ሥላሴ ቤተ ክርስቲያን፡ በደብርነቱ እያደገና በአገልግሎቱ እየተስፋፋ እንዲሄድ በማድረግ ፋንታ፡ ከቀኖና ቤተ ክርስቲያን ውጪ ካልኾነ በቀር፡ በኢትዮጵያውያን ሥርዓት፡ “ገዳም” በከተማ ውስጥ ማቋቋም የማይፈቀድ መኾኑ እየታወቀ፡ ለምን ወደገዳምነት እንዲቀየር ተደረገ? ይህስ ለምን አስፈለገ?

ራሱ፡ የግእዙ ቃል ትርጉም እንደሚያስረዳው፡ “ገዳም” ማለት፡ “ዱር፡ ጫካ፡ በረሃ፡ ምድረ በዳ፡ ከሃገር ወይም ከከተማ ወይም ከመንደር እንኳ ሳይቀር፡ የራቀ፡ አራዊት የሚኖሩበት፡ በደለኛ ሸሽቶ የሚጠጋበትና ደውሎ የሚማጠንበት ቤተ ክርስቲያን ያለበት፡ የባሕታውያንና የመነኮሳት ሠፈር” ማለት ነው። በአገራችን፡ እንደደብረ ሊባኖስ፡ እንደዝቋላ፡ እንደደብረ ዳሞ፡ እንደዋልድባ፡ በውጭም፡ በምድረ ከነዓን፡ እንደገዳመ ቆርንቶስ፡ በግብፅም፡ እንደገዳመ አስቄጥስ ማለት ነው። በዚያ የሚኖሩትም፡ “ገዳማውያን” ይባላሉ፤ በነጠላ፡ “ገዳማዊ” ማለት፡ “የገዳም ሰው፡ በረኽኛ፡ መነኮሴ ወይም ባሕታዊ” ማለት ነው።

እንግዲህ፡ ኢትዮጵያውያን፡ በቤተ ክርስቲያናት አቋምና ሥርዓት፡ ቀኖና ቤተ ክርስቲያንም እንደደነገገው፡ ቤተ መቅደሳቸውን፡ በመንደር ሲኾን፡ “ገጠር”፤ በከተማ ሲኾን፡ “ደብር”፤ በበረሃ ሲኾን፡ “ገዳም” ብለው እያቋቋሙ፡ በጋብቻ ቃል ኪዳን ተወስነው፡ ሕይወታቸውን፡ በፈቃዳቸው፡ ለፈጣሪያቸው አገልግሎት የሰጡትን ካህናት፡ በገጠር ቤተ መቅደሶችና በከተማ አድባራት በመመደብ፡ በድንግልና፡ በብሕትውና ወይም በምንከሶና ቃል ኪዳን ተወስነው፡ ሕይወታቸውን፡ በፈቃዳቸው፡ ለፈጣሪያቸው አገልግሎት የሰጡት ደግሞ፡ ራሳቸውን፡ በበረሃ ገዳማት እየወሰኑ፡ በእነዚህ የቤተ ክርስቲያን ተቋማት ውስጥ የሚመደቡትም ኹሉ፡ ይህን ሥርዓት፡ እስከቅርብ ጊዜ ድረስ አክብረውና ጠብቀው ኖረዋል።

ከቅርብ ጊዜ ወዲህ ግን፡ ከጥንት ጀምሮ፡ በሥርዓተ ጋብቻ ላይ ተመሥርቶ የኖረውን፡ የኢትዮጵያውያንን የሊቀ ካህናትነት መንበር፡ የኋላኋላ ደምስሶ በተተካው፡ በግብፃውያን የምንከሶና ሥርዓት፡ የቤተ ክርስቲያን ሥልጣን የጨበጡት ጳጳሳት፡ ራሳቸው መነኮሳት በመኾናቸው፡ በእነርሱ ደጋፊነት ጭምር፡ በዚህ በአጼ ኃይለ ሥላሴ የሥልጣን ዘመን፡ እነሆ፡ ይህ፡ ቀኖና ቤተ ክርስቲያን በድፍረት ተጥሶና ተሸሮ ይታያል። ይህም ትርኢት፡ ገዳማውያን የኹነት መነኮሳት፡ ራሳቸውን፡ ወደከተማ ካህናትነት ለውጠው፡ ያገር ውስጥ ከተሞችን ብቻ ሳይኾን፡ የውጭ አህጉር ከተሞችን ጭምር በማጥለቀላቸው፡ በተገላቢጦሽ፡ የከተማ አድባራትን፡ ወደገዳምነት፡ የበረሃ ገዳማትንም፡ ወደከተማ ደብርነት የቀየሩባቸው መኾናቸው ተረጋግጦ የሚታይበትና የዛሬዎቹ የቤተ ክርስቲያን መሪዎች፡ በተለመደው፡ የማናለብኝነት ድፍረት፡ በዚህ ረገድ እንዲቀጥል የገፋበት ድርጊት ነው። ይህንንም ድርጊት፡ በጊዜያችን፡ በእውን ሲፈጸም በሚታየው ኹኔታ፡ ገዢ እንመለከተዋለን፤ ይኸውም፡ እኒያ ሕጋውያን ካህናት፡ መሥዋዕት ኾነው በቁረቁሩባቸውና በደከሙባቸው፡ ባገልግሎታቸውና በሹመታቸውም ባስከበሩባቸው፡ በአዲስ አበባና በሌሎች ከተሞች ውስጥ ባሉ አድባራት፡ እነርሱ እየተገለሉ፡ በቦታቸው፡ ለደመወዝ እየተባሉ፡ በእልቅናና በአስተዳዳሪነት መሸም ብቻ ሳይኾን፡ በተራው ሰሞንኛነት ሳይቀር የሚመደቡት መነኮሳት ብቻ በመኾናቸው ነው። ለነገሩም፡ ለዕለት ጉርብና ለዓመት ልብስ ከሚቀርብላቸው በቀር፡ ደመወዝና ንብረት፡ ለመነኮሳትና ለጳጳሳት ምናቸው ነው? ሲመነኮሱ፡ “ንቀን ትተነዋል!” ያሉት አልነበረምን?

# ኢትዮጵያ፡

ሕጋዊያኑ ካህናት፡ ስለከፈሉት መሥዋዕትነት ከሚያስረዱት፡ ከብዙዎቹ ኹኔታዎች መካከል፡ ራሴ የማውቀውን፡ አንዱን ብቻ፡ እዚህ ላይ በምሳሌነት አቀርባለሁ። ይህም፡ ቄስ ገበዝ ወልደ ኢየሱስ አምኃ የተባሉት፡ ሰማቸው፡ ከላይ በተጠቀሰው፡ በአንዱ፡ የመምሬ አምኃ ሥላሴ ልጅ ላይ የደረሰውን፡ የሚመለከት ነው። አባታቸው፡ ለመንበረ ጸባየት ቅድስት ሥላሴ ደብር መቋቋምና ህልውና እንዳደረጉት ኹሉ፡ እኚህም ካህን፡ የአዲስ አበባን መካኒ ሰማዕት ቅዱስ ቂርቆስ ቤተ ክርስቲያን፡ ከመቄርቄሩ ጀምሮ፡ ደብር ለመሽን እስከበቃበት ዘመን ድረስ፡ ከዚያም በኋላ፡ ዕድሜያቸውን ሙሉ፡ በቄስ ግብዝና ሥልጣን አገልግለውታል።

በዚያ የኃላፊነት አገልግሎታቸው ላይ ሣሉ፡ ፋሺስት ጣልያን፡ ኢትዮጵያን በግፍ ወርሮ፡ አዲስ አበባ ገባ፤ ወዲያው፡ ከወራሪው ጦር አዛዦች መካከል፡ ለከተማዋ ደቡብ ክፍል አላፈ የሽነው፡ አንዱ ዋና አዛዥ፡ የዚህኑ የቅዱስ ቂርቆስን ደብር ቤተ መቅደስ፡ ለጦር መሣሪያው ግምጃ ቤትነት፣ ዓፀደ ቤተ ክርስቲያኑንም፡ ለሠራዊቱ ምሽግነት፡ እጅግ ተሰማሚ ሽኖ አግኝቶት ኖሮ፡ አንድ ቀን፡ ከቀትር በኋላ ባለው ጊዜ፡ እዚያው፡ እቤተ ክርስቲያኑ ድረስ መጥቶ፡ ቄስ ገበዝ ወልደ ኢየሱስን አስጠራቸውና፡ ቤተ መቅደሱን እንዲከፍቱ አዘዛቸው፤ እርሳቸው ግን፡ በዚያን ሰዓት፡ ማንም ሰው፡ ወደቤተ መቅደስ ለመግባት የማይችል መሆኑን ገለጹለት። እርሱም፡ ባልጠበቀው ኹኔታ ትእዛዙ ሳይፈጸም በመቅረቱ፡ ተቆጥቶና ተበላጭቶ፡ ሽጉጡን መዘዘና በግንባራቸው ላይ አነጣጥሮ፡ “ከፈት ነው የምልህ!” ብሎ፡ በታወቀው የዕብራተኞች አባዜ ጮኸባቸው። እርሳቸው ግን፡ አስተርጓሚውና ሌሎቹ ሐሣቦች፣ ነጮቹም የፋሺስት ወታደሮች እስኪገረሙ ድረስ፡ ከነገሩት ቃል ውጪ ምንም ማድረግ የማይችሉ መሆናቸውን አረጋገጡለት። በዚያን ጊዜ፡ አስተርጓሚው፡ “ሰውዬው፡ ግልፍተኛ ነውና፡ ተኩሶ እንዳይጨርስም፡ እባክም፡ 'እሺ!' ብለው ይከፈቱ!” በሚል የጭንቀት ንግግር ቢገጥሟቸውም፡ ያን ቸል ብለው፡ “እንኳን፡ አንተ፡ እኔም ብሽን፡ በዚህ ሰዓት፡ ወደቤተ መቅደስ መግባት አይፈቀድልኝም ብለው!” ሲሉ አሁንም፡ በረጋ መንፈስና በትሕትና፡ መልስ ሰጡት።

ቄስ ገበዝ፡ የገድል ሕይወታቸውን ፈጽመውና የሞታቸውን ጽዋ ተቀብለው የሚያርፉባት ዕለት፡ ገና አልደረሰች ኖራ፡ ያ ግፈኛ ጠላት፡ በእርሳቸው ላይ የደገነውን፡ የጦር መሣሪያውን፡ በተአምራዊ ኃይል፡ ከእርሳቸው ግንባር፡ ድንገት መለስ አድርጎ፡ ወደተቆለፈው፡ የቤተ ክርስቲያኑ ደጃፍ፡ ተንደርድሮ ሼዶ፡ ያንን በራፍ፡ በዚያ ቅልጥም ሙሉ ጫማው፡ በጋለ ቁጣና ንዴት ቢጠልዘው፡ ብርግድ አለ! ወደቅድስቱም ዘው ብሎ ገብቶ፡ የመቅደሱን በር፡ በአረማዊ ድፍረቱና ርኩሰቱ፡ እንደዚያው፡ በጫማው ቢረገጠው ተከፈተለት! ወዲያው፡ የመቅደሱን መጋረጃ ገልጦ፡ ወደውስጥ ሊገባ፡ እግሩን ብድግ ሲያደርግ፡ ድንገት፡ ከፊቱ አንዳች የገፈተረው ነገር ያለ ይመስል፡ ወደኋላው ምልስ አለ! እንደገና ሞከረ! ነገር ግን እንደዚያው ሽነበት! መግባት ጨርሶ አቃታው! በዚህ ጊዜ፡ በድንጋጤ፣ በመሸበርና በፍርሃት መንፈስ፡ ዘወር ብሎ፡ እውጭ፡ በኃዘን ቆመው፡ ይመለከቱት ወደነበሩት ቄስ ገበዝ መጥቶ፡ ሽጉጡን በዛቻ እያወዛወዘና ወደመቅደሱ እያመለከተ፡ “አንተ! ምንድር ነው እዚያ ውስጥ ያስቀመጥከው? እንደዚያ እየተፋጀ የሚገፈትረው? ንገረኝ! ንገረኝ ነው የምልህ፡ ይህን ጥይት ሳላዳፍንብህ?” ብሎ፡ ከቀድሞው በባሰ ኹኔታ አባረቀባቸው።



እርሳቸው ግን፡ በዚያው፡ በቀደመው የረጋና የትሕትና አቋማቸው እንደጸኑ ሽነው፡ “አለሰማ አልሸኝ እንጂ፡ ቅድም እኮ ነግራህ ነበር! እኛ ኢትዮጵያውያን እኮ፡ እንደእናንተ አይደለንም! እኛ፡ ‘በእውነትና በመንፈስ’ የምናመልከው አምላካችን ኢየሱስ ክርስቶስ፡ ከእናቱ ቅድስት ድንግል ማርያም ጋር፣ በቅዱሳን መላእክቱ ታጅቦ፡ በመንፈስ ቅዱስ፡ በዚያ ቤተ መቅደስ ውስጥ አለ! ‘በዚህ ሰዓትና በዚህ ሹኔታ፡ ስንኳን አንተ፡ እኔም ብኸን፡ ልገባ አይቻለኝም!’ ያልኩህ ስለዚህ ነው!” አሉት።

ያም የፋሺስት ጦር አዛዥ፡ በመለኮታዊው ኃይል የደረሰበት አስደንጋጭ በትርና ይህ፡ ከቄሰ ገበዙ የሰማው ሃይማኖታዊ ምላሽ፣ በዚያም ላይ፡ የተናጋሪው፡ ያልተቃወሰ እርጋታና ትሕትና ተጨምሮ፡ በግፍ የተመላና በዕብሪት የሰከረ መንፈሱን ወደስክነት መልሶት ኖሮ፡ ያ ሹሉ ድንፋታ ቀርቶ፡ ሽጉጡን ወደአፍቱ እየከተተ፡ በለሰለሰ ቃል፡ “በል! በነገው ቀን፡ ከጧቱ ልክ በሦስት ሰዓት፡ አራዳ ካለው ጠቅላይ መሥሪያ ቤት ድረስ እንድትመጣ! እንዳትቀር!” ብሏቸው፡ ሙሉ ስሙን ከነማዕርጉ ሰጥቷቸው ተመለሱ።

ቄሰ ገበዝ፡ እጅግ ማልደው ተነሥተውና ትንሹን ልጃቸውን አስከትለው፡ ከዚያች ከተቀጠሩባት ሰዓት ቀደም ብለው፡ እተባለው መሥሪያ ቤት ደረሱ፤ እዚያም፡ ማንን እንደሚፈልጉ ተጠይቀው ካስታወቁ በኋላ፡ “ይቆዩ!” ተብለው ሲጠባበቁ፡ ሰዓታት አለፉ፤ ቀትር ሽኖ፡ የምሳ ጊዜም ተላልፎባቸው፡ የሠርኩ ሰዓት ተቃረበ! አባትና ልጅ፡ “ነገሩ ምን ይኾን?” እያሉ በማመንታትና ከማናቸውም ጉዳት እንደሚያድናቸው ወደሚተማመኑበት አምላካቸው እየጸለዩ ሣሉ፡ ተጠርተው፡ ወደዋናው ሹም ጽሕፈት ቤት ገቡ፤ እዚያም፡ ሹሙ ተቀብሎ፡ በመገረም፡ ቄሰ ገበዝ፡ ስለሙጡበት ምክንያት በዝርዝር እንዲያስረዱት ጠየቃቸው። እርሳቸውም፡ በትናንትናው ቀን፡ በቤተ ክርስቲያን የሾነውን ሹሉ ነገሩት፤ ስለዚህ ጉዳይ፡ ቀደም ብሎ አግኝቶት የነበረው መረጃና የእርሳቸው ቃል አንድ መሾኑን ሲያረጋግጥ፡ “የአንተ አምላክ፡ ኃይለኛ ነው! ያ እንደዚያ ያደረገው የጦር አዛዥ፡ ‘እከሌ’ ትናንት፡ ለዘመቻ ታዝዞ፡ ማታውኑ፡ ጦሩን እየመራ፡ በባቡር ወደድሬዳዋ ሲጓዝ፡ ሌሊት፡ አደጋ ደርሶበት ሞቷል! አንተ ግን፡ ትእዛዙን አክብረህ፡ በቀጠሮህ እዚህ በመገኘትህ፡ የሚገባህን ፈጽመሃል። ወደፊትም፡ በቤተ ክርስቲያንህ ላይ ምንም ችግር አይደርስምና፡ አምልኳችሁን፡ ያለሥጋት ልትፈጽሙ ትችላላችሁ!” ብሎ፡ በአክብሮትና በፈገግታ ሰላምታ ሰጥቶ አሰናበታቸው።

እኒያ፡ ሕጋውያን ካህናት፡ የቄረቄሩዋቸውን አድባራት፡ ይህን በመሰለ ሰማዕትነትና መሥዋዕትነት፡ እንዲህ አድርገው ያቆዩዋቸው ሲኾን፡ ዛሬ፡ የእነርሱን ክህነታዊ ፈለግ ተከትለው የሚገኙት ልጆቻቸው፡ በ“ገዳምነት” ምክንያት፡ ከመንበረ ጸባዖት ቅድስት ሥላሴ ደብር፡ ከአገልግሎት እንዲለዩ ሲደረግ፡ በቅዱስ ቂርቆስ ደብር ላይ ደግሞ፡ አንድ መነኩስ እንዲሾምበት ተደርጎ፡ የዚህ መጽሐፋዊ መልእክት አዘጋጅና የቄሰ ገበዝ፡ የልጅ ልጅ የሾነው ካህን፡ “እኒያ አባቶቼ የተጋደሉላት፡ ንጽሕትና ርትዕት የሾነችው የተቀሀዶ ሃይማኖት፡ ቃል ኪዳናን አትሸርም! አትለወጥም!” በማለቱ ብቻ፡ ወደተወለደባትና ወዳገላገላባት ቤተ መቅደስ እንዳይገባ፡ በእጩ ጳውሎስና በጳጳሳቶቻቸው ተከለከለ።

በዚህ አንጻር፡ ከትግራይ ገዳማቸው ወጥተው፡ በዚህ ደብር ሲያገለግሉ በቆዩ፡ በአንድ መነኩስ ሕይወት የሾነውን መመልከት ነው።

ኢትዮጵያ፡

እኝህ መነሻሴ፡ ስለታመሙ፡ ከሕክምና፡ ወደደብረ ሊባኖስ ገዳም፡ ለጠበል ተወስደው፡ መረዳት እንደጀመሩ፡ “ይህን፡ የገዳም ዳቤና ንፍር፡ ሰውነቱ፡ ሊቀበለው አልቻለም፤ የለመድሁትን፡ ጮማና whisky (ውስኪ) እየተመገብሁ፡ እዚያው አዲስ አበባ ብሞት ይሻለኛልና፡ እባካችሁ ወደዚያ መልሱኝ!” ብለው፡ ፈቃዳቸው ተፈጽሞላቸው፡ ብዙም ሳይቆዩ ዐርፈዋል።

እንግዲህ፡ ኢትዮጵያውያን፡ የቀኖና ሥርዓታቸውን አክብረውና ጠብቀው መኖር ስላለባቸው፡ የመንበረ ጸባዎት ቅድስት ሥላሴ ደብር፡ “ርእሰ አድባራት” ተብሎ፡ በደብርነቱ ሊቀጥል፤ በዚያም ገነ፡ በሌሎቹ የከተማ አድባራትና የገጠር አብያተ ክርስቲያን፡ ተመድበው የሚገኙት መነኮሳትም ችሉ፡ ወደየገዳማቸው ሊመለሱ፤ ወይም ወደየሚፈልጉበት ገዳም ሊደለደሉ፤ የሚቆዩ ቢኖሩም እየታዩ፡ እንደሥርዓቱ ሊፈጸም ይገባል።

ኢትዮጵያ፡

ባዕዳን የሃይማኖት ልኡካንን ስትፋረድ!

የአጼ ኃይለ ሥላሴ አስተዳደር፡ ባዕዳንን፡ የሃይማኖት ሰባኪዎች (missionaries = ሚሲዮናውያንን) በሚመለከት፡ ሙሉ ሥልጣን ያለው ጉኖ፡ ማናቸውንም ጉዳይ የሚከታተል፡ አንድ የተልእኮ ሕዋስን (Committee) በነጋሪት ጦማሪ ሕዝብ (gazette = ጋዜጣ) ደንብ፡ አቋቁሞ እንደነበረ ይታወሳል። የሕዋሱ አባሎች ብዛትና ሥልጣን፡ በዚያ ደንብ ውስጥ በተጠቀሱት፡ አግባብ ባላቸው፡ በመንግሥቱ ምልክቶች ቁጥርና በከፍተኛ ደረጃ እንዲሾን ሲወሰን፡ ስለአባሎቹ የሃይማኖት ዓይነት ግን፡ የተጠቀሱ፡ አንዳችም ነገር አልነበረም። ስለዚህ፡ በሕዋሱ ውስጥ፡ መሥሪያ ቤቶቻቸውን ወክለው ይገኙ ከነበሩት ተጠሪዎች ባለሥልጣኖች መካከል፡ የልዩ ልዩ ባዕድ ሃይማኖት ተከታዮች፤ ይልቁንም፡ በቅዱሱ ኪዳን ሕዝብ ላይ እጅግ የጸና የተቃውሞ አቋም እንዳላቸው በግልጽ ይታወቁ የነበሩት እንኳ ሳይቀሩ፡ አባሎች ገነኑ ይመደቡ እንደነበረ ይታወቃል። ይህ ሲሾን፡ በጉዳዩ ተጠያቂነትና መብት ያላት፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክህነት ብቻ፡ ገን ተብሎና በይፋ፡ ከአባልነቱ እንድትገለል ተደረገ።

የሃይማኖት ልኡካን፡ የታቀደ ዓላማቸው፡ ከግቡ ይደርስላቸው ዘንድ፡ የተግባርቻቸውን አካሄድ፡ የተቃናና የተመቻቸ በማድረግ ረገድ፡ የሚከናወንላቸውን ዝግጅት እንኳ፡ ለዚህ ሴራ፡ ሰለባ ገና የቀረበችው፡ ጭቁኒቱና ብሔራዊቷ ቤተ ክርስቲያን፡ እንድታውቀው እንኳ አይሞክርም ነበር። ይኸውም፡ የቅዱሱ ኪዳን ሕዝብ፡ የሚኖርበትን አካባቢ ሳይቀር፡ “ይህኛው፡ ዝግ ወረዳ ነው”፤ “ይህ ግልጽ ወረዳ ነው” ብሎ እስከመወሰን በሚደርሰው፡ ለዚያ ሕዋስ፡ በአዋጅ ተሰጥቶት በነበረው ልቅ ሥልጣን ውስጥ፡ ቤተ ክህነት እንድትካፈል አለመደረግ ነው። ይህ የተቃወሰ አድላዊ ደንብ እንዲሻሻል፡ ጥናት ይደረግ ዘንድ፡ ቤተ ክህነት በየጊዜው፡ ለቤተ ምልክናው ያቀረበችው ጥያቄ፡ ተቀባይነትን ሳያገኝ ቀርቷል። በዚህ ገሱ፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክህነት፡ የባሕርይ ገንዘቧ በመኾኑ፡ ሊገሠሥ የማይቻለውን መለኮታዊ መብቷን የሚነካ፡ ታላቅ የድፍረት በደል ተፈጽሞባታል።

ከላይ በተጠቀሰው፡ የነጋሪት ጦማሪ ሕዝብ፡ በወጣው ደንብ መሠረት፡ በገሱም ዓይነት የሃይማኖት ድርጅቶች ውስጥ ለሚገኙና “ሰባኪዎች ነን” ለሚሉ ባዕዳን ልኡካን፡ ያለተገቢ ምርጫና ማጣራት፡ ወደኢትዮጵያ እንዲመጡ ተጋብዘዋል፤ እንዲገቡም ተፈቅዶላቸዋል።

ከገቡም በኋላ፡ ግልጽ ያደረጉትንና በምሥጢር የያዙትን ሃይማኖቶቻቸውን፡ በአገሪቱ ውስጥ፡ እንዲያሠራጩና ሥውር ተግባራቸውን እንዲያካኙዱ፡ ሙሉ ነጻነትና ሥልጣን ተሰጥቷቸዋል።

እኒህ ልኡካን፡ የሰብከትና የማስተማር ሥራቸውን አስፋፍተው ማካኘድ ያለባቸው፡ “ግልጽ ወረዳ” ተብሎና ተለይቶ በተሰጣቸው ክልል ውስጥ ብቻ ሲኾን፡ ነገር ግን፡ በይበልጥ፡ ያለ፣ የሌላቸውን ኃይል፡ በሙሉ አጠቃልለውና ከሌላው መልሰው፡ የሚረባረቡት፡ የቅዱሱ ኪዳን ሕዝብ በሚኖርባቸው፡ “ዝግ ወረዳዎች” በተባሉት ክልሎች ውስጥ ነበር። ይህም አሠራር ይካኘድ የነበረው፡ በዚያ፡ በተጠቀሰው ደንብ መሠረት፡ ታስቦበትና ታቅዶ፣ መንግሥትም እያወቀ፡ እንዳላወቀ በመምሰል እንደነበረ፡ እነሆ፡ ውጤቱ ገሃድ አድርጎታል። “ግልጽ ወረዳ” የሚባለው፡ ባዕዳን የሃይማኖት ሰባኪዎች፡ በውስጡ ገብተው፡ የመስበክና የማስተማር ተግባራቸውን ማካኘድ የሚችሉበት ሲኾን፣ “ዝግ ወረዳ” የሚባለው ደግሞ፡ የቅዱሱ ኪዳን ሕዝብ የሚኖርባቸው በመኾኑ፡ ያንን ተግባራቸውን ማካኘድ የማይችሉበት ነበር።

በዚህም፡ ኢትዮጵያን ለመጉዳት ሲባል፡ ኾን ተብሎ ይካኘድ የነበረው፡ የዚህ የሃይማኖት ዘመቻ፡ ብቸኛ ዓላማው፡ በተግባር ተገለጠ! የወኪሎቹም ተልእኮ ከፍጻሜ ደርሶ ታየ! “የተተኩሰው ጥይት፡ ዲላማውን መታ!” እንደማለት ኾነ። ይኸውም፡ እነዚያ ልኡካን፡ “ግልጽ” ወደተባለው ወረዳ ኬደው፡ ደኑን መንጥረውና አቅንተው ከመሥራት ይልቅ፡ ያለብዙ ድካም፣ በአጭር ጊዜ፡ የተትረፈረፈ ምርት ወደሚሰበሰቡበት፣ በክርስትናው ሃይማኖት፡ የለሰለሰ እርሻ ወደኾነላቸው፣ ለጥፋት ተልእኳቸውም፡ ዋና ዲላማቸው አድርገውት ወደመጡበት፡ በተለይ፡ “ዝግ” ወደተባለው ወረዳ ውስጥ በቀላሉ ገብተው፡ በሚከፋፍለው የሰብከት ትምህርታቸውና ሃይማኖትን በሚያስለውጥ ምግባራቸው፡ ቤተ ሕዝቡ፡ በቅዱሱ ኪዳን ላይ ያለው የሃይማኖት ጽናት እንዲላላና የአንድነቱ ኃይል እንዲዳከም ማድረግ ረገድ ነው።

ለዚህም፡ አያሌ ማስረጃዎችን ማቅረብ ሲቻል፡ ከእነዚህ፣ በተለይም ከቅርቦቹ ይልቅ፡ ቀደም ካሉት፡ በአጼ ኃይለ ሥላሴ የሥልጣን ዓመታት ከተፈጸሙት መካከል፡ አንዱ፡ ለምሳሌ ያህል፡ እዚህ ላይ፡ ባጭር ተጠቅሷል።

ኢትዮጵያ፡  
ስለእውነተኛ ልጅ፡ ስለአለቃ ዘካርያስ  
ስትፋረድ!

የኼህ ዘኸርያ ማንነት።

በአንድ ወገን፡ ፊት በግራኝ አሕመድ፣ ኋላም፡ በደርቡሾች ወረራ ምክንያት፡ የቅዱሱ ኪዳን ሕዝብ፡ እስልምናን፡ በግድ እንዲቀበል በተደረገበት ጊዜ፡ በዚያ ምክንያት፡ ወደእስልምና ከገቡት አያት ቅድመ አያቶቻቸው ከተገኙት፡ “ጅብሪል” ከተባሉት አባታቸው፣ በሌላው ወገን ደግሞ፡ የክርስቲያን ቄስ ልጅ ከነበሩትና ኋላ “በፍታ” ከተባሉት እናታቸው፡ በላስታ አውራጃ፣ ቡግና ወረዳ፣ ጣርና በተባለው ቀበሌ የተወለዱ፡ አንድ ብርቅ የሃይማኖት ሰው ነበሩ።

# ኢትዮጵያ፡

በእስልምና ስማቸው፡ ሼህ ዘኸርያ ይባላሉ። የተወለዱት፡ በ፲፰፻፶፫ ዓመተ ምሕረት ሲኾን፡ በጣም የታወቁት፡ በዳግማዊ አጼ ምኒልክ ዘመን ነበር። አስደናቂ ዜና ሕይወታቸውና ዝክረ ነገራቸው፡ በአጭር ሐተታ፡ እንደሚከተለው ቀርቧል።

ዘኸርያ፡ በእስልምና እምነት መወለዳቸውና ማደጋቸው ብቻ ሳይኾን፡ ይህንኑ ሃይማኖት በሚገባ ተምረው፡ “ሼህ” ለሚለው ማዕርግ በቅተውበታል። ይኾን እንጂ፡ የጥንተ ክርስቲያንነታቸው ሥር መሠረት፡ አልለቅ ስላላቸው፡ በዚያ የእስልምና ሃይማኖታቸው፡ መንፈሳቸው ረክቶና የሕሊና ዕረፍትን አግኝተው፡ በሰላም ሊኖሩ ስላልቻሉ፡ እውነተኛውን ሃይማኖትና አምልኮ ይገልጥላቸው ዘንድ፡ በእስልምናም፣ በክርስትናም ወደሚመለከው፡ ወደአንዱ ፈጣሪ፡ ወደእግዚአብሔር ለማመልከት፡ ሱባኔ ገቡ፤ እግዚአብሔርም፡ በእውነት የሚለምኑትን የሚሰማ፡ እውነተኛ አምላክ በመኾኑ፡ የአንድነቱንና የሦስትነቱን ምሥጢር፣ በመንፈስ ቅዱስ ግብር፡ ከድንግል ማርያም የተወለደው፡ የእግዚአብሔር ቃል፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ እርሱ ብቻ የዓለም መድኅን መኾኑንም የሚያሳውቀውን ምሥጢረ ሥጋዌዉን ገልጠላቸው፡ በዚያው በመንፈስ ቅዱስ ተመልተው፡ ከሱባኔያቸው ወጡ!

## የሼህ ዘኸርያ ተልእኮ፡

ከዚህ በኋላ፡ የእስልምና ሃይማኖታቸውን ሳይለውጡ፡ አላገባብ በልማድ የተጨመሩትን ብቻ አጋልጠው በማውጣት፡ በዚያው በቁርዓት መጽሐፍ ውስጥ ያለውን፡ እውነተኛውን የእግዚአብሔርን ቃል እያስተማሩ፡ አያሌ እስላማውያን ወገኖቻቸውን፡ ወደጥንቱ፡ የቅዱሱ ኪዳን ኢትዮጵያዊነት ሃይማኖታቸው መለሱ፤ የተመለሱትም፡ በኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን እየተጠመቁ፡ ክርስቲያን፣ ዐማራ፣ ኢትዮጵያውያን ኾኑ!

በዚህ የአምላክ ድርጊት የተበሳጩ፡ በዋግ፣ በላስታ፣ በበጌምድር፣ በትግሬና በወሎ ያሉ የእስልምና ተጠሪዎች፡ ከፋኛ ቢቃወሟቸውና በየአካባቢያቸው ለሚገኙ የመንግሥት ባለሥልጣኖች፡ አቤቱታ እያሰሙ፣ እየከሰሱም፡ በየተራ፣ በየግዛቱ፣ በይግባኝም፡ ለዳኝነት ቢያስቀርቧቸው፡ ነገሩ፡ አንድ ጊዜ፡ ከእግዚአብሔር የመጣ በመኾኑ፡ በመንፈስ ቅዱስ የተመለሱትን፡ እኝህን ሰው፡ ማንም፡ በምንም መንገድ ሊቋቋማቸው የማይቻለው ኾነ!

## የሼህ ዘኸርያ ገድል፡

በመጨረሻ፡ ከሳሾቻቸው፡ በጊዜው፡ የአገሪቱ ጠቅላይ ዳኛ ወደነበሩት፡ ወደዳግማዊ አጼ ምኒልክ የይግባኝ አቤቱታቸውን ስላቀረቡ፡ ራሳቸው፡ አጼው፡ በዙፋናቸው በተቀመጡበት፡ በአዲስ አበባ ታላቁ ቤተ መንግሥት ውስጥ፡ ችሎት ተደርጎ፡ በዚያ ሸንጎ ላይ፡ በኢትዮጵያ የሚገኙ፡ “የእስልምና ሃይማኖት ሊቆቻችን ናቸው” ያሏቸውን ይዘው፡ ከሳሾቻቸው ላሰሙባቸው ክስ፡ ሼህ ዘኸርያ በሰጡት መልስ፡ እንደተለመደው፡ ከሳሾቻቸውን ረቷቸው!

ከሳቮቻቸው ግን: “በእኛ የእውቀት ማነስ ምክንያት: ሃይማኖትን ያህል ነገር: እንዴት 'ተረትተንበታል' እንላለን? ከእኛ የበለጠ: የሃይማኖቱ እውቀት ያላቸው ስላሉ: እነርሱንና በውጭ ካሉትም አስመጥተን ክርክራችንን ለመቀጠል ይፈቀድልን?” የሚል አቤቱታ አቀረቡ:: ችሎቱ: በመጨረሻው የይግባኝ ደረጃ: በቀረበለት ጉዳይ ላይ: የመደምደሚያውን የፍርድ ውሳኔ ከመስጠት በቀር: አቤቱታቸውን ተቀብሎ: ጉዳዩን: ለሌላ ቀጠሮ የማስተላለፍ አሠራር: ከተለመደው ሥነ ሥርዓት ውጪ መሆኑ ቢታወቅም: በክሱ ሃይማኖትነት ምክንያት: ሸንጎው አስተያየት አድርጎ: ተከላሹም: ቢቀጠር የሚሰማሙ መሆናቸውን ስለገለጹ: በአጼው ፈቃድ: ከሳቮቹ: የጠየቁት የቀጠሮ ቀን ተሰጣቸው::

በቀጠሮው መሠረት: ከሳቮቹ: ዋቢዎቻቸው የሆኑትን: ሊቆቻቸውን ይዘው ቢቀርቡም: በዚህም: አጼው በተቀመጡበት: በኹለተኛው የዙፋን ችሎት ላይ: ሼህ ዘኸርያ: እንደገና ረቱ! ከሳቮቻቸው ግን: መረታታቸውን አሁንም ለመቀበል ፈቃደኞች ባለመሆናቸው: በችሎቱ ላይ የተገኙት: የከሳቮቹ ሊቆች: “በመላው ዓለም ከሚገኙት መካከል: ከእኛ የበለጠ እውቀት ያላቸውን: የሃይማኖት ምሁራን ይዘን ለመቅረብ እንድንችል: የአንድ ጊዜ ዕድል ይፈቀድልን!” ብለው አመለከቱ:: ምንም እንኳ: በከሳቮችና በተከላሹነት ቆመው የሚሟገቱት: ኹለቱም ወገኖች: የዚያው የአንዱ የእስልምና ሃይማኖት ተከታዮች መሆናቸው ቢታወቅም: ከሳቮቹ: “እኛ እስላሞች በመሆናችንና የምንከራከረውም: ለእስልምና ሃይማኖታችን በመሆኑ: ተከላሹ ግን: 'እውነተኛውና ትክክለኛው ሃይማኖት: እስልምና ሳይሆን: ክርስትና ነው' በማለት ስለሚከራከረን: እስካሁን የረታን: አጼውና ዳኞቹ: የክርስቲያን መንግሥት ባለሥልጣኖች ስለሆኑ ነው!” በሚል ምክንያት: “ፍርድ ጎደለብን! ተበደልን!” እንዳይሉ በማሰብ ይመሰገናል: እንዳለፈው ጊዜ: አሁንም አስተያየት ተደርጎላቸው: የመጨረሻው ቀጠሮ ለሦስተኛ ጊዜ ተሰጣቸው::

በዚህም: አጼ ምኒልክ በተቀመጡበት ችሎት ላይ: በከሳቮቹ አማካይነት: ከግብፅ: ከዓረብ: ከፋርስና ከሕንድ ሳይቀር: ተጠርተው የመጡት: እኒያ የእስልምና ሊቃውንት በተገኙበት: ተከላሹ: ሼህ ዘኸርያ: አሁንም: ለሦስተኛ ጊዜ ረቱ! ያ: ለዚህ አገልግሎት መርጦ የጠራቸው: ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ: “ለእነርሱና ለአሕዛብም ምስክር እንዲሆን: ስለእኔ ወደገዢዎች: ወደነገሥታትም ትወሰዳላችሁ! አላልፈውም ሲሰጧችሁ: የምትናገሩት: በዚያች ሰዓት ይሰጣችኋልና: እንዴት ወይስ ምን እንድትናገሩ አትጨነቁ! በእናንተ የሚናገር: የአባታችሁ መንፈስ ነው እንጂ: የምትናገሩት እናንተ አይደላችሁምና!” ሲል የተናገረው ቃሉ: በዚያን ጊዜ መፈጸሙ ተረጋገጠ::

**የሼህ ዘኸርያ የድል አክሊል::**

እንዲህ ሆኖ: ተከላሹ: ሼህ ዘኸርያ: በቀረበላቸው ክስ ኹሉ ስለረቱ: ትምህርታቸውን: ማንም ሳይቃወማቸው: በመላ ኢትዮጵያ: በነጻ ለማስተማር የተፈቀደላቸው መሆኑን በመግለጽ: አጼ ምኒልክ: የችሎቱን ውሳኔ: ለጉባዔው በይፋ አስታወቁ::

# ኢትዮጵያ፡

በዚህ ጊዜ፡ ከሳሾቹ እስላሞች፡ “ለረዥም ዘመን የቆየውን ልማዳችንን እንዴት እንተዋለን?” ቢሉ፡ “ልማድ ሃይማኖት አይኾንም!” የሚል ምሳሽ ሰጥተዋቸው፡ ጉዳዩ በዚህ ተዘጋ። ውሳኔውንም የሚያስታውቅ፡ የአዋጅ ቃል፡ በታላቁ ማኅተም ታትሞ፡ ለኼህ ዘኸርያ ተሰጣቸው።

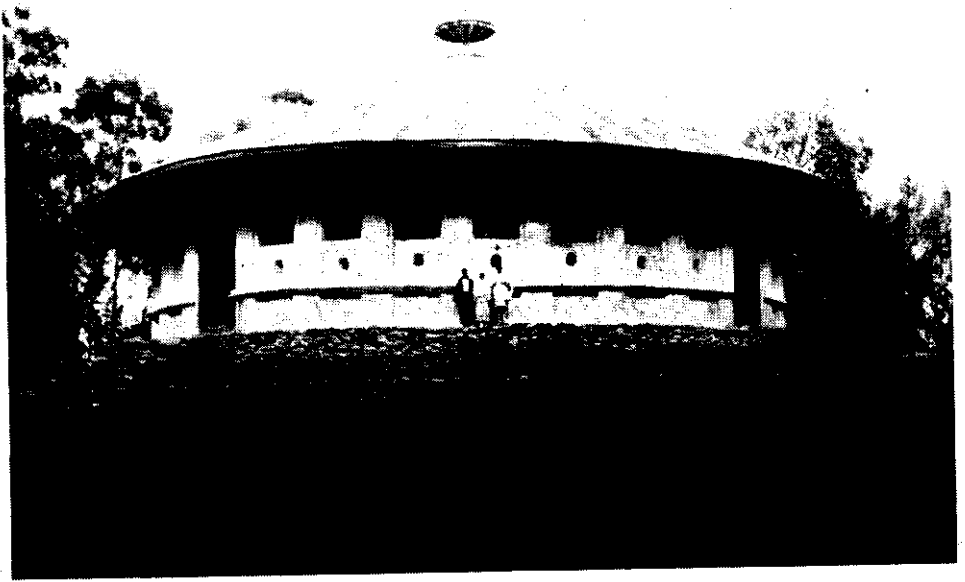
ኼህ ዘኸርያ፡ ይህን የአዋጅ ቃል ይዘው፡ ከወገኖቻቸው መካከል፡ ብዙዎችን፡ ከእስልምና ወደነባሩ ኢትዮጵያዊ ሃይማኖታቸው፡ ወደክርስትና ከመለሱ በኋላ፡ በመጨረሻ ራሳቸውም፡ በደብረ ታቦር ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያን፡ “ንዋዩ ክርስቶስ” የሚለውን፡ ስመ ክርስትና ተቀብለው፡ ተጠመቁ! የተጠመቁትም፡ በመንፈስ ቅዱስ ታዝዞ፡ ከአኩረም በመጣ፡ ሐናንያ በተባለ፡ ባሕታዊ ካህን እጅ ነበር። የእግዚአብሔር ልጅነታቸውንና እውነተኛ ኢትዮጵያዊነታቸውንም፡ ቅብዓ ሜርኑን በመቀባትና ቅዱስ ቁርባንን በመቀበል፡ ለመጨረሻ ጊዜ አጸኑት! ዐተሙት! ከዚያች፡ ሃይማኖታዊት የንግሥ ቀናቸው ጀምረው፡ “አለቃ ዘኸርያስ” በሚለው መጠሪያ ስማቸው፡ የታወቁ ኢትዮጵያዊ ኾነው ኖሩ።

አጼ ምኒልክ፡ ለኼህ ዘኸርያ፡ በዚህ በበጌምድር ክፍለ ሀገር፡ በጋይንት አውራጃ፡ በነፋስ መውጫ ወረዳ፡ በታች ነገሳ ቀበሌ በሰጧቸው ርስት ጉልታቸው ላይ፡ በሐዋርያት (አቦ) ስም፡ አንድ ቤተ ክርስቲያን አሠርተው፡ የሐዋርያነት አገልግሎታቸውን፡ እየተዘዋወሩ ሲቀጥሉ ከቆዩ በኋላ፡ በዚህ ርስተ ጉልታቸው ላይ እንዳሉ፡ በጥቂት ቀናት ሕመም፡ ከዚህ ዓለም በሞተ ሥጋ ተለይተው፡ አስከሬናቸው፡ በዚያው በአጳቋሙት፡ የሐዋርያት ቤተ ክርስቲያን ውስጥ በተዘጋጀው መካኒ መቃብራቸው ዐርፏል።

እርሳቸው ካረፉ በኋላም፡ “አለቃ እከሌ” እየተባሉ፡ ያንጉ፡ የሐዋርያነት አገልግሎታቸውን የቀጠሉት ደቀ መዛሙርቶቻቸው ባመለከቱት መሠረት፡ አመልካቾቹ፡ በዚያን ጊዜ፡ አልጋ ወራሽና ባለሙሉ ሥልጣን እንደራሴ በነበሩት፡ በንጉሥ ተፈሪ (ኋላ ቀዳማዊ አጼ ኃይለ ሥላሴ) አማካይነት፡ ከንግሥት ዘውዲቱ ዘንድ ቀርበው፡ አባታቸው አጼ ምኒልክ፡ ለአለቃ ዘኸርያስ ሰጥተዋቸው የነበረውን የአዋጅ ቃል በማጽደቅ፡ ታላቁ ማኅተም ያረፈበትን ደብዳቤያቸውን ሊያገኙ ችለዋል።

## ኢትዮጵያ፡ አድቤንቲስቶችን ስትፋረድ!

ቀድሞ፡ “ኼህ ዘኸርያ” ይባሉ የነበሩት፡ ኋላ ግን፡ “አለቃ ዘኸርያስ” ሲባሉ የኖሩት፡ እኒያ ታላቅ፡ ኢትዮጵያዊ ሐዋርያ፡ ከእግዚአብሔር በተቀበሉት፡ በዚያ፡ ተልእኳቸው ምክንያት፡ በአንድ ወገን፡ በውስጥ፡ ከእስላሞች በኩል፡ በእርሳቸውና ኋላም በተከታዮቻቸው ላይ፡ ያልተቋረጠ ተቃውሞ ሲደርስላቸው፡ በሌላ ወገን ደግሞ፡ ከውጭ፡ “ክርስቲያን ነን” በሚሉ ባዕዳን በኩል፡ ባልታሰበ አግጣጫ፡ ጠላት ተነሣባቸው!



የደብረ ታቦር ኢየሱስ ቤተ ክርስቲያን።

የዛሬ አንድ መቶ ዓመት ግድም፡ በኢትዮጵያ ተወልደው የኖሩትና ሠርተው ያረፉት፡ ኢትዮጵያዊው የቀድሞው ሸኽ ዘኸርያ፣ የጓለኛው አለቃ ዘኸርያስ፡ ወስመ ጥምቀቱ ንዋየ ክርስቶስ፡ ገና በእስልምና ሃይማኖት ሃሉ፡ እውነተኛውን የኢትዮጵያዊነት ሃይማኖት በማስተማራቸውና በመስበካቸው፡ በኢትዮጵያና በመላው ዓለም ያሉ እስላሞች፡ በተቃውሞ ተነሣሥተውባቸው፡ እነዚህ ተቃዋሚዎቻቸው፡ በወከሏቸው ሊቃውንቶቻቸው መሪነትና ዋቢነት፡ እስከአጼው ችሎት ድረስ፡ በባለሥልጣናት ላይ፡ በየደረጃው እየተከሰሱና መልስ እንዲሰጡ እየተጠሩ በቀረቡባቸው አያሌ ጊዜያት፡ ከሳሾቻቸውን፡ በራሳቸው የቁርዓን ቃል፡ በተደጋጋሚ መርታታቸው፣ በዚህም ረገድ፡ በመጨረሻ የተበየነውን፡ የፍርድ ውሳኔ፡ ዳግማዊ አጼ ምኒልክ፡ በታላቁ ማኅተም አጽድቀው፡ ተከላሹ፡ የሐዋርያነት ተግባራቸውን እንዲቀጥሉ የፈቀዱበት የዓዋጅ ቃልና ጽሑፍ፣ ልጃቸው ንግሥት ዘውዲቱም፡ ያንኑ የአባታቸውን ግብር በማጽናት፡ ሌላ የአዋጅ ቃልና ጽሑፍ የሰጧቸው መኾኑ፡ በዚህ መጽሐፍ ገጾች ፪፻፺፰-፻፺፬ ውስጥ ታትቷል። የእነዚያ ሹለት የዓዋጅ ቃላትና ጽሑፎች ብርሃናዊ ቅጂ፡ ይኸው ቀርቧል። በጽሑፎቹ ውስጥ የማይነበቡ፡ አንዳንድ ቃላት ቢኖሩ፡ ከወረቀቶቹ የዕድሜ ርዝመት የተነሣ መኾኑ እንዲታወቅ ይኸን!



ሞግ አገረሰብ. ዘ እምነት  
 ያ፡ ደህዲ፡ ለደምተ. እ  
 ግዚ ኦብሲር፡ ግሥተ. ነ  
 ገሥተተ. ዘውዲቱ፡ ወለ  
 ቲ. ለዲግማዊ. ምደልክ.  
 ገገሠ፡ ነገሥተ፡ ዘእተ  
 ዮቱደ፡ ሸሐ. ዘካርደስ.  
 ፲፰ ግመተ. ሙሉ. የተገረ  
 ገ. የግግግ. የመቲተገ.  
 የጉጉደርገ. የበጊምድ  
 ርገ. ሕሰሳም፡ ሁሉ. ደስተ  
 ምር. ነበር፡ ተምሐርቲ  
 ም. የቱራትገ. ቃል. ጠብ  
 ቱ፡ ምነው. በአዋልድ. ቃ  
 ል. ሸዩሃዩቸሁ. ተስተላ  
 ቸሁ. ደልተዘዘውገ. ተስ  
 ራላቸሁ. እደላ. ነበረ፡ እስ  
 ለሞቸ. ግገ. ደኸገገ፡ እ  
 ገለቀም. ብለው፡ የተገረገገ.  
 እደገገ. ገብረ. ሥላሴ. ላ  
 ደ. ከሰሰተ፡ ሃደማናታቸ

ገገ. ለውጠሃል. ሥራታ  
 ቸገገ. እፍርሰሃል. ብለ  
 ው. እሱም. የገዛ. ቁራና  
 ቸውገ. ምስክር. እደደረ  
 ገ. እረታቸው. የሳቱና.  
 የካዱ. እነሱ. እገደሆኑ፡  
 ገለጠባቸው. የግግግ.  
 የላስታ. እስላሞቸ. በዚህ.  
 ቃል. እዋግሹም. ጸገገል.  
 ላደ. ከሰሰተ. እርሱም.  
 ኦገደራተቸው. እረታቸ  
 ው. የጉጉደርገ. የበጊም  
 ድርም. እራሱ. ገገሳ. ላደ.  
 ከሰሰተ. ዘካርደስም፡ እገ  
 ደረተቸው. እረታቸው.  
 ቁራናቸው. ለቀው. በሌ  
 ብ. ወለድ. ለሥጋቸው. የ  
 ግግግ. ገብረ. ሥላሴ. ላ  
 ራ. እስታውተገቸው. ከ  
 ዚህ. በኋላ. እነዚህ. የረታ  
 ቸው. ሁሉ. ደግሞገ. በገገ





ብላቸው ነበረ ተረታች  
 ሁበት እልናቸው እነሱ  
 ሙ እንዲት ሺሮኞ።  
 ት የኖርገው ልማደች  
 ሃ ደቀር፡ እሉ፡ እኛም ል  
 ማድ ሕግ እደሆንም ስ  
 ገል ደክሃሃ እቀጭና ፈ  
 ቃድ ለሺህ፡ ዘካርያስና  
 እሱ ለመሰሉት ሁሉ  
 ሰጠን፡ ደቀጭም ቃል ደ  
 ክ፡ ነው ለሺህ፡ ዘካርያስ፡  
 ከእስካሞቸ ጋራ በተከ  
 ሰሰበት ነገር ሁሉ በቁ  
 ሬት እረቴ ለሰላዜህ ካ  
 ሆነ ቀድሞ በቀራጽ ቃል  
 የሚከፍረው ለእስካም  
 ሁሉ በወደደው እገር፡  
 እየሂደ እንዲእስተምር፡  
 ፈቀደ ለታል፡ እሁንም  
 ከዛረ ጭምር ሺህ፡ ዘካር  
 ያስገ፡ ወደም ደረሱችን  
 በሱም ተምሐርት፡ የረገ  
 ተገ፡ ስምቸ ማንም፡ በሃደ  
 ማናት የተነሳ ለውካለ  
 ሁ ሲል ሁለተኛ፡ እደከሰ

ሱሪህ፡ ዘካርያስ በተከ  
 ሰበት ነገር ሁሉ ፈጽሞ  
 እረቴ ለሰላዜህ የአቀጭ  
 ቃል ቀጭ በሺህ፡ ዘካርያስ  
 ና በደረሰቼ፡ እጭ በሊት  
 ሙን ግሥተም ደቀመጣል  
 ለዘለዓለምም ሙስክር  
 ደሆነ ዘንድ እኛም ደህ  
 ንን እቀጭ ማስነገራችን  
 እስካም ለስካም ሁለተኛ  
 እንደደጣላ ብለን ነው  
 ግንቦት ፳ተኛ ፲፰ ፻፶፱  
 መተ፡ ሙሐርት እደሳበግ  
 ከተማ ተገረ።  
 ሃሚል የጸንሆደ ደዳ፡  
 ምኒልክን ማኅተም፡  
 ደለታ ንቀዳ ክርስቶስ  
 ተማርች እምናተው የ  
 ጧንሆደ ማኅተም እን  
 ደደቀደድ ብን፡ ግልገር፤  
 ን ደከሙ ስለው ቢያ  
 ሰዳች ግልገርን በረ ማኅ  
 ተም እተሚ ስንቸቸቀለሁ  
 ጥር ፳፱ ተን ፲፱ ፻፲፰ ሙተ  
 ሙሐርት እደሳበግ፡ ከተማ ተገ።







ጊቀርጠጉ፡ እሱ፡

እኛም፡ ልጣጥ፡ ሕገ፡ እግረገም፡ ሰገል፡ ጊህነገ አዋጅና፡  
ፈቃድ፡ ለሸህ፡ ህገርደሰና፡ እርሱ፡ ለጠሰ፡ ሁሉ፡

ሰጠ፡ ደዋጅም፡ ቃል፡ ጊህ፡ ነው፡፡

ጸህ፡ ዘደ፡ ለ፡ ከሰለጠኞቹ፡ ጋር፡ በተከሰሰሰት፡ ነገር

ሁሉ በቀጥ እረፍላ፡ ለጸሀ፡ ህገ፡ ቀድሞ፡ በቀሪ፡ ቃሉ፡ ይጻፈረው፡ ገ፡ እል

ገም፡ ሁሉ፡ በወደደው፡ እገር፡ አዋጅ፡ እገደ፡ ለተምር፡ ፈቃደገለቃል፡፡

አሁንም፡ ስዘራ፡ ደምር፡ ሸህ ጸከር ደሰና

ፀደም፡ ደረሰኞች፡ በርሱም፡ ትምሕርት፡ ይረጉት፡

ሰዎቹ፡ ጣፕም፡ በህደማናት፡ ለተነሳ፡ አውገለሁ፡ ሲሰ፡

ሁለተኛ፡ እደከሰሱ፡ ሸህ፡ ህገርደሰ፡ በተከሰሰሰት፡ ነገር፡

ር፡ ሁሉ፡ ፈጽሞ፡ እረት ተሰጥ፡ ህገህም፡ ደዋጅ፡ ቀጅ፡

በሸህ፡ ህገርደሰና፡ በደረሰኞቹ፡ እጅ፡ በሁሉ፡ ማግኘትም፡

ጊቀመጠሱ፡ ለዘለለም፡ ምላክር፡ ደሆኑ፡ ዘገዱ፡ እኛ

ም፡ ደህን፡ አዋጅ፡ ማሰናገራችን፡ እለላም፡ ለሰለላም፡ ሁለተኛ፡

እንደደጠላ፡ ብለን፡ ነው፡፡ ገገሰት፡ ጅ፡ ቀጥ፡ ፲፯፡ ፲፯፡ ፲፯፡

፲፯፡ ፍመተ፡ ምሕረት፡ አዲሱ፡ እበባ፡ ከተማ፡ ተዳረ፡፡



የአለቃ ዘካርያስ የበኩር ልጅ፡ እግሆይ ወለተ እግዚአብሔር፡  
 ከልጃቸው፡ ከእግሆይ እህተ ማርያም (ድንበር) (ከታች ከመካል)  
 እና ከወይዘሮ ዘሓቡ ዘካርያስ ልጆች፡  
 ከልጅ እርቁ አበበ (የበስተግራው)ና ከአባ አግማስ አበበ ጋር።

የኢትዮጵያውያን፡ ቅዱሱ ኪዳን ሕያው ታሪክ የማይረሳውን ታላቅ በደል የፈጸመባቸው፡ ያም ጠላት፡ Seventh Day Adventist (ሰባት ደይ አድቪንቲስት)፡ ማለትም፡ “የሰባተኛው ቀን አካባሪ” የተባለው፡ የአሜሪካ የሃይማኖት ድርጅት ሲኾን፡ የዚህ ድርጅት ልዑካን፡ (missionaries ሚሲዮናውያን) እና የአገር ውስጥ ተባባሪዎቻቸው፡ በአለቃ ዘካርያስ ገናና ስምና የተቀደሰ ሙያ ላይ የፈጸሙት ታላቅ በደል፡ ከዚህ በታች፡ ባጭር ቃል በሠፈረው፡ አማካኝ ድርጊታቸው ተገልጸ፡ ይነበባል።

አጼ ምኒልክ ስለሼህ ዘኸርያ ባስቻሏቸው፡ ሦስት ችሎቶች ላይ፡ በዚያን ጊዜ፡ ገና በልጅነት ዕድሜ የነበሩት ተፈሪ መኩንን (የኋለኛው አጼ ኃይለ ሥላሴ) እና እምሩ ኃይለ ሥላሴ (የኋለኛው ራስ) ተገኝተው እንደነበረ ታውቋል። ስለዚህ፡ አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ የቀድሞውን ሼህ ዘኸርያና የኋለኛውን አለቃ ዘካርያስን፡ በአካለ ሥጋ ጭምር፡ ደህና አድርገው ያውቋቸው ነበረ፤ የዚህም ነገር እርግጠኛነት፡ ከራሳቸው፡ ከአጼ ኃይለ ሥላሴ አንደበት ተሰምቷል።

የአድቪንቲስቶች ስሑት አገባብና መሠሪ ድርጊት።

አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ የአጼነቱን ሥልጣን በያዙበት ዘመን፡ የአድቪንቲስት ሃይማኖት ልዑካን፡ በጣልያን ቅኝ አገዛዝ ሥር በነበረችው፡ በኤርትራ ዋና ከተማ፡ በአሥመራ ይገኙ ስለነበረ፡ እነዚህ ልዑካንና እነርሱን የመሰሉት ኹሉ፡ ወደኢትዮጵያ ለመግባትና ለመውጣት የሚያስችላቸው፡ በሩ ተከፍተላቸው ኖሮ፡ መጀመሪያ፡ የአለቃ ዘካርያስ፡ የተከታዮቻቸው ልጆች ከኾኑት መካከል፡ ቀጥለው፡ በእነርሱ አማካይነት፡ ከዋናዎቹ የአለቃ ዘካርያስ ደቀ መዛሙርቶች መካከል፡ ከአንዳንዶቹ ጋር፡ በየምክንያቱ፡ የምሥጢር ግንኙነት ማድረግ ጀመሩ፤ ከዚያ በኋላ፡ አድቪንቲስቶቹ፡ ያው፡ በታወቀውና በተለመደው ዘዴያቸው፡ ለመቀራረብና ለመወዳጀት፡ ባካኼዱት ጥረት፡ በመካከላቸው፡ የተለየ ፍቅር ተመሠረተ። በዚህን ጊዜ፡ ባዕዳኑ የሃይማኖት ሠርጎ ገበኞች፡ ስለአለቃ ዘካርያስ ታሪክ፡ ከእኒህ ደቀ መዛሙርቶቻቸው፡ ዝርዝር መረጃን አገኙ።

ከዚያ የተነሣ፡ ያን፡ ያገኙትን መረጃ በጥልቀት አጥንተው፡ አለቃ ዘካርያስ፡ የተናገሩዋቸውን ቃላት ኹሉ፡ ለእነርሱ በሚጠቅማቸው መልክ እየተረጉሙ በማቅረብ፡ እንዲያውም፡ “ያ፡ አለቃ ዘካርያስ ያመኑበትና ያስተማሩት ሃይማኖት፡ ይህ እኛ፡ ዛሬ የምንነግራችሁ፡ የአድቪንቲስት ሃይማኖት ነው” እስከማለት ድረጃ በደረሰ መጠን፡ ሰብአዊ ቅጥፈትንና የዲያብሎስን ሐሰት የተመላ ስብከታቸውን በማጠናከር፡ በሃይማኖት፡ መርታት እንጂ፡ መረታት፡ ልማዳቸው ላልኾኑት፡ ለአለቃ ዘካርያስ፡ “ደቀ መዛሙርት ናቸው” ሲባሉ የማይገባቸውን፡ እነዚያን ተከታዮቻቸውን፡ ሊያሳምኗቸው በቁ።

አዎን! እነዚያ፡ ጥቂቶቹ የአለቃ ዘካርያስ ደቀ መዛሙርት፡ ከእስላምነት፡ ወደዐማራነት፡ ወይም ወደክርስቲያንነት፡ ማለትም፡ ወደኢትዮጵያዊነት የተመለሱ፡ አዲስ አማኞች እንደመኾናቸው፡ ምናልባት፡ “ስለቅዱሳት መጻሕፍት፡ ገና፡ በሚበቃ መጠን፡ ጠልቀው አላወቁም!” ይባል ይኾናል፤ እንዲያ ከኾነም፡ የአድቪንቲስቶቹን የጥቅስ አቀራረብና የማስረዳት ችሎታ፡ ለመቋቋምና ለመከራከር የሚያበቃ የእውቀት ደረጃ ሊኖራቸው እንደማይችል፡ ግልጽ ነው።

# ኢትዮጵያ፡

ታዲያ፡ ከዚያ ድክመት ጋር፡ ይባስ፡ ሥጋዊው ስስትና ብልጭልጭ ነገር፡ በተለይ ከፈረንጅ ሲመጣ፡ ደግሞም፡ በዚያን ጊዜ፡ ልዩ ጋይል ስላለው፡ ያ የፍትወት ምርኮኛነትና መታለል ተደግምር፡ ከሽንፈት፡ ያውም፡ ከሃይማኖት ሽንፈት አደረሳቸው።

## የድሉን አክሊል፡ ወደሽንፈት ደለል።

የጦር ፊታውራሪያቸው፡ አለቃ ዘካርያስ፡ በታላቅ አመታት ድል ያደረጉት፡ ያ መሠሪ፡ ተኩሳ ጠላት፡ አሁን ደግሞ፡ በበግ ለምድ ተሠውሮና በሌላ ተመስሎ፡ መምጫ መንገዱንም ለውጦና አዘናግቶ፡ እንዳስለመደውም፡ በጨለማ፡ በምሥጢር፡ እንደሌላ፡ አጥር ጥሶ ገብቶ፡ እየነጠቀ ሊወስዳቸው ሲመጣ፡ እነርሱም፡ እንደጦር መሪያቸው፡ እንደአለቃ ዘካርያስ፡ ጠላትን እስከመጨረሻው፡ እስከጠቅላይ ድረስ ተቋቁመው በመመለስ ፋንታ፡ እየራሳቸውን፡ ለሃይማኖት ውድቀት በመዳረግ፡ እጃቸውን እየሰጡ ተማረኩለት። “የአለቃ ዘካርያስ ደቀ መዛሙርት” እስከመባልና ለየራሳቸውም፡ “አለቃ” የሚለውን ማዕርግ እስከመቀበል ከደረሱት መካከል፡ ለታማኝ ባለአደራነት ያልበቁትን፡ እነዚያን፡ ደካሞች፡ ድልሎችና የክህደት ምርኮኞች፡ ጠላት፡ ድል አድርጎ፡ የውርደት ሽማቸውን እንደተከናወነ፡ ወደእርሱ ጎራ ወስዶ ቀላቀላቸው።

ለዚያ ሽንፈትና ምርኮኛነት፡ ለዚያ ውድቀትና ውርደት፡ ቀንደኞች መሪዎች ከነበሩት መካከል፡ ለምሳሌ ያህል፡ የአለቃ ኢሳይያስና የአለቃ ሞትባይኖር ስም በምሳሌነት ሊጠቀስ ይቻላል። ይህም ሲሆን፡ “አለቃ” ብሎ “አድቪንቲስት!” የማያሰኝ፡ “አለቃ” ተብሎ፡ “ለጠላት እጅ መስጠት!” የማያስኬድ መኾኑን በመጠቆም ነው። ከታማኞቹ መካከል ግን፡ ከአለቃ ዘካርያስ ልጆችና ባሎቻቸው ጋር፡ የእነአባ ገብረ እግዚአብሔርና የእነአለቃ ብርሌ ስም፡ በመልካም ሲወሳ ይኖራል።

አለቃ ዘካርያስን “ይተካሉ” የተባሉት ወንዶች የልጅ ልጆቻቸው፡ አብዛኛዎቹ፡ በፋቪስት ጣልያን እጅ፡ ከዚያ በፊትና ከዚያ በኋላም፡ በአገር ውስጥ በነበረው አለመረጋጋት፡ በድንገተኛ ደዌም፡ አንድ አንድ እያሉ ስላለቁ፡ በሕይወት የነበሩትም፡ ገና ለአቅመ አዳም ስላልደረሱ፡ ከደቀ መዛሙርቶቻቸውም መካከል፡ የእርሳቸውን መንበር ለመውረስ የበቃ ምሁር ባለመኖሩ፡ እኒህ ሹሉ ሹኔታዎች፡ አድቪንቲስቶቹን ስለረዱቸው፡ ከአለቃ ዘካርያስ ደቀ መዛሙርት መካከል፡ የተመረጡትን ሳይቀር፡ በአድቪንቲስት ሃይማኖት እያሳመኑና ሹለተኛ ጥምቀት እያጠመቁ፡ የእነርሱ ሃይማኖት አባሎችና አገልጋዮች አደረጓቸው።

በዚህ ጊዜ፡ “በጠበበው ደጅ (በተዋህዶ ሃይማኖት) ግብ፤ ወደጥፋት የሚወስደው (የአድቪንቲስትና ሌላው እምነት)፡ ደጁ፤ ሰፊ፡ መንገዱም፡ ትልቅ ነውና፤ ወደእርሱም የሚገቡ፡ ብዙዎች ናቸው። ወደ ሕይወት የሚወስደው፡ ደጁ፤ የጠበበ፡ መንገዱም የቀጠነ ነውና፤ የሚያገኙትም፡ ጥቂቶች ናቸው። የበግ ለምድ ለብሰው ከሚመጡባቸው፡ በውስጣቸው ግን፡ ነጣቂዎች ተኩሳዎች ከሆኑ ከሐሰተኞች የሃይማኖት መምህራን ተጠንቀቁ፤ ከፍሬያቸው ታውቋቸዋል፤ ከእሾህ ወይን፡ ከኩርንችትስ በለስ ይለቀማልን? ... ግንም እንዳያሰታችሁ፡ ተጠንቀቁ፤ ብዙዎች፡ እኔ ክርስቶስ ነኝ፤ እያሉ፡ በስሜ ይመጣሉና፤ ብዙዎችንም ያስታሉ።



“...ማንም፣ እነሆ፣ ክርስቶስ፣ ከዚህ አለ!” ወይም፣ ‘ከዚያ አለ’ ቢላችሁ አትመኑ! ሐሰተኞች ክርስቶስንና ሐሰተኞች ነቢያት ይነሣሉና፤ ቢቻላቸውስ፣ የተመረጡትን እንኳ እስኪያስቱ ድረስ፣ ታላላቅ ምልክትና ድንቅ ያሳያሉ።” የሚለውን፣ የጌታቸውን የኢየሱስ ክርስቶስን ቃል እንዲጠብቁ፣ አለቃ ዘካርያስ፣ ለደቀ መዝሙሮቻቸው፣ ከአደራ ጋር፣ ሰጥተዎቸው የነበረው ማስጠንቀቂያ፣ መረሳቱና አለመጠበቁ ተረጋገጠ!

ሐሳዊው ዘመቻ ተፋፍሞ ሲካሄድ።

እነሆ የአድቪንቲስት ልኡካን፣ ወደእነርሱ ሃይማኖት በለወጧቸው፣ በእነዚያ ደካሞች አገልጋዮቻቸው፣ ምቹ መሣሪያነት፣ አለቃ ዘካርያስ፣ ከአጼ ምኒልክና ከንግሥት ዘውዲቱ ያገኛቸውን የአዋጅ ወረቀቶች፣ ቀደም አድርገው፣ በልዩ ልዩ ዘዴ፣ ከወራሾቻቸውና ከተጠሪዎቻቸው በመውሰድ፣ ከወኪሎቻቸው እጅ አስገብተዎቸው ስለነበረ፣ ስለማንነታቸው ለሚጠይቋቸው ሹሉ፣ ለባላገሮቹም ሽነ ለመንግሥት ባለሥልጣኖች፣ “እኛ እኮ ያለቃ ዘካርያስ ተከታዮች ነን!” እያሉ በማታለልና ያንን የአዋጅ ቃል፣ በማስረጃነት እያቀረቡ በማሳየት፣ በቅዱሱ ኪዳን ሕዝብ መካከል እየተዘዋወሩ፣ እውነተኛው የኢትዮጵያ ተዋህዶ ሃይማኖት ሐዋርያና ኢትዮጵያዊ ሰማዕት የኾኑትን አለቃ ዘካርያስን፣ መልካም ስማቸውንና በጎ ምግባራቸውን፣ በርኩሰት ተንኩላቸው መበከል ቀጠለ!

አጼ ኃይለ ሥላሴ፣ አለቃ ዘካርያስን፣ ማንነታቸውንና ምንነታቸውን፣ ማለትም፣ ሃይማኖታቸውንና ምግባራቸውን፣ በዝና ብቻ ሳይኾን፣ በግንባር ጭምር፣ ቀደም አድርገው፣ ከማንም የበለጠ፣ በቅርብ ያውቋቸዋል። እጅግ የሚያሳዝነው፣ እንደዚያ፣ የሚያውቋቸውንና ሊመሰክሩላቸው የሚችሉትን ታላቅ ሰው፣ በአገር ደረጃም፣ ጀግና አርበኛና ባለሙያ፣ ጎሳ፣ ባዕዳኑ አድቪንቲስቶችና ተከታዮቻቸው መጥተው፣ “የለም! እርሳቸው እኮ፣ የእኛ፣ የአድቪንቲስት ሃይማኖት ተከታይ ናቸው!” ብለው፣ ይህን የመሰለውን ግዙፍ ሐሰት፣ ያለገፍረት፣ በድፍረት ሲያቀርቡላቸው፣ ምንም ጥያቄ ሳያነሡ፣ እንዴት ዝም ብለው ተቀበሏቸው? የሚያሰኘው፣ ተከታዩ ድርጊታቸው ነው።

የእነዚያ ደፋሮችና ገፍረተ ቢሶች ጥያቄ፣ ያው እንደሚታየው፣ በአጼ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት ዘንድ፣ ተቀባይነትንና እውቅናን አግኝቶ፣ እነዚህ ባዕዳን የሃይማኖት ልኡካን፣ በጊዜው ሕግ መሠረት፣ “የባዕዳን ሃይማኖት ልዑካን ሊገቡበት አይቻልም!” በተባለው፣ “ዝግ በሽነው ክልል” ውስጥ በሚገኘው፣ በደብረ ታቦር ከተማ፣ በአለቃ ዘካርያስ ስም፣ ከመንግሥት፣ ቦታ ተቀብለው፣ ያን ቦታ፣ መደበኛ ሠፈራቸው አደረጉት። በዚያም፣ “ጉድመንሰን” በተባለ፣ ፈረንጅ አድቪንቲስት አማካይነት፣ ትምህርት ቤትና ሕክምና ቤት አቋቁመው እንዲሠሩ ተፈቅደላቸው፣ አሁንም፣ በአለቃ ዘካርያስ ስም፣ በመላ በጌምድርና ጎንደር፣ ላስታና ወሎ ድረስ እንደልባቸው እየተዘዋወሩ እንዲሰብኩ መብቱ ተሰጥቷቸው፣ የሐሰት ዘመቻቸውን በስፋት ቀጠሉ። በዚህም አድራጎታቸው፣ ከራሳቸው ከአለቃ ዘካርያስ ቤተሰቦች መካከል፣ አንዳንዶቹን፣ ከተወላጆቻቸውና ከደቀ መዝሙሮቻቸው ጀምሮ፣ ከእስልምና ወደክርስትና ከመለሷቸው መካከል ደግሞ፣ ብዙዎቹን፣ ሃይማኖታቸውን እያስለወጡና እንደገና እያጠመቁ፣ ከኢትዮጵያዊነት አውጥተው፣ አድቪንቲስት አደረጓቸው።

# ኢትዮጵያ፡

በተከታታዮቹም ዓመታት፡ በአዲስ አበባ ከተማና በአካባቢዋ፡ በአቃቂና በሻሸመኔ፡ “ኩዮራ” በተባለው ሥፍራ፡ ትምህርት ቤቶችንና ሕክምና ቤቶችን እንደፈለጉ እያቋቋሙና ሃይማኖታቸውን እያስፋፉ፡ የቅዱሱ ኪዳን ወገን የኾነውን ኢትዮጵያዊ፡ የእነርሱ ሃይማኖት ተከታይ እንዲያደርጉ፡ ልቅ የኾነ ድጋፍ ተሰጧቸው። በአዲስ አበባም፡ በቤተ መንግሥቱ አካባቢ፡ ከፍል ውጋው ጋር በተያያዘው ቦታ ላይ ሳይቀር፡ ሠርተው ከሚያካሄዱት ሕክምና ቤት ሌላ፡ በዚህ ክልል፡ ቤተ ጸሎታቸውን ሊሠሩ የቻሉበትንም ፈቃድና ቦታ እስከማግኘት የደረሱበት እርዳታ ተደረገላቸው። በአጼ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት ውስጥ ከፍተኛውን ሥልጣን ይዘው ከነበሩት የመኳንንት ልጆች መካከል፡ ብዙዎቹ በእነርሱ ትምህርት ቤት የተማሩ እንደነበሩም አይዘነጋም። በየትምህርት ቤቶቻቸውና በየሕክምና ቤቶቻቸው ውስጥ፡ ይማሩና ይሠሩ በነበሩ፡ በተለይም፡ የተዋህዶ ሃይማኖት ተከታዮች በኾኑ ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት ላይ፡ ከሕግ ውጪ፡ በማናለብኝነትና በትምክህት፡ ያለይሉኝታና ያለሥጋት፡ በይፋና በብዛት ያካሄዱት የነበረው፡ ሃይማኖት የማስለወጥ ተግባርና ዳግመኛ የማጥመቅ ሥርዓት፡ በዚያን ጊዜ፡ አድቪንቲስቶች፡ በቤተ መንግሥቱ ዘንድ የነበራቸው ቅርበት የቱን ያህል የሚያዝናናቸው፡ የሚያስመካቸውና የሚያስተማምናቸው እንደነበረ የሚያመለክት ነበር።

አዎን! አለቃ ዘካርያስ፡ በተለይ፡ “ነገሳ” በተባለው ሥፍራ አቋቁመውት ባለፉትና ቋሚ ሐውልታቸው ኾኖ በሚገኘው፡ እስከዛሬም አገልግሎቱ ተሰፋፍቶ በቀጠለው የሐዋርያት (አባ) ቤተ ክርስቲያናቸው ምክንያት፡ ሕያው ማንነታቸውና ሌላው ግዙፉ የሥራ ፍሬያቸው፡ የሰማዕትነት ሙያቸውና አንጸባራቂ ዝናቸው፡ እንደጸሐይ ብርሃን ደምቆ የሚታይና የታወቀ ሲኾን፡ አድቪንቲስቶች፡ በአጼ ኃይለ ሥላሴና በመንግሥታቸው፡ እንዲያ ተማምነውና ተመክተው፡ ይህን ኹሉ እውነታ በመካድና በመተላለፍ፡ የአለቃ ዘካርያስ በኾነው በጎ ነገር ላይ ኹሉ፡ የፈጸሙት ዓይን ያወጣ ቅጥፈት፡ የድፍረት ሐሰትና የማናለብኝነት ድርጊት፡ ከእነርሱ በፊት፡ ግብፃውያን የኢትዮጵያ በኾነው መልካም ነገር ላይ ካደረሱት በደል የማያንስ፡ በይቅርታ ሊታለፍ የሚቻል እንኳ ቢኾን፡ ጠባሳው ሊፋቅ የማይቻል ኾኖ ሲታወስ ይኖራል።

## የአለቃ ዘካርያስ ልጆች አቤቱታ ሲሸነገል።

አድቪንቲስቶች፡ የግል ዓላማቸውን፡ ከግብ ለማድረስ ሲሉ፡ በአለቃ ዘካርያስ ስምና ሙያ፡ በማስረጃ ወረቀቶቻቸውም እየተጠቀሙ፡ የፈጸሙትና እየፈጸሙ ያሉት፡ እጅግ አሳዛኝ በደል ታውቆ፡ እውነቱ እንዲወጣ፡ ከሥጋዊዎም፡ ከመንፈሳዊዎም ሕግጋት ውጪ፡ እንደዚያ በሐሰትና በተንኮል ያጎደፉት የአባታቸው መልካም ስምና ሥራ ይታደስ ዘንድ፡ የተወሰደባቸውና የተነፈጋቸው መብታቸው እንዲመለስላቸው በመጠየቅ፡ በአባታቸው የተዋህዶ ሃይማኖትና ኢትዮጵያዊነት ጸንተው የተገኙት፡ ታላቂቱ የአለቃ ዘካርያስ ቤት ልጅ፡ እማሆይ ወለተ እግዚአብሔር፡ ከልጃቸው ከእማሆይ ድንበር ገብረ እግዚአብሔርና ከልጅ ልጃቸው ከወይዘሮ ራሔል ዘካርያስ ጋር ኾነው፡ አቤቱታቸውን ለአጼ ኃይለ ሥላሴ አቀረቡ።

ከዚህም ጋር፡ በጥብቅ ተፈልጎ ወደቤተ መንግሥቱ እንዲመጣ ተደርጎ የነበረውም፡ አለቃ ዘካርያስ፡ እስላሞችን የረቱበት መጽሐፋቸው፡ “እንዲመለስልን” ሲሉ፡ አብረው ያቀረቡት ጥያቄ ነበር።

ዳሩ ግን፡ ዘመኑ፡ ሐሰት የነገሠበት ጊዜ ስለነበረ፡ ያ ጥያቄያቸው ጭምር፡ መላው አቤቱታቸው፡ የውሃ ሽታ ሽነ፤ ለሽንገላ ያህል፡ ለታላቂቱ ልጅ፡ አነስተኛ የጡረታ አበል ከመፈቀዱ በቀር፡ ያ ሽሉ የደካሞቹ ውጣ ውረድ፡ ከንቱ ሽኖ መቅረቱን፡ ዛሬ በሕይወት ያሉት፡ የመጨረሻዬቱ፡ የአለቃ ዘካርያስ፡ የልጅ ልጅ ልጅቱ ያዘክሩታል።

የታመነ ተመልካችን ያጣ፡ ቤተ መንግሥት።

አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ ከአድቪንቲስቶች ጋር የነበራቸው የወዳጅነት ግንኙነት፡ የቱን ያህል የተቀራረበና የተሳሰረ፤ እስከመጨረሻውም ጸንቶ የቀጠለ መሆኑን፡ በቤተ መንግሥታቸው ውስጥ፡ የግላቸው ወጥ ቤት ሽና እስከዕለተ ሞታቸው ድረስ ስታገለግላቸው የኖረችው ሴት፡ በአዲስ አበባ አካባቢ፡ የአድቪንቲስቶቹ ትምህርት ቤት ሥራ መሪ፡ የአቶ ሓንሰን ባለቤት፡ አሜሪካዊቷ ወይዘሮ ሓንሰን በመሆናቸው፡ ታውቆ ተረጋግጧል።

በዚህ ሽኔታ፡ በተለይ፡ አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ ከዕድሜያቸው አረጋዊነት የተነሣ፡ በአካልም፤ በአእምሮም እየተዳከሙ በጄዲብት በመጨረሻው ዘመናቸውና ይልቁንም፡ ያከብሩዋቸው፤ ያደምጧቸውና የድፍረት ጥፋት ላለግድረግም፡ ይፈሩዋቸው የነበሩት ባለቤታቸው፡ እቴጌ መነን፤ መምህረ ንስሐቸው፡ እጩ ባስልዮስና እነራስ ካሣን የመሰሉ የዘመድ ጓደኞቻቸው በሌሉበት ጊዜ፡ ይህች አክራሪ የአድቪንቲስት ሴት፡ እንኳንስ በሚያስቡት፤ በሚናገሩትና በሚያደርጉት ይቅርና፡ በሕይወታቸው ላይ ሥልጣን እንደነበራት መገመት፡ ለማንም ተመልካች አያዳግትም።

በአገሪቱና በሕዝቡ ላይ፡ አደገኛ ፍጻሜን ሊያስከትል የበቃው፡ ያን የመሰለው አሳሳቢ ሽኔታ፡ በቤተ መንግሥቱ ውስጥና በአጼ ኃይለ ሥላሴ ሕይወት አካባቢ፡ ጎልቶ በሚታይበት ጊዜ፡ ስማቸው ከላይ የተጠቀሰውን፡ የአጼውን፡ የቀደሙትን የቅርብ መካሪዎችና ጠባቂዎች “ተከተዋል” ሲባሉ ከሚችሉት ባለአደራ ባለሥልጣናት መካከል፡ ለዚያ አሳሳቢ ሽኔታ፡ “መፍትሔ ያስገኛሉ” ተብለው ታምኖባቸው የነበሩት የትኞቹ ኖረዋል? እስቲ፡ ስማቸው፡ ከዚህ በታች የተዘረዘረውን፡ አንድ በአንድ፡ እየመዘንን እንመልከታቸው!

አባታቸውን አጼ ኃይለ ሥላሴን እጅግ የሚፈሩትና የሚያከብሩት፡ ልዕልት ተናኘ ወርቅ? ለእርሳቸውም፡ አብረን የደርግ እሥረኞች ሣለን? የፀረ ኢትዮጵያነትና የፈረንጅ አምላኪነት ዝንባሌ ያየሁባቸው፡ ራታውራሪ ገብረ ሕይወት ወልደ ሐዋርያት የተባሉ ሰው፡ እንደራሴያቸውና አማካሪያቸው ነበሩ። ወይስ፡ ኢትዮጵያኛው፡ የግእዝ ቋንቋና ፊደል፡ በላቲን እንዲተካ፤ ጥንታዊው የኢትዮጵያ ሥርዓተ መንግሥት ደግሞ፡ በባዕዳኑ ጎብረተሰባዊ ርእዮተ ዓለም (Socialism ሶሻሊዝም) እንዲለወጥ ይጥሩ የነበሩት፡ ራስ እምሩ ኃይለ ሥላሴ? ወይስ፡ በአስተዳደራቸውና በአደጋቸው፤ በአስተሳሰባቸው ሳይቀር፡ የእንግሊዛዊነትን ጠባይ በገሃድ እያሳዩ፡ በዘውድ ተቀናቃኝነታቸው፡ ለርእሰ ብሔርነቱ ሥልጣን፡ ራሳቸውን ከማዘጋጀት ጋር፡ ወደመጨረሻው ዘመን፡ የቤተ ሕዝቡ (Parliament) የበላይ ተጠሪ የነበሩት፡ ራስ አሥራተ ካሣ?

# ኢትዮጵያ፡

ወይስ፡ ጎሳ፡ በደርግ ጊዜ፡ አጼያቸውን፡ በይፋ በመከዳት፡ ማንነታቸውን የገለጹትና የራሳቸው ሥውር ዕቅድ የነበራቸው፡ የቤተ ክህነቱ የበላይ ተጠሪ፡ እጩ ቴዎድሮስን፡ ወይስ፡ ፈረንሳዊት ሚስት አግብተው፡ መሰሉቻቸውን ምሉካን (Ministres ሚኒስትሮች) እየመሩ፡ እንደኢትዮጵያዊ ሳይኾን፡ እንደፈረንጅ ይኖሩ የነበሩት፡ የቤተ ምልክናው የበላይ ተጠሪ፡ ጸሐፊ ትእዛዝ አክሊሉ ሀብተ ወልድ? ወይስ፡ ለረዥም ጊዜ፡ የአጼ ኃይለ ሥላሴ ልዩ ጸሐፊና ጎሳም፡ ጸሐፊ ትእዛዝ ተብለው፡ በጽሕፈት ምሉክነት፡ የኢትዮጵያን መንግሥታዊ አመራር፡ ወደፊት ለገቡት አግጣሚ ለመለዋወጥ፡ ሥልጣን የነበራቸው፡ የእንግሊዞች ቃል አቀባይና የፀረ ማርያም ሃይማኖት ተከታይ፡ አቶ ተፈራ ወርቅ ኪዳነ ወልድ? ወይስ፡ በአጼው ልዩ የውስጥ (Cabinet ካቢኔት) ጽሕፈት ቤት፡ የመንፈሳዊ ክፍል ኃላፊና አገልጋይ የነበሩት፡ ሊቀ ሥልጣናት አባ ሀብተ ማርያም ወርቅነህ የተባሉት መነኩስ?

## የውድቀቱ መቃረቢያ፡ አመልካች ድርጊት፡፡

በተለይ፡ እኝህ፡ ስማቸው፡ በመጨረሻ የተጠቀሰው መነኩሴ፡ በመንፈሳዊ ኃላፊነታቸው የሚሰጡት ምክር፡ እንኳን ለአገርና ለሕዝብ የሚጠቅም ቁም ነገር ያለው ሊኾን ይችላል፡፡ በግለሰብና በቤተሰብ ደረጃ እንኳ፡ ዘላለማዊ ጎጂነት ያለው በመኾኑ፡ የሚያስተማምን አልነበረም፡፡

ለዚህም፡ ማስረጃ ይኾን ዘንድ፡ ከድርጊቶቻቸው መካከል አንዱን ማቅረብ ይቻላል፡፡ እርሱም፡ በእኝህ መነኩስ መሣሪያነት፡ በዚያው፡ በቤተ መንግሥቱ ውስጥ፡ በማናለብኝነት ድፍረትና በይፋ የተፈጸመ፡ ሕገ ወጥ ተግባር ነው፡፡ ይኸው ሕገ ወጥ ተግባር፡ በሥጋም፡ በነፍሱም፡ ማለትም፡ በምድርም፡ በሰማይም፡ ሹለት ግለሰቦችን ብቻ ሳይኾን፡ የኢትዮጵያን፡ ቤተ ክህነትና ቤተ ምልክና፡ ከዚያም አልፎ፡ ቤተ ሕዝቡን፡ በጠቅላላ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት የኾነችውን ኢትዮጵያን ሳይቀር፡ ከሌሎቹ በደሎች ጋር ተደማምር፡ በፈጣሪዋ ፊት፡ በኃላፊነት አስጠይቆ፡ ከፍተኛ የኾነ የቅጣት ዋጋን፡ በደም ሳይቀር ያስከፈለ ነው፤ ይህም ከፍያ ሲፈጸም አይተናል፤ ደግሞም፡ የሚመለከተው ሹሉ፡ በንስሐ ካልተመለሰ በቀር፡ ገና ወደፊትም ሲከፈል እናያለን፡፡

“ሕገ ወጥ” የተባለው፡ ያ ተግባር፡ በሚከተለው አጭር ዐረፍተ ነገር ሊጠቃለል ይቻላል፡፡ ይህም፡ እኝህ መነኩሴ፡ የጦር አዝማች (General) ነጋ ተገኝ የተባሉትን ኢትዮጵያዊ ወገኖቻቸውንና አንዲት የውጭ አገር ዜጋ የኾነችን ሴት፡ በመንበረ ጸባዮት ቅድስት ሥላሴ “ገዳም”፡ በተክሊል ካጋቡ በጓሳ፡ ቆይተው ደግሞ፡ ይህችን ምስኪን ባዕድ ሴት፡ በራሳቸው አፋኝነት፡ ከወለደችለትና ከምትወድደው ባሏ አለያይተው፡ እኝህ ባል ተብዮው፡ ከቤተ መንግሥት፡ ልዕልት ጊሩት ደስታ የተባሉትን የልዕልት ተናኘ ወርቅ ኃይለ ሥላሴን ልጅ እንዲያገቡ፡ ማለትም፡ በጋብቻ ሳይ ኃብቻን እንዲፈጽሙ ከመፍቀዳቸው በላይ፡ እነዚህኑ፡ አዲሶቹን ተጋቢዎች በዚያው፡ በመንበረ ጸባዮት ቅድስት ሥላሴ “ገዳም”፡ በሹለተኛ ተክሊል ማጋባታቸው፡ በመለኮታዊው ምሥጢርና ሥርዓቱ ላይ ያስከተለው ታላቅ ጋጠላት ነው፡፡

በሰዚህ ድርጊት አፈጻጸም፡ በዚያን ጊዜ፡ ቅርበት ስላልነበረኝ፡ ዝርዝር፡ ይህን ያህል ጠልቄ ባላውቀውም፡ በተለይ፡ በቤተ ክህነቱ፥ በቤተ ምልክናውና በቤተ ሕዝቡ የሥልጣን መናብርት ላይ ተቀምጠው ለተመለከቱት ሰዎች፡ እንዴት ቀላል መስሎ ታይቷቸው፡ በዝምታ እንዳለፉት፡ ከትዝብት ጋር ይገርመኛል። ነገር ግን፡ የፈተናው እሳት፡ ጓሳ እያጠራ ባስገኘው ውጤት እንደታየው፡ በዚህ ረገድ፡ በኹሉም ዘንድ የነበረው አቋም፡ ተመሳሳይ ስለነበረ፡ ድርጊቱ፡ እንደቀላል ነገር ታይቶ፡ ታልፏል ማለት ነው። የእግዚአብሔር ሕግ የፈረሰበት፥ እጅግ ከባድ ኃጢአት መኾኑ አልታየም ነበር። ያሳዝናል!

ያም፡ የፈረሰው መለኮታዊ ሕግ፡ “ባልና ሚስት፡ አንድ ሥጋ ናቸው እንጂ፡ ወደፊት፡ ሹለት አይደሉም! እንግዲህ፡ እግዚአብሔር፡ አንድ ያደረገውን፡ ሰው አይለዩው!” የሚለው የጋብቻ ሥርዓት ነው! በዚህ፡ አንድ መነኩስ ካህን መሪና አስተባባሪ በኾነበት ድርጊት፡ ይህ አምላካዊ ሕግ እንደፈረሰ እንመለከታለን። መለኮታዊው ቃል፡ በዚህ ረገድ የሚለው ደግሞ፡ “ከእግዚአብሔር ሕግ፡ አንዲቷ ነጥብ ከምትወድቅ፡ ሰማይና ምድር ቢያልፍ ይቀልሳል! ሚስቱን የሚፈታ ሹሉ፡ ሌላዩቱንም የሚያገባ ያመነዝራል።” ነው።

እንግዲህ፡ በዚህ መለኮታዊ ቃል መሠረት፡ ይህን የእግዚአብሔርን ሕግ ያፈረሰ፡ በእውነተኛ ንስሐ ካልተመለሰ በቀር፡ ሥራው ብቻ ሳይኾን፡ እርሱ ራሱ ጭምር፡ መፍረሱ እንደማይቀር፡ በሃይማኖት ተረጋግጦ ታውቋል።

በዚያ ድርጊት፡ የእግዚአብሔር ሕግ፡ በንቀትና በድፍረት መፍረሱ ብቻ ሳይኾን፡ የጋብቻ ሥርዓትና የመልካም ቤተሰብ አቋምም፡ ጨርሶ እንዲፈራርስ፥ የሴቶችም ክብርና መብት እየተናቀ እንዲደፈር፡ ዲያብሎስና ባዕዳን፡ በኢትዮጵያ ላይ ሲያካኽዱ የኖሩት፡ ምሥጢራዊ ዘመቻ ተጋለጠበት! የኢትዮጵያ ቤተ ምልክና (ቤተ መንግሥት)፥ ቤተ ክህነትና ቤተ ሕዝብ የተባበሩ መኾናቸው ተረጋግጠበት! በሰዚህ፡ ዛሬ፡ በኢትዮጵያ የሚታየው፡ የጋብቻ፥ የቤተሰብና የአገር መፈራረስ፡ “መድረሱ አይቀርም” ተብሎ የተጠበቀ እንጂ፡ እንደእንግዳ ደራሽ፡ አዲስ ሽኖ፡ ሊያሰደንቅ አይችልም።

ያ፡ ለመለኮታዊው ሕግ መፍረስ ቀንደኛ ተጠያቂ የኾነው፡ የአጼ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት፡ የፍርዶን ቅጣት ተቀብሎ ሲፈርስ፡ የእግዚአብሔር ሕግ የፈረሰበት፡ ያ፡ የጦር አዝማቼና የልዕልቲቱ ጋብቻም፡ አብሮ ፈረሰ! ጋብቻው፡ እንዲያ ባጭር ጊዜ ውስጥ መፍረሱ፡ ጥንቱት እንዲቆም የተደረገው፡ በእውነተኛው የእግዚአብሔር መሠረት ሳይ ሳይኾን፡ በሌላው ሰብአዊ ዓላማና ጥቅም ላይ ለመኾኑ፡ ፍጻሜው ራሱ አረጋግጦ አሳይቷል።

አድቼንቲስቶችን በሚመለከት፡ ከላይ፡ ቀደም ብሎ የተገለጸው ዝርዝር ሹኔታ፡ ለምሳሌና ለዓይነት ያህል ተጠቅሶ የቀረበ እንጂ፡ በዚህ ረገድ፡ ለካቶሊካውያንና ለሌሎቹ የፀረ ማርያም ድርጅቶች የሃይማኖት ልኦካን ይደረግላቸው የነበረው አስተያየት፥ ይበረከትላቸውም የነበረው የተትረፈረፈ ችርታ፡ ተመሳሳይ እንደነበረ ሊታወቅ ይገባል።

ግራ የሚያጋባና አደናጋሪ ምግባር

በአንድ ወገን፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክህነትን የሚያዳክሙ፡ እነዚህና እነዚህን የመሰሉት፡ ጎጂ ተግባራት፡ በይፋ እየተካኼዱ፡ እያሉ፡ በሌላው ወገን ደግሞ፡ ይህችው፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን፡ በአጼ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት ዘንድ፡ ሞገስን ያገኘችና ድጋፍም ያላት መስላ የምትታይባቸው፡ አንዳንድ፡ አስደናቂና የኅሉ ድርጊቶች ሲፈጸሙ ይታያል። እነዚህም፡ የጳጳሳትን፣ የሊቃነ ጳጳሳትንና የርእሳነ ሊቃነ ጳጳሳትን ሢመት፣ እንዲሁም፡ የአብያተ ክርስቲያናትን መታኔዕ የመሰሰሉት ናቸው። እዚህ ላይ፡ ልብ አድርጎ፡ ማስተዋል ነው።

ይህ ኹሉ የሚኾነው፡ ለእነዚህ የክህነት ማዕርጋትና የአገልግሎት ሕንፃዎች፡ ዋና ምንጮች ኾነው፡ አስፈላጊዎቹን የሃይማኖት እውቀቶችና መንፈሳውያን መሣሪያዎች፡ እያዘጋጁ በማበርከት ረገድ፡ የዚህችው ቤተ ክርስቲያን፡ መሠረታውያን አቋሞችና ምሰሶዎች የኾኑት፡ መምህራንና ትምህርት ቤቶች፡ ጸንቶ የኖረው ህልውናቸው፡ እጅግ በተራቀቀና ሥርዓት ባለው ዘዴ፡ እየተዘዘተው የውድቀት ጉዟቸውም፡ ይፋ በኾነ መልክ፡ ነገር ግን ሳይታወቅ፡ ቀስ በቀስ፡ እየተዳከሙ፣ እየተጉሣቁለና እየፈራረሰ ኼዱ፡ በመጨረሻ እንዲወድም የማድረጉ ሥውር ዘመቻ በሚከናወንበት ጊዜ ነበር።

እንግዲህ፡ ይህ ኹኔታ፡ ለማንም፡ ግራ የሚያጋባ፣ እንቆቅልሽ የኾነና የማይጣጣም ምሥጢርን ያዘለ ኾኖ የሚቀርብ በመኾኑ፡ ማንኛውም ሰው፡ “ከዚህ ኹሉ የተመሳሳይ ድርጊት በስተጀርባ ያለው ጎብዕ ዕቅድ፣ መንግሥቱና ዓላማው፡ ከቶ ምንድር ነበር?” ብሎ ቢጠይቅ አግባብ ይኾናል። ነገር ግን፡ ለዚህ ጥያቄ፡ ምላሽ የሚኾነውን ቃል ለመስጠት፡ እኔም ኾንሁ፡ ሌላ ማንም ሰብአዊ ፍጡር፡ ችሎታውም፣ መብቱም፣ ሥልጣኑም ያለን አይመስለኝም። ችሎታውም፣ መብቱም፣ ሥልጣኑም ያላት፡ የእግዚአብሔር እውነት ብቻ ናት። የእርሷም መልስ፡ ተጨባጭ የኾነው፡ ራሱ እውነታው ነው። እርሷም፡ በዚህ ረገድ፡ በአጼ ኃይለ ሥላሴ፡ የመጨረሻ ዘመን፡ እንደሰንሰለት ተያይዘውና ተከታትለው፡ እስካሁን በደረሱትና አሁንም እየተካኼዱ ባሉት፡ አሳዛኝ ኹኔታዎች አማካይነት፡ መልእክትና ትርጉም ያለውን መልሷን፡ እነሆ፡ በገሃድ ሰጥታለች! እየሰጠችም ነው፤ ገና ወደፊትም ትሰጣለች! አዎን! አሳዛኝ የተባሉት፡ እነዚያ ኹኔታዎችም፡ አጼ ኃይለ ሥላሴና ትውልዳቸው፡ ለዚያ መሠሪ ጎብዕ ዕቅድ የከፈሉት አሠቃቂ ዋጋ ነው።

ኢትዮጵያ፡

እስላሞችን ስትፋረድ!

በዚያን ጊዜ፡ እግዚአብሔር፡ ሼህ ዘኸርያን፡ ከሌላ ሳይኾን፡ ከራሳቸው፡ ከእስላሞች መካከል፡ ለምን አስነሣ? መቼም፡ እግዚአብሔር፡ ኹሉንም ነገር፡ ያለምክንያት እንደማያደርገው፡ እስላሞችም ያምናሉ። ሼህ ዘኸርያን፡ ለዚያ ተልእኮ ጠርቶ፡ ያንን የመሰለ፡ የማይበገር አንደበት የሰጣቸውና የሌላ መጽሐፍ ጥቅስን ሳይጨምሩ፡ በዚያው፡ በቀርግኑ ቃል ብቻ፡ በተቃዋሚዎቻቸው ላይ ድልን ያገናጸፋቸው፡ የእግዚአብሔር መንፈስ መኾኑን፡ ቅን ልቦና ያላቸው ኹሉ ያምኑበታል።

በዚያን ጊዜ የነበሩትም ሽኑ፡ ከዚያን ጊዜ ወዲህ፡ ታሪካቸውን የተከታተሉት፡ ዛሬም፡ በኢትዮጵያ የሚገኙት እስላሞች ጭምር፡ ይህን እውነታ ይህና አድርገው እንደሚያውቁትና እንደሚያረጋግጡት አይጠረጠርም።

እኛ ኢትዮጵያውያን፡ “እግዚአብሔር” ብለን የምንጠራውና የምናመልከው፡ የፍጥረት ዓለሙ ሹሉ፡ የረቂቁም፡ የግዙፉም ፈጣሪ፡ እነርሱ እስላሞችም፡ “አላህ” ብለው የሚጠሩትና የሚያመልኩት፡ ያው፡ እርሱው ከሽኑ፡ ታዲያ፡ ይኸው፡ የሹላችን፡ አንዱ አምላክ፡ እግዚአብሔር፡ ሼህ ዘኸርያን፡ በዚያን ዘመን ያስነሣቸው፡ በኢትዮጵያ ውስጥና ከኢትዮጵያ ውጭ ለሚኖሩ እስላሞች፡ ምን መልእክትን ሊያስተላልፍ ፈልጎ ኖርዋል? ዛሬስ፡ ይህ መልእክት፡ በይፋ ተጽፎ እንዲወጣ ያደረገው ስለምንድር ይኸን? ምናልባት እስላሞች፡ የሃይማኖታቸው መሥራቾችና መሪ፡ መሐመድ፡ ገና በመነሻ ዘመኑ፡ በራሱ አገር፡ ከተቃዋሚዎቹ፡ መከራና ሰደት በደረሰበት ጊዜ፡ ኢትዮጵያውያን፡ በእንግዳ ተቀባይነታቸው፡ ለወገኖቹ፡ የጥገኝነት መስተገንጫን በማበርከት፡ ላደረጉላቸው ችርነት፡ ውለታ መላሽ በመኾን፡ “አበሾችን አትጎኝቸው!” የሚለውን የአደራ ቃሉን በመተላለፍ፡ ተፃራሪ ድርጊትን ለመፈጸም አስበው ይኸን?

ይህን የመሰለው አስተሳሰብ ደግሞ፡ “አይኖርም!” + “ሊኖርም አይችልም!” እንዳይባል፡ በ፲፯ኛው ምዕት ዓመት፡ በአጼ ልብነ ድንገል ዘመን፡ አሕመድ ግራኝና ተከታዮቹ፡ ያን፡ የእስልምና ሃይማኖት፡ መሥራቾችና መሪ ቃል በመተላለፍ፡ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ በፈጸሙት ወረራና ግድያ፡ ታይቷል። ያም የእልቂት ዘመን፡ በመላው፡ የኢትዮጵያ ቅዱስ ኪዳን ሕዝብ ዘንድ፡ የቅርብ ጊዜ ትዝታ ሽኖ፡ እነሆ፡ ዘወትር ሲታወስ ይኖራል።

የመሐመድ የ“አደራ” ቃል።

የእስልምናው መሥራቾችና መሪ፡ መሐመድ፡ የሰጠው፡ ያ፡ ሃይማኖታዊ ቃል፡ ቋሚ እንጂ፡ በማንም ፍጡር፡ ወይም በምንም ጊዜ፡ ወይም በማናቸውም ቦታና ሹኔታ ወይም በምንም ዓይነት ትርጉም፡ የሚሻር፡ ወይም የሚለወጥ አለመኾኑን፡ እንኳንስ፡ ሃይማኖታቸውንና የመሪያቸውን ቃል አክብረው የሚጠብቁት እስላሞች ይቅሩና፡ የሌሎቹ ሃይማኖቶች ተከታዮችም፡ በትክክል ያውቁታል። ይህ፡ የእስላሞች የእምነት አቋም፡ በድርጊት የተፈጸመ፡ እውን መኾኑን፡ እስከዚች ቀን ድረስ ያለው፡ “ጊዜ” ራሱ አረጋግጦታል። ይኸውም፡ እስላሞች፡ “ጂሃድ” (እስልምናን ለማስፋፋት የሚታወጅ ጦርነት) እያሉ፡ ሃይማኖታቸውን፡ በመካከለኛው ምሥራቅና በአካባቢው ክፍለ ዓለም፡ በሠይፋቸው ሲያስፋፉ፡ ኢትዮጵያ ብቻ፡ ከዚህ ጂሃዳቸው፡ ነጻ ሽና ልትጠበቅ የቻለችው፡ ከእግዚአብሔር ኃይል ጋር፡ በዚህ የመሪያቸው ቃል ምክንያት ጭምር መኾኑ ሲታበል አይቻልም።

# ኢትዮጵያ፡

እስላሞች፡ ይህን ሲያደርጉ፡ ራሱ፡ መሪያቸው መሐመድ፡ በቃሉ እንዳረጋገጠላቸው ኹሉ፡ ኢትዮጵያ፡ “ሞክ አንበሳ ዘእምነገደ ይሁዳ” በተባለው፡ በኢትዮጵያዊው ኢየሱስ ክርስቶስ ንጉሥነትና “ኢትዮጵያ ታቦድ እደዊሃ ገበ እግዚአብሔር” በተባላቸው፡ በኢትዮጵያዊት እናቱ ድንግል ማርያም ንግሥትነት፡ የእግዚአብሔር የዘውድ መንግሥቱ መዲናና የቅዱሱ ኪዳን ሕዝቡ መሰባሰቢያ ኾና፡ ለአያሌ ሺህ ዓመታት በነጻነት የኖረች አገር ለመኾን፡ እውቅናን በመስጠት እንደነበረ አሌ አይባልም። ይህ፡ የእስላሞች ሃይማኖታዊ አቋም፡ የደርግ መንግሥት እስከተቋቋመበት፡ እስከ ፲፱፻፷፯ ዓ. ም. ድረስ ጸንቶ ቀጥሏል ሊባል ይቻላል። እንግዲህ፡ የእስልምና መሥራቹ መሐመድ፡ ያን የመሰለውን፡ የአደራ ቃል፡ ለተከታዮቹ፡ በቃል ብቻ ሳይኾን፡ በጽሑፍ ጭምር ትቶ ያለፈው፡ ያን የመሰለውን እውቅና ለሰጣት፡ ለዚህችው ኢትዮጵያና ሕዝቧ መኾኑ ሊዘነጋ አይገባም።

የእስላም ወገኖች ኹሉ፡ ለኢትዮጵያ ያላቸው ባለውለተኛነት፡ ከሃይማኖት መሪያቸው የተለየ ሊኾን አይችልም፤ አይገባምም። ምክንያቱም፡ እስላሞች፡ ከመሐመድ ዘመን ጀምሮ፡ በዚህችው አገር ውስጥና በሕዝቧ መካከል በመኖር፡ የተደረገላቸው የቸርነት ሥራ፡ ከመጀመሪያዎቹ እስላሞች የተለየ ስላልኾን ነው። በመካከሉና አልፎ አልፎ፡ በኢትዮጵያውያን በኩል፡ ከእግዚአብሔር ሕግና ሥርዓት ውጪ፡ የተደረገ ስሕተትና ጥፋት ቢኖርም እንኳ፡ በዚህ መጽሐፍ ውስጥ፡ በየቦታው፡ በሰፊው እንደታተተው፡ ለዚያ ስሕተትና ጥፋት፡ በመለኮታዊው ዳኝነት፡ በየዘመናቱ፡ ከፍተኛ የቅጣት ዋጋ እንደከፈሉበት፡ በራሳቸው፡ በእስላሞች ዜና መዋዕል ሳይቀር፡ ተመዝግቦ የሚነበብ ነው፤ ዛሬም፡ በኢትዮጵያና በኢትዮጵያውያን ላይ እየተካኼደ ባለው፡ የእርስ በርስ ጦርነትና ረሃብ፣ ቸነፈር (በሽታ) እና ስደት፡ ይኸው ቅጣት እየወረደ፡ በገሃድ ሲፈጸም ይታያል።

እስላሞች፡ የሚያዳምጡትና የሚከተሉት፡ “ከእምሳክ የበለጥን፡ አዋቂዎች ነን” የሚሉትን፡ የዓለማውያን ሥነ መንግሥት ፈሊጠኞችን (Politicians የፖለቲካ ሰዎችን) አሳብና ቃል ሳይኾን፡ የእግዚአብሔርን ሕግና የመሪያቸውን ቃል መኾኑ፡ በዓለም ሃይማኖተኞች ዘንድ እንደተመሰከረላቸው፡ ራሳቸውም ያውቁታል።

## የጊዜው የእስላሞች አዝማሚያ፡፡

ይኹን እንጂ፡ ከቅርብ ጊዜ ወዲህ፡ በተለይም፡ ከየካቲት ወር፡ ፲፱፻፷፯ ዓ. ም. አንስቶ፡ በኢትዮጵያ በሚኖሩ እስላሞች ዘንድ የሚታየው ኹኔታ፡ ያን የመሐመድን የአደራ ቃል እንደረሱ የሚያስመስላቸውን አዝማሚያ እንደያዙ ያመለክታል። ይኸውም፡ ኢትዮጵያን፡ በጂሃድ፡ ማለትም፡ በገሃድ ጦርነት ሳይኾን፡ በገንዘብ ኃይልና በማኅበራዊ ኑሮ ውስጥ፡ በጋብቻ ሳይቀር በሚፈጸም፡ የስልት መንገድ፣ እንዲሁም፡ በሥነ መንግሥት (political የፖለቲካ) ትግል፡ መንግሥታዊ ሥልጣን ይዘው፡ አገሪቱንና ሕዝቡን፡ እስላም ለማድረግ፡ የሚያካኼዱት ግልጽና ረቂቅ ዘመቻ ነው።



ይህም: Dr. (ዶክተር) አብዱል መጂድ ሁሴን የተባሉት: የሕዝብ ወኪል: የአሁኑ ሕገ መንግሥት በተመከረበት ብሔራዊ ሸንጎ ሳይ ሲናገሩ: እንግዲህ: በኢትዮጵያ የሚታነፁት መስጊዶች ቁጥር: በአገሪቱ ላይ ባሉት አብያተ ክርስቲያናት ቁጥር ልክ ብቻ ሳይሆን: በእጥፍ መሽጎን የሚያሳዩ መሽጎቻቸውን በድንፋታ በተናገሩት ቃልና በአሁኑ ጊዜ: ሺህ መሐመድ ሁሴን አልዐሙዲን የሚባሉት ከበርቴ: በመላ ኢትዮጵያ: በተለይም: ጥንተ ክርስቲያን በሽነው: በዐማራው ወገን ላይ አነጣጥረው በሚያካሂዱት: ወሰን በሌለውና እጅግ ልቅ በሽነው የገንዘብ መናጥት+ የሀብት ይዘታ ማስፋፋትና የጋብቻ ተግባር በግልጽ ይታያል::

ይህ ዝንባሌያቸውና መከራቸው: ባሁኑ ጊዜ: እንዲህ በገሃድ መከሰቱ: ላያስደንቅ ይችላል:: ምክንያቱም: ቀደም ብሎ ከተገለጸውና ዛሬ ካለው ሹኔታ: በቀላሉ መገንዘብ እንደሚቻለው: “ኢትዮጵያውያንን አትንኳቸው!” የሚለው: የመሐመድ ቃል የሚጸናው: ያች ኢትዮጵያ: እውነተኛ ማንነቷን: ማለትም: የቅዱሱ ኪዳን ሃይማኖቷንና ሥርዓተ መንግሥቷን ጠብቃ አስከተገኘች ድረስ ብቻ በመሆኑ ነው! ይህም: ኢትዮጵያና ሕዝቧ: ከዚያ ውጪ በሚሾኑበት ጊዜ: ማለትም: መሪያቸው መሐመድና ተከታዮቹ እስላሞች: በዚያ ጥንታዊ አቋሚ: አውቀዋትና አክብረዋት የኖሩት: ያች ኢትዮጵያ: በአሁኑ ጊዜ እንደሚታየው: ያን: የታወቀ ሃይማኖታዊ ሥርዓቷን ትታ: በየጊዜያቱ: ሃይማኖት-አልባ የሹኑትን: የኅብረተሰባዊነትን (socialism): ወይም: የጋርዮሽን (communism): ወይም የሕዝባዊነትን (democracy) ርዕዮተ ዓለማት በመከተል: ራሷን: ለተለያዩ ባዕዳን ፍልስፍናዎች አስገዝታ በምትገኝበት ጊዜ: ያ: “የመሐመድ ቃል አይጸናም” ማለት ነው:: በዚህም ጊዜ: እስላሞች: ከዚያ: ከመሪያቸው የአደራ ቃል: “ነጻ ይሾናሉ!” የሚለው ፍትሐዊ ውሳኔ: የሚያስኬድ ይሾናል:: ይህ ሹኔታ: በኢትዮጵያ ተከሥቶ: በይፋ በሚካሄድበት: በአሁኑ ጊዜ: በኢትዮጵያ የሚኖሩ እስላሞች: ኢትዮጵያንና የኢትዮጵያ የሽነውን ሹሉ: ከሌሎች ባዕዳን ጋር እየተሻሙ: በመቀራመቱና በማጥፋቱ ትግል ውስጥ: ቀደምት ተሳታፊዎች ሽነው ቢገኙ: “ለዚህ ድርጊታቸው: በቂ ምክንያት አላቸው!” ከማለት በቀር: በምንም ሊያስደንቅ አይችልም::

ይህን ቁም ነገር: በተለይ: ኢትዮጵያዊው የቅዱሱ ኪዳን ሕዝብ: በብርቱ ሊያጤነው የሚገባ: የሕይወት: ወይም የሞት: ማለትም: የመኖር ወይም ያለመኖር ጉዳይ ነው:: ምክንያቱም: ኢትዮጵያና ኢትዮጵያውያን: ለአያሌ ሺህ ዓመታት: ሕያው አድርገው ያቆዩትን: የነጻነት ህልውናቸውን ጠብቀው መቀጠል የሚችሉበት ዕድል የተጠለጠለው: በዚህ ቁም ነገር ላይ በመሆኑ ነው:: አዎን: የጥንታዊቷ ኢትዮጵያና የልጅቷ ኢትዮጵያውያን: የወደፊት ዕድል የተጠለጠለበት የሚሳን ምሳሌ ያረፈው: ኢትዮጵያ: ያን: በእስላሞችና በክርስቲያኖች+ በአይሁድና በአረማውያን: በሌሎችም የዓለም ሕዝቦች ዘንድ የታወቀውን ማንነቷን: በመጠበቅና ባለመጠበቅ ሚዛን ላይ መሆኑን: የዛሬው የኢትዮጵያ ትውልድ አበክሮ ሊገነዘበው ይገባል::

ለእስላሞች፡  
ሃይማኖታዊ ማስጠንቀቂያ!!!

እስላሞችም ሽኑ ሌሎቹ፡ በኢትዮጵያ የሚኖሩ ሃይማኖተኞች ሹሉ፡ በኢትዮጵያ ላይ ሊያደርሱ ስለሚያቅዱትና ስለሚያካሄዱት፡ የፈጸሙትም ከፋ ነገር ቢኖር፡ ስለዚያ ድርጊታቸው፡ እጅግ መጠንቀቅ እንዳለባቸው የሚያውቁ ይመስለኛል፤ ይህን እውነታ፡ ለሌሎች ለማሳመንና ለማረጋገጥ፡ ብዙ ምክንያቶች ሊቀርቡ ይቻላል፡፡ ከእነዚህ መካከል፡ አንድ ሹሉቱን ብቻ እጠቅሳለሁ፡- የመጀመሪያው፡ ኢትዮጵያ፡ በአዳምና ሔዋን ኪዳን ልቦና መሠረትነት፡ በቀጥታ፡ ከፈጣሪዋ ከተቀበለችው ሃይማኖቷ አንሥቶ፡ እስከዚች ቀን ድረስ፡ የእግዚአብሔር አምልኮትና ሕያዋን ቅርሶቹ ተጠብቀውባት የኖረች አገር መሆኗን የሚያረጋግጠው አቋሟ ነው፤ ሹሉተኛው ደግሞ፡ በተለይ እስላሞች፡ “በእስልምና ሃይማኖታችን ውስጥ፡ ማንም ባዕድ፡ ጣልቃ ሳይገባብን፡ መንግሥትም፡ ሕዝብም ሽነን፡ በዚህ የሃይማኖት ሕጎችን እየተዳደርን መኖር አለብን” ብለው፡ ይህን ፍላጎታቸውን፡ በየአገራቸው፡ አስከብረው እንደሚኖሩ ሹሉ፡ “ኢትዮጵያም፡ ይህን ማንነቷን፡ በዚህ መልክ ጠብቃና አስከብራ መኖር፡ መብቷ መሆኑን መቀበል ይገባል” የሚያስኘው የጋራ ድንጋጌ ነው፡፡

እንግዲህ፡ እውነታው፡ ይህ ከሽን፡ ኢትዮጵያም፡ በዚህ ድንጋጌ መሠረት፡ ጥንታዊ አቋሟን እንደያዘች፡ ተጠብቃ፡ ህልውናዋን እንድትቀጥል ለማድረግ፡ እነርሱ፡ ማለትም፡ ሌሎቹ ሃይማኖቶችና እስላሞች ጭምር ኃላፊነት አለባቸው ማለት ይኸናል፡፡ ከዚህ የተነሣም፡ እስላሞችም ሽኑ ሌሎቹ ሃይማኖቶች፡ ይህን ሃይማኖታዊ ግዳጃቸውን፡ በሚሳረር መልኩ፡ ኢትዮጵያን የሚጎዱ፡ አንዳች ተግባርን፡ መፈጸሙ ቀርቶ፡ ማሰቡ እንኳ፡ ያው፡ እርሱት፡ እስላሞች፡ “አላህ” በሚለው አጠራራቸው፡ የሚያመልኩትን አንዱን አምላክ እግዚአብሔርን፡ ማሳዘንና መለኮታዊ ቁጣውን፡ በራሳቸው ላይ መጋበዝ መሆኑን፡ ለአንዲት አፍታ እንኳ ሊዘነጉት እንደማይገባ፡ እዚህ ላይ ደግሚና አበከራ ላሳስባቸው እውድዳለሁ፡፡

እግዚአብሔር የሠራውን ማፍረስ፡ እንኳንስ፡ ሃይማኖታውያን በሽኑት፡ በእስላሞች ዘንድ ቀርቶ፡ ከሰብአዊው የተፈጥሮ ባሕርያቸው፡ ማለትም፡ ከሕሊናቸው ዳኝነት የተነሣ፡ በሃይማኖተ ቢሶችም ዘንድ እንኳ ቢሽን፡ እጅግ ያሠቅቃል፤ የእግዚአብሔር መንግሥት የሆነችውን ኢትዮጵያን፡ ለማፍረስ መሞከርም፡ የእግዚአብሔርን ሥራ ለማፍረስ መቃጣት ነው፡፡

ኢትዮጵያውያንም፡ ምናልባት፡ ከአሕመድ ግራኝ በባሰ ጽናት፡ የመጨረሻውን ጥፋት ሊያደርስ፡ ከ“እግዚአብሔር አልባው አገዛዝ” (communism ኮሚዩኒዝም) እና ከ“ሕዝባዊ አገዛዝ” (democracy ዲሞክራሲ) ቀጥሎ፡ አሁን በተራው ተመዝዞ እየተምዘገዘገዘ ከሚገኘው፡ ሠይፍ ለመዳን፡ ምርጫውና ፍላጎቱ ካላቸው፡ በዚህ መጽሐፍና “ኢትዮጵያዊው፡ በማንነቱ ፍለጋ!” በሚል ርእስ፡ ቀደም ብሎ ታትሞ በወጣው መጽሐፍ ወደተገለጸው፡ እውነተኛ ኢትዮጵያዊነታቸው፡ በንስሐ ይመለሱ ዘንድ፡ ራሳቸውንም፡ የእግዚአብሔር የቃል ኪዳን ረድዲት ለማይለዩው፡ ለዚያ፡ የኢትዮጵያዊነት ጸጋ ያበቁ ዘንድ እየተማፀንኩ፡ እኔም፡ የመጨረሻ ጩኸቴን አሰማለሁ፡፡

እዚህ ላይ: “ኢትዮጵያ” የምላት: ለእርሷ ባላቸው የሃይማኖት ቃል ኪዳን: ታማኞች ልጆቿ ኾነው የተገኙትን: የቀድሞውን: መሐመድ አሊን፣ የኋለኛውን: ንጉሥ ሚካኤልንና የቀድሞውን: ሼህ ዘኸርያን: የኋለኛውን: አለቃ ዘካርያስን (ንዋየ ክርስቶስን) የመሰሉትን: ኢትዮጵያውያንንና ኢትዮጵያውያትን የወለደችውን፣ እንዲሁም: ራሳቸው እስላሞችና ሌሎችም ሃይማኖቶች የሚያውቁትን: ያችን: እውነተኛዎቹን ኢትዮጵያ እንጂ: በአሁኑ ጊዜ: በኢትዮጵያ: በቤተ ሕዝቡ፣ በቤተ ክህነቱና በቤተ ምልክናው መንበሮች ላይ የተቀመጡትን ባለሥልጣኖች አለመኾኑን ማስታወቅ እወድዳለሁ::

ራሳቸውን: “ኢትዮጵያውያን ነን” ብለው: በየሰዓቸው የሚያምኑትን እስላሞች ሹሉ: ስማቸው: ከላይ የተጠቀሱትን የአባቶቻችንን: መልካም አርአያነት በመከተል: እየራሳቸውን: ለእውነተኛው ኢትዮጵያዊነታቸው ያበቁ ዘንድ: ምኞቴና ጸሎቴ ብቻ ሳይኾን: በማያቋርጥ: ጥልቅ የፍቅር ስሜት: ለእያንዳንዳቸው: በነፍስ ወከፍ የማቀርበው: ልባዊ ልመናዬም ነው::

ይህ ልመናዬ: ለእስላሞች ወንድሞቻችንና አሁኑኞቻችን ብቻ ሳይኾን: የኢትዮጵያዊነት ሃይማኖታቸውን: በተለያዩ ምክንያቶች ለውጠው: ወደሌሎች ባዕዳን ሃይማኖቶች ለገቡት ሹሉ ጭምር የቀረበ መኾኑን: አበክሬ ስገልጽ: ደስ ይለኛል::

ዛሬ: እስላሞችን: ከዚያ: ከመሪያቸው የአደራ ቃል የተፈቱ ሊያደርጋቸው የሚችል ኹናቴ: በኢትዮጵያ በመፈጠሩ: በአገሪቱ ላይ የሚኖሩ ወገኖቻቸው: የኢትዮጵያ: የሃይማኖት ምልክቶችና ቅርሶች ሳይቀሩ: ደብዛቸው እንዲጠፋ እስከማድረግ በሚደርስ: ልዩ ልዩ የተራቀቀ ስልትና ግዙፍ መንገድ በመጠቀም: ምናልባት የመንግሥታዊ ሥልጣንን ይዘው: አገሪቱን ለማሰለም: ባሁኑ ጊዜ: ከፍተኛ ጥረትና ትግል እያካሄዱ መኾናቸውን የሚያመለክቱ ድርጊቶች: በገሃድ እየታዩ መኾናቸው: ከላይ ተገልጿል:: ይኼን እንጂ: ይህ ኹናቴ ከመፈጠሩ በፊትም ቢኾን: ቀደም ብሎ ወደተጠቀሰው: ወደክፋው አዝማሚያ ያዘነበሉ መኾናቸውን የሚያመለክቱ ተመሳሳይ ድርጊቶችና እነዚያም: በበለጠ እየተጠናከሩ በመሆኑ ላይ መኾናቸውን የሚያሳዩ ምልክቶች መኖራቸውን: ከብዙዎቹ አንዱን ብቻ በምሳሌነትና በምስክርነት: እዚህ ላይ: በማቅረብ: ማስረዳት ይቻላል::

የ“አኩሰም ነገር” እስከመቼ?

እንደሚታወቀው: አኩሰም: ለኢትዮጵያ: የማንነቷ: ማለትም: ለሕያው ታሪክ፣ ለሃይማኖቷና ለሥርዓቷ መታወቂያ ኾና የቆመች: ቅድስት ከተማ መኾኗ: እንኳንስ: በቅርብ ያሉት እስላሞች ይቅሩና: የሩቆቹ ክርስቲያኖች፣ አይሁድና አረማውያንም ጭምር ያውቁታል:: በዚህ መልክ የሚያውቁትም: “ዳሩ እሳት! መኻሉ ገነት!” ተብላ: እንደሃይማኖታዊው ሥርዓት: መስቀልና ወንጌል ዘርባት: “ርእሰ አድባራት” ተብላ የተደበረች፣ “ርእሰ ገዳማት” ተብላም የተገደመች፣ “ኢየሩሳሌም”: ለአይሁድና ለክርስቲያኖች፣ “መካ መዲና”ም: ለእስላሞች እንደኾኑት ሹሉ: እርሷም: ለኢትዮጵያና ለኢትዮጵያውያን: “ኢየሩሳሌማቸው”፣ “መካ መዲናቸው” መኾኗን ተገንዝበው ነው::

ኢትዮጵያ፡

ታዲያ፡ በኢትዮጵያ የሚኖሩት እስላሞች፡ በዓለም አቀፍ ደረጃ፡ ይህን የመሰለ ሃይማኖታዊ አቋም ባላት፤ እውቅናውም በተሰጣት፡ በአክሱም ከተማ ክልል ውስጥ፡ መስጊድ ለመሥራት "ይፈቀድልን?" እያሉ፡ የኢትዮጵያ ተፃራሪዎች የኾኑ መንግሥታት፡ ሥልጣን በያዙ ቁጥር፡ "አመቺ ዕድል አገኘን?" በማለት፡ እንዴት በየጊዜው፡ አቤቱታ ሲያቀርቡ ይኖራሉ? በዚህ ረገድ፡ በአጼ ኃይለ ሥላሴ ዘመን ሳይቀር፡ ይህን የመሰለውን ጥያቄ፡ ለመንግሥት አቅርበው፡ በተለይ፡ በአክሱም ስፍተኛ ሃይማኖታዊ ተጋድሎ፡ ጉዳዩ በሰፊው ከተመረመረ በኋላ፡ የአክሱም ጽዮን መብቷ እንደተጠበቀ እንዲቀጥልና እስላሞቹ ግን፡ ከክልሉ ውጪ፡ በአቅራቢያው በምትገኘው፡ በዚያው፡ በአክሱም አውራጃ፤ የማራይ ወረዳ ከተማ በኾነችው፡ በውቅር፡ መስጊዳቸውን እንዲሠሩ ተፈቅዶላቸው፡ ከቦታው ጋር የማይመጣጠን ከፍተኛ መስጊድ ሠርተው እየተገለገሉበት ይገኛሉ።

እንግዲህ፡ በደርግ ዘመን የተደረገውንና ዛሬም የሚደረገውን ትተን፡ ፋሺስት ጣልያን፡ ኢትዮጵያን በወረረበት ጊዜ፡ የኾነውን፡ እስቲ እንመልከት! በዚያን ጊዜ፡ "እንግዲህ ኢትዮጵያ፡ ኢትዮጵያነቷ አበቃላት!" በሚል እምነት፡ እስላሞች፡ ወደፋሺስቱ ገዢ ዘንድ ሼደው፡ በኢትዮጵያ ሲፈጸምባቸው የቆዩውን በደል በመዘርዘር፡ "ኢትዮጵያውያን አይደላችሁም! ተብለን፡ ይኸው፡ በአክሱም ውስጥ መስጊድ ከመሥራት ተከልክለን እንኖራለን። አሁን ገናናው የጣልያንን መንግሥት፡ ሥልጣንን ከያዘልን፡ ለመሥራት ይፈቀድልን!" ብለው አመለከቱ። እርሱም፡ ዳኝነት ማየት፡ ግዳጁ ኾነና፡ በአክሱም ነዋሪዎች የኾኑትን፡ እውነተኛቹን ኢትዮጵያውያን ጠርቶ፡ በክስ መልክ የቀረበለትን፡ የእስላሞቹን አቤቱታ፡ ካሰማቸው በኋላ፡ ለዚህ ክስ፡ መልስ የሚኾናቸውን ቃል እንዲሰጡት ጠየቃቸው።

ኢትዮጵያውያንም፡ ስለአክሱም ምንነት፡ ከላይ የተጠቀሰውን ማብራሪያ ከሰጡት በኋላ፡ "ስለዚህ፡ 'መካና መዲና'፡ ለእነርሱ ለእስላሞች፡ እንደኾኑት ኹሉ፡ 'አክሱም'ም፡ ለእኛ ለኢትዮጵያውያን፡ ቅድስት ከተማችን ናት! እኛስ፡ እነርሱን፡ በእንግዲነት ተቀብለን፡ ስናስተናግዳቸው ኖረናል! በአክሱም ከተማችንም እንዳይኖሩ፡ እስካሁንም አልከለከልናቸውም! እነርሱ ግን፡ እኛን፡ እግራችንን እንኳ፡ ከመካና መዲና ከተሞቻቸው ለማስገባት አይፈቅዱልንም!" ብለው መለሱለት። ፋሺስቱም ገዢ፡ እስላሞቹን፡ "ታዲያስ! ይህ፡ እውነት ነውይ?" አላቸው። እነርሱም፡ "አዎን!" ብለው መለሱለት። የኢትዮጵያ ደመኛና ቀንደኛ ጠላት የተባለው፡ ፋሺስቱ ዳኛ፡ "እንግዲያውስ ሂዱ! እናንተ፡ እግራቸውን ከከተማችሁ እንዲያስገቡ ስትፈቅዱላቸው፡ በዚያን ጊዜ፡ እነርሱ ደግሞ፡ መስጊዳችሁን፡ በከተማቸው እንድትሠሩ ይፈቅዱላችኋል!" ብሎ፡ ኹለቱንም ወገኖች እሰናበታቸው።

እንግዲህ፡ በፋሺስትነቱ፡ ሃይማኖተ ቢስ አረመኔ፡ በጣልያንነቱም፡ ካቶሊካዊ ጠላት የኾነው፡ ያ፡ ባዕድ ገዢ እንኳ፡ በጠላቶቹ ኢትዮጵያውያን ላይ እንዲያ ሲፈርድ፡ የሃይማኖት ሥርዓት አከባሪዎች የኾኑት እስላሞች ግን፡ ይህን የኢትዮጵያውያንን ሃይማኖታዊ ሥርዓት ተቀብለው፡ ከጥንት ጀምሮ፡ ሲያስተናግዷቸው ከኖሩት ኢትዮጵያውያን ጋር፡ በባለውለተኛነትና በሰላም ለመኖር ፈቃደኞች አለመኾናቸው ያስገርማል፡ ያስተዋከባል፡ ያሳዝናልም። ይህ አድራጎት፡ "ወርቅ ሳበደረ፡ ጠጠር! እህል ሳበደረ፡ አፈር!" አያሰኝም?

ኢትዮጵያ  
የዛሬዎቹን የትግራይ ልጆቿን የምትፋረድበት፡፡  
ሌላው አስተዛዛቢ ሙከራ፡፡

ይህን የመሰለው ድርጊት ሳያንስ፡ እንደገና ታሪክን፡ የውም፡ ሕያው  
የኾነውን፡ የኢትዮጵያውያንን የህልውና ዜና መዋዕል ለመለወጥ፡  
የሚደረገው ሌላው ሙከራ ደግሞ፡ በበለጠ ያሳዝናል፡፡ ይህም ኹኔታ፡ አጼ  
ዮሐንስና እርሳቸውን የመሰሉ እውነተኞች ኢትዮጵያውያን ጀግኖች  
ሰማዕታት፡ በምዕራባውያን ደመኞቻችን ግልጽ ድጋፍ ተደራጅተው፡  
በየተራ የመጡባቸውን፡ የግብፅና የደርቡሽን እስላማውያን ወራሪዎች፡  
በሕይወታቸው መሥዋዕትነት ተቋቁመው፡ እንቅስቃሴያቸውን ገትተውና  
የዓላማቸውን ደብዛ ሳይቀር፡ ከኢትዮጵያ ምድር ደምስሰው ማጥፋታቸው  
እየታወቀ፡ የእነርሱን ደም ጠጥታ፡ በነፃነትና በቅድስና በለመለመቻቸው  
በትግራይ ክፍለ ሀገር፡ እስላሞች፡ በቅርቡ፡ ባካሼዱት፡ አህጉር አቀፍ ስብሰባ  
ላይ፡ በይፋ ተከሥተ ታይቷል፡፡ ይኸውም፡ በኢትዮጵያ ውስጥና በውጭ  
የሚኖሩ እስላሞች ተባብረው ባቀነባበሩት በዚህ ስብሰባቸው፡ በኢትዮጵያ፡  
“አሕመድ ነጋሽ” የተባለ ንጉሥ ነግሦ እንደነበረ ለማስመሰል፡ ያሳዩት ጥረት  
ነው፡፡ ይህ ድርጊት፡ ቀደም ብሎ፡ በተለያዩ መንገድና ዘዴ፡ በምሥጢርና  
በገሃድ ሲካሄድ ከቆየው ሙከራና አሳሽ ዘመቻ ጋር ተያይዞ ሲታይ፡  
አገራችን ኢትዮጵያ፡ ዛሬ የምትገኝበትን ኹኔታ፡ በቀጥታና በግልጽ  
አረጋግጦ የሚያሳይ ከሥተት መኾኑን፡ በቀላሉ መመልከት ይቻላል፡፡

“ዕድሜ መስታዋት ነው! ብዙ ነገር ያሳያል!” ተብሏልና፤  
“መቆየትም፡ ይህን ለማየት?” ኾኗልና፡ በዘመናችን እንደምንመለከተው፡  
የእግዚአብሔር እውነት ተሸራ፤ ሐሰት የኾነው፡ የሰዎች እውነት  
እንዲሠለጥን ለማድረግ፡ “ኢትዮጵያውያን ነን” በሚሉ፡ የቤተ ሕዝቡ፤  
የቤተ ክህነቱና የቤተ ምልክትና ወገኖች ዘንድ ሳይቀር፡ በየግጣሜውና  
በየመልኩ፡ ብርቱ ሙከራ እየተካሄደ በመኾኑ፡ ዛሬ፡ በአገራችን በሚኖሩ  
እስላሞች በኩል ሲፈጸም የሚታየው ድርጊት፡ ከሌሎቹ የተለየ ኾኖ፡  
በምንም ዓይነት ሚዛናዊ አስተያየት፡ ሊያስደንቅ ከቶ አይችልም፡፡ ከላይ  
እንደተወሰነው፡ በውለታ አመላለስ ረገድ ብቻ፡ እርግጥ ያስተዛዝባል፡፡

ቀደም ብሎ የተወሰነውን የተሳሳተ የታሪክ ትችት፡ በእግዚአብሔር  
እውነት ላይ በተመሠረተው አማናዊ ድርጊት ለማስተካከል፡ ከዚህ  
የሚከተለውን አጭር ሐተታ መመልከቱ ሊበቃ ይችላል፡፡ የእስልምና  
ሃይማኖት መሥራች የኾነው መሐመድ፡ በዚህ ሃይማኖቱ የተነሣ፡ የገዛ  
ወገኖቹ በሚያሳድዱት ጊዜ፡ “ወደአበሻ አገር ሸሹ! በዚያ፡ ፍርዱ ቅን የኾነና  
ሕዝቡን በሰላም የሚያስተዳድር፡ 'አል ነጋሽ' የሚባል ንጉሥ አለ!” በሚል  
ቃል፡ ከቤተሰቡና ከተከታዮቹ መካከል የተመረጡትን አባሎች፡ በዘመኑ፡  
የኢትዮጵያ መሪ ወደነበረው፡ ወደአጼ አርማሕ ሰደዳቸው፡፡ በዚያም፡  
ከንጉሡ፡ ከአጼ አርማሕ ጋር፡ ቤተ ምልክትና ቤተ ክህነቱና ባጠቃላይ፡  
ቤተ ሕዝቡ ጭምር፡ ሰደተኞቹን፡ በመልካም ዓይን ተቀብለው፡  
በማስተናገድ፡ አሳዳጆች ጠላቶቻቸውም፡ እነርሱን፡ ከኢትዮጵያ  
አስወጥተው ለመውሰድ፡ በልዩ ልዩ መንገድ ያደረጉትን ጥረት፡  
በሃይማኖታዊ ምግባር በማክሸፍ፡ መሐመድ፡ ባገሩ፡ በመካ፡ በድል  
አድራጊነት እስከተደላደለ ድረስ፡ በኢትዮጵያ፡ በጥገኝነት እንዲኖሩ  
አደረጉ፡፡

# ኢትዮጵያ፡

በመጨረሻም፡ በራሳቸው በስደተኞቹ ፍላጎት፡ በሚያስደስት አሸኛፕት፡ ወደአገራቸው መልሰው ላኳቸው።

አጼ አርማሕ ባረፈ ጊዜ፡ መሐመድና ተከታዮቹ፡ ስለውለታው፡ ሙሉ የጋዘን ጸሎት እንዳደረጉለት፡ የጳጳ ጳጳም፡ በኢትዮጵያ የሚኖሩ እስላሞች፡ ያን፡ የአጼውን የቸርነት ሥራ በማዘከር፡ በየጊዜው፡ በጸሎት እንደሚያስታውሱት ይነገራል። ይህ እውነታ፡ በታሪክ የተረጋገጠ ሲኾን፡ ራሱም፡ መሐመድ፡ ለዚያ፡ ለአጼውና ለሕዝቡ በጎ ምግባር፡ ባለውለተኛነቱን ለማሳየት፡ “አበሾችን (ኢትዮጵያውያንን) እንዳትነኩ!” ባለው የኑዛዜ ቃሉ አጽንቶታል። መሐመድ፡ አጼ አርማሕን፡ “አል ነጋሽ” ያለው፡ “ነጋሢ” ወይም “ንጉሥ” የሚለው፡ ኢትዮጵያኛ የማዕርግ ቃል፡ በዚያ ዘመን የነበረው፡ የአጼው መጠሪያ ስም መሰሉት፡ በስሕተት እንደተጠቀመበት ግልጽ ነው። እንዲያውም፡ በዓረብኛው ፊደል፡ “ግ” የሚል ሆሂና ድምፅ ስለሌለ፡ “ናጃሽ” ብለውታል። የዛሬዎቹ እስላሞች፡ ለዚያ ንጉሥ፡ “አሕመድ” የሚለውን ስም፡ ከየት አምጥተው እንደሰጡት ግን ያስደንቃል፤ ካለማወቅ የመነጨ፡ ወይም፡ በ፲፯ኛው ምዕት ዓመት፡ በአጼ ልብነ ድንገል ዘመን በነበረው፡ የኢትዮጵያ ትውልድ ላይ፡ የተወሰነውን መለኮታዊ ቅጣት እንዲፈጽም፡ ተልኮ ከነበረው፡ “አሕመድ ግራኝ” ከተባለው፡ የእስላም ወራሪ ስም ጋር በማያያዝ፡ ሐሰት የኾነውን ይህን ነገር፡ እውነት ለማስመሰል፡ ወይም፡ ለታሰበው የጠላትነት ዓላማ፡ ሽን ተብሎ የተፈለሰፈ ከመኾኑ በቀር፡ ሌላ ትርጉም ሊሰጠው ከቶ አይቻልም።

በኢትዮጵያ የሚኖሩ የዛሬዎቹ እስላሞች፡ ከሃይማኖት መሪዎቻቸው የተጻፈላቸውን፡ ይህን ሹሉ እውነት እያወቁ፡ የሃይማኖት መሥራቻቸውን ቃል በመተላለፍ፡ ዓለም የተቀበለውን፡ ይህን ሐቅ፡ ለማስተባበል ከሞከሩ፡ የበሉበትን ወጭት እንደመሰበር፡ ወይም የሚያገርሱ ጣቶችን፡ አውቆ እንደመንከስ ያስገምታቸዋል፤ የራሳቸውንም ሃይማኖት እንደመካድ ያስቆጥራቸዋል። በቅዱሱ ኪዳን፡ የኢትዮጵያ ሕዝብ ላይ፡ የሚፈራውን መለኮታዊ ቅጣት ለመፈጸም፡ ታዝዘው ከኾነም፡ ዓላማቸው ይሳካላቸው ይኾናል። ነገር ግን፡ ጊዜያዊ ተልእኳቸውን ካደረሱ በኋላ፡ ለመጨረሻ ጊዜ፡ ፍርዳቸውን፡ ከኢትዮጵያ አምላክ፡ በተራቸው የሚቀበሉ መኾናቸውን በቅድሚያ ሊያውቁት ያስፈልጋቸዋል።

ባሁኑ ጊዜ፡ በኢትዮጵያ፡ በቤተ ሕዝቡም፡ በቤተ ክህነቱም ኾነ በቤተ ምልክትና መንበሮች ላይ የተቀመጡት፡ የዚህ ትውልድ መሪዎች፡ ይህን፡ እጅግ አሳሳቢ የኾነውን ሃይማኖታዊ ጉዳይ በሚመለከት፡ የያዙት የክህደት አቋም፡ የታወቀ ስለኾነ፡ ከዚህ አመራራቸው፡ በንስሐ ካልተመለሱ በቀር፡ አነርሱም፡ ዕድላቸው፡ ከአነርሱ አስቀድመው ከነበሩት፡ የተለየ ሊኾን እንደማይችል፡ ሊገነዘቡት ይገባል።

ስለዚህ፡ የእግዚአብሔርን እውነት መሠረት በማድረግ፡ ዛሬ፡ በኢትዮጵያ የሚኖሩ እስላሞች፡ ያን፡ የሃይማኖት መሪዎቻቸውን፡ የመሐመድን የአደራ ቃል እንዳይዘነጉት ለማስታወስ ስል፡ እኔም፡ ከዚህ በላይ፡ የሠፈረውን ሐተታ ያቀረብሁት፡ በዚህ ረገድ፡ የተቀበልኩት ሃይማኖታዊ ተልእኮዬ አስገድዶኝ መኾኑን ለገልጽ እወድዳለሁ።

**ለኢትዮጵያውያን፡  
ሃይማኖታዊ ማስጠንቀቂያ!!!**

በዚህ ሹሉ ሹኔታ፡ የቅዱሱ ኪዳን ሕዝብ የኾኑት ኢትዮጵያውያንና ኢትዮጵያውያት፡ የመጨረሻውን የቅጣት ፍርድ ለመቀበል የሚዘጋጁበት ጊዜ መድረሱን ሳይገነዘቡት የሚቀር አይመስለንም። ምክንያቱም፡ የኢትዮጵያ መለኮታዊት መንግሥት አካሎች በኾኑት፡ በቤተ ሕዝቡ፣ በቤተ ክህነቱና በቤተ ምልክትናው በኩል፡ በቅዱሱ ኪዳን ላይ በገብረት የተፈጸመው የክህደትና የዓመፅ ኃጢአት፡ እየተባባሰ ከመኼድ በቀር፡ በዚህ ኃጢአት መነሻነት፡ እነሆ፡ ለሃያ ሰባት ዓመታት እየወረደ ያለውን መርገምና ያለማቋረጥ የቀጠለውን የመቅሠፍት ቅጣት፡ በአምላካዊው ምሕረት እንዲመለስ ለማድረግ የሚያስችለው፣ ያ፡ እስካሁን ከትውልዱ ሲጠበቅ የቆየው የንስሐ ምግባር፡ በምንም መልክ፡ ፍንጭ አለማሳየቱ ነው።

በቅዱሱ ኪዳን መለኮታዊ ደም የታተመችው፡ የዚች የኢትዮጵያ መንግሥት መሪ፡ ኢየሱስ ክርስቶስ፡ የቅርቦቹን፡ የአዲስ ኪዳንን የመከራ ዘመናት ለመጥቀስ ያህል፡ በጉዲት፣ በአሕመድ ግራኝና በፋሺስት ሙሶሊኒ መሣሪያነት፡ በዕድሜ በተራራቁ፡ የሕዝቧ ትውልዶች ላይ፡ ያን የመሰለ ቅጣትና ጥፋት እንዲወርድ የፈቀደው ለምን ይመስለናል? በእነዚያ ዘመናት የነበሩት ትውልዶች፡ እያንዳንዳቸው፡ ከፈጣሪያቸው ጋር ያደረጉትን የአምልኮ ቃል ኪዳን አፍርሰው፡ በጌታ ቃል፡ "ትውልድ ዕለት፣ ወዐማጂት፣ ወዘማጂት!"፣ ማለትም፡ "ከሃዲ፣ ዓመፀኛና አመንዝራ ትውልድ!" የተባላችውን ሽጊው ስለተገኘ አልነበረምን? ዛሬስ፡ እኛ፡ ራሳችን፡ ምስክርች ሽነን ለቆምንዳት፣ በንስሐም ለመመለስ "እምቢ!" ላለ፡ ለዚህ፡ ትውልድ ሌላ፡ ምን ዕድል ይጠብቀዋል ተብሎ ይታሰባል? የዚህ ትውልድ ጽዋማ፡ ይኸው እየተጠናከረ፡ በጥድፈያ ሲራመድ የሚታየው፡ ተሰንግሎ፡ እየተምዘገዘገ ያለው፡ የሠይፈ ነበልባሉ ኃይል፡ በጥብጦ ሊሰጠው ያዘጋጀለትን፡ የኮሶ ድፍድፍ፡ ቆቅ እያለው እንዲጠጣ ከሚገደድበት ደረጃ ሊያደርሰው የተቃረበ መኾኑን፡ ሹሉም በግልጽ ይመለከተዋል። ከዚህ ከሚያስፈራ፡ የቅጣት ሠይፍ መዳን የሚቻለው፡ በንስሐ ብቻ ስለሆነ፡ በቅዱሱ ኪዳን ሃይማኖታቸው ጸንተው የሚገኙ ኢትዮጵያውያን ሹሉ፡ የሱባዔ ይዘታቸውን፡ በጸም፣ በጸሎትና በምጽዋት ምግባራት፡ በያሉበት ሊቀጥሉበት ይገባል።

**ኢትዮጵያ፡  
ስለቤተ ክህነቷ ጥቃት  
ስትፋረድ!**

አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ ቀደም ብለው፡ በምዕራባውያን ባለገንዘቦችና የሃይማኖት አማካሪዎች የተፅዕኖ ኃይል፣ ጓሳ ደግሞ፡ በምሥራቃውያን ባለጋርዮች (communists) እና 'እእግዚአብሔር-አልባ ነን' በሚሉ ጠበብት የምክር ግፊት፣ ግን፡ ሹሉጊቱም፡ የቅዱሱን ኪዳን ግዴታዎቻቸውን በመተላለፍ፡ የእግዚአብሔር ክቸነው ይልቅ፡ ለሰብአዊው ቃል ኪዳን፡ ቅድሚያንና ብልጫን እየሰጡ፡ የባዕዳንን የሥነ መንግሥት ፍልስፍና እንደተቀበሉና በተግባር ላይ እንዳዋሉ፡ እስካሁን በተመለከትነው ተረድተናል።

ኢትዮጵያ፡

ይኹን እንጂ፡ “የእግዚአብሔር ሹም” እና ዋና አገልጋዩ እንደመሆናቸው መጠን፡ በቃል ኪዳን የተሣሠሩትን፡ ቅዱሱን ኪዳን በመማፀን፡ ሥርዓቶቹ በሥራ ላይ ውለው፡ ፍሬያማ ይኾኑ ዘንድ፡ ሕይወታቸውን መሥዋዕት አድርገው ማቅረብ፡ ብቸኛ ግዴታቸውና የመጀመሪያ ተግባራቸው ሊኾን ይገባ ነበር።

አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ እንዲህ አድርገው፡ ለካቶሊክ ሃይማኖትና ለተክፈሌት አያሌ የክርስትና እምነት ድርጅቶች፡ ወደኢትዮጵያ መግቢያ የሚሾናቸውን፡ ጥርጊያ መንገድ ለመክፈት ሲሉ፡ ከእግዚአብሔር ሥርዓት ይልቅ፡ ልቅ አኗኗርን የሚያበረታታውን፡ የምዕራባውያንን የሥነ መንግሥት ፍልስፍና ማጽደቃቸው፡ አከታተለውም፡ በደረጃና በፈረቃ፡ ለምሥራቁና ለምዕራቡ ልዕላን ኃያላን መንግሥታት ፈቃድና ፍላጎት፡ በጭፍን በመንበርከክ፡ ለቅዱሱ ኪዳን የገቡትንም ግዴታ ጨርሰው በመተው፡ ፍጹም እምነታቸውንና ሙሉ ትውክልታቸውን፡ በየተራ፡ በሹለቱ ኃያላን ወገኖች ላይ መጣላቸው፡ እነሆ፡ የኢትዮጵያንና የቃል ኪዳን ሕዝባን፡ የመጨረሻ ዕድል፡ በአንድነት የሚወሰን፡ ግቢዩ ቁም ነገር ኾነ፤ እርሱም፡ ዛሬ እየተጉነጨት ያለው፡ በመከራ ኮሶ የተሞላው፡ መራራው ጸዋ ነው!

ይህ፡ ጽኑ የሆነ፡ የመጨረሻ እርምጃ፡ ማለትም፡ በእግዚአብሔር፡ አንዲት የሆነችውን አገር፡ ወይም አንድ የሆነውን ሕዝብ፡ በምዕራባውያን የፍልስፍና ፈሊጥ፡ ቤተ ክርስቲያንና ቤተ መንግሥት ብሎ፡ ከሹለት የመክፈሉ ውሳኔ፡ በኢትዮጵያ፡ ገቢራዊ መሾኑ፡ የእግዚአብሔር የዘውድ መንግሥት አገር በሆነችው፡ በኢትዮጵያ አንድነት ተመሥርቶና የቅዱሱ ኪዳን መንግሥታዊ አካላት በሆኑት፡ በቤተ ሕዝቡ፡ በቤተ ክርስቲያንና በቤተ ምልክናው ሦስትነት ጸንቶ የኖረውን ሃይማኖታዊ ሥርዓት፡ ከሥራ መንግሥት ለመጣል፡ ቀደም ብሎ የተዘጋጀ ዕቅድና የተካሄደ ከባድ ሙከራ እንደነበረ፡ ያለውልውል ያረጋግጣል።

በዚያ ውሳኔ መሠረት፡ ቅዱሱ ኪዳን ሥርዓት፡ በሥውር የመለየቱንና በዚያ ቦታ፡ አዲስ መጤዎቹን፡ የባዕዳን ሥነ መንግሥታውያን ርእዮተ ዓለማት፡ በዘዴ የመተካቱን ይህን ተግባር ለመቀጠል ሲባል፡ በርከት ያሉ፡ የተራቀቁ ዕቅዶች፡ በጥንቃቄ እየተዘጋጁ፡ በሥራ ላይ እንዲውሉ ተደረገ። ለዚህም ተግባር መከናወን፡ ፍጹም አመቺ ሹኔታን ለመፍጠርና ሽደቱን በበለጠ ለማፋጠን ይቻል ዘንድ፡ አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ የትምህርት ምልክናውን (ministere ሚኒስቴር) ሥልጣን፡ ማለትም፡ የትምህርት ምሉክነቱን (ministre ሚኒስትርነቱን)፡ ራሳቸው ይዘው፡ አመራሩን፡ በግል አካሄደውታል። በዚህ አሠራር፡ ከተፈጸሙትና በይፋ ከታወቁት ተግባራት መካከል፡ አንዳንዶቹ፡ እንደሚከተለው ተጠቅሰዋል።

፩. ጸንቶ ከኖረው፡ ከቅዱሱ ኪዳን የመንግሥትና የትምህርት ሥርዓቶች፡ የምዕራባውያን ወደሾኑት፡ የተደረገው፡ አጠቃላይ ሥር ነቀል ለውጥ፡ በሦስት መንገዶች ተካሄዶ ተከናወኗል።

የመጀመሪያው መንገድ፡ ቤተ ክርስቲያን፡ ማለትም፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን፡ የአገሪቱን መንግሥት በማካሄድና ሕዝቡን በማስተማር ረገድ፡ በቅዱሱ ኪዳን ሥርዓት፡ ይዛው ከኖረችው፡ ከሲሰው የኃላፊነት ድርሻዋና የሥልጣን ተካፋይነቷ፡ በይፋና በገቢር እንድትገለል በማድረግ፡



ኹለተኛውም መንገድ፡ ጃፓንና በምሳሌነት ሊጠቀሱ የሚችሉ፡ ተመሳሳይ አገሮች እንዳደረጉት ኹሉ፡ ለቤተ ክህነትም፡ ተገቢው ድጋፍና አስፈላጊው እርዳታ ተበርክቶላት፡ ያላት፡ በቂ የሰው ኃይልና የተከማቸ የእውቀት ሀብት፤ በሕዝብም ዘንድ የመደመጥ ጸጋ፡ በዘመናዊው መልክ፡ በበለጠ ዳብሮ፡ ብቅግትን ካገኘ በኋላ፡ ይህንኑ፡ በቀላሉ፡ ለኢትዮጵያ መሻሻልና ዕድገት ማዋል ሲቻል፡ ነገር ግን፡ በዚህ ፋንታ፡ ወይም ከዚህ ይልቅ፡ ባለመታደል፡ ያ ኹሉ ኃይል፡ ሀብትና ጸጋ፡ ሽን ተብሎ፡ እየተበላሸና እየፈራረሰ እንዲኼድ፤ በመጨረሻም፡ ከመጥፋት እንዲደርስ፡ በዝምታ በመመልከት፤

ሦስተኛው መንገድ ደግሞ፡ ወጣቱ የኢትዮጵያ ትውልድ፡ የባዕዳንን፡ ርእዮተ ዓለማትና ልዩ ልዩ ሃይማኖቶች፡ በቀላሉ ለመቀበልና ለማመን ይችላል ዘንድ፡ አእምሮውን፡ በምዕራባውያኑ ሥርዓተ ትምህርት፡ ፈጽሞ አከላሽቶ፤ አለስልሳና ኮትኮቶ ለማመቻቸት፡ የቤተ ክህነት፡ የሃይማኖት መምህራንን፡ ከነትምህርት ገበታቸው፡ ቀስ በቀስ፡ ከመንግሥት ትምህርት ቤቶች ሳይቀር በማስወገድ፤

፩. ቤተ ክህነት፡ ማለትም፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን፡ በዚህ መልክና ይዘታ፡ የቅዱሱ ኪዳን ኃላፊነቶቿን፤ ሥልጣኗንና መብቶቿን ስለተገፈፈች፤ ከዚህ የተነሳም፡ ጉልበት አንሷትና ለመራመድ አቅቷት፡ ተሸመድምዳና ለብቻዋ ተጥሳ ወድቃ፤ ለሙስናና ከጠላቶቿ እግር ሥር፡ በምጽዋት ልመና እስከመውደቅ በሚያደርሳት ጉሥቀላልና፡ ለማናቸውም ዓይነት አሳዛኝ ፍጻሜ ስለተጋለጠች፤ ይልቁንም፡ ከሳይ እንደተብራራው፡ ባላጋራዎቿን ለመቋቋም ትችላል ዘንድ፡ ተገቢውና አስፈላጊው ተመጣጣኝ ዝግጅት ስላልተደረገላት፡ እነሆ፡ የምዕራቡና የምሥራቁ ርእዮተ ዓለማት፡ ከተፅዕኖ ኃይላቸውና ከተለያዩ ሃይማኖቶቻቸው ጋር፡ በዚች የቅዱሱ ኪዳን አገርና ሕዝቧ ላይ፡ በታወቀና በተፈቀደ አሠራር፡ ያልተገደበና ያልተወሰነ፡ የሰለባ ወረራቸውንና ዘመቻቸውን ሊያካኼዱ ቻሉ!

ይህ፡ ከቤተ ክህነት ዓቅም በላይ የሆነው፡ ያገር ውስጥ ደምሳሽ እርምጃ፡ ከባሕር ማዶ፡ ይደርሰው በነበረው ሰፊ ድጋፍና የተባበረ ጥረት፡ በከፍተኛ ይዘታ ተጠናክሮ፡ ዓላማውን ከግብ ለማድረስ በቃ! ድጋፉና ጥረቱም የተገኘው፡ በልዩ ልዩ የጋያላን መንግሥታት፡ የሰለላ መሥሪያ ቤቶች፤ በማስታወቂያ ወኪሎች፤ በሃይማኖት ሰባክያን ሠፈሮችና የዓለም ቤተ ኃዋይን (World Bank)፤ የተባበሩት መንግሥታትንና ቅርንጫፎቻቸውን በመሰሉት፡ አህጉር አቀፍ ድርጅቶች፤ በሌሎች የክፍለ ዓለምና የክፍለ አህጉር አካላት፤ በባዕዳን መንግሥታት እንደራሴ ጽሕፈት ቤቶች፤ በታላላቅ የገንዘብና የንግድ ማኅበሮች፤ እንዲሁም፡ በትምህርት ተቋማት አማካይነትና መሣሪያነት፡ እነዚህ ኹሉ፡ እያንዳንዳቸው፡ በብዛት፡ ካበረከቱት፡ የነጻ ትምህርት እርዳታቸው ጋር ተደማምሮ፡ በተናጠልና በጋራ፤ በገፍ፡ ይቀርብ ከነበረውና እየቀረበ ካለው የእርዳታ ክምችት ነው።

፪. ኢትዮጵያን፡ እንዲሁ፡ ኹሉን ያጣችና ዕርቃኗን የቀረች፤ የራሷ የሽጉትን ጉዳዮችም እንኳ አስተናግዶ ማከናወን እንደማትችል፡ እንደደካማና ችጋረኛ አገር በመመልከት፤ ይህም ማለት፡ ቅዱሱ ኪዳን፡ የተሠረዘ ሕግና የተሻረ ሥርዓት እንደሆነ በማስመሰል፤ ወይም፡ እንደሌለ በመቆጠር፤ ወይም፡ እንደማይጠቅም አሮጌ ዕቃ ወዲያ በመወርወር፡ የቅዱሱ ኪዳን ሕዝብ፡ ከምሥራቁና ከምዕራቡ፡ ኹለት ማዕዘናት፡ ለመጡበት ኃይላት፡ በፍጹም ኹለንተናው፡ እንዲንበረከክ ተገደደ።

ኢትዮጵያ፡

የተንበረከከውም፡ መጀመሪያ፡ አጼ ኃይለ ሥላሴ፡ ገና ከአልጋ ወራሽነታቸው ጊዜ አንሥተ፡ ለምዕራቡ ጌትነት፥ ጓላ፡ ወደመጨረሻው ዘመናቸው ደግሞ፡ ጥርጊያው፡ እንዲያ፡ በተዘጋጀለት መንገድ፡ ሰተት ብሎ ለገባው ለምሥራቁ ተፅዕኖ ነበር። ይህ፡ እጅግ ያየለና የሰፈነ ሹኔታ፡ በግለሰብም ሆነ፡ በብሔራዊ ደረጃ፡ በአጠቃላይ፡ በሹሉም አካባቢ ሠርጎ በመግባቱ፡ ይኸው ሹኔታ፡ በሹሉቱም ደረጃዎች ያሉት ግለሰቦችና አገሪቱ፡ ለአጠቃላይ ህልውናቸው የሚደገፉበት፥ ማንነታቸውም፡ ወደዚህ፡ ወደመጤው ገጸ ባሕርይ መለወጡን፡ ለመላው ዓለም ያሳውቁበት እስከመኾን ድረስ!

ኢትዮጵያ፡  
ሰለበጌምድርና ጎጃም፡  
ስትፋረድ!

በለውጡ ዋዜማ፡ እኔ፡ የቤተ ክህነቱ ጠቅላይ ሥራ አስኪያፃኛ ስለነበርሁ፡ በዚህ ረገድ፡ ይካኼድ ስለነበረው ምሥጢራዊ ግዝገባ፡ ከማውቃቸው ድርጊቶች መካከል፡ አንዳንዶቹን ለማስረጃነት ላቀርባቸው እወድዳለሁ።

በጌምድርና ጎጃም፡ ለኢትዮጵያ፡ የሃይማኖትና የሥነ ምግባር፥ የትምህርትና የእውቀት፥ የጥበብና የኪነት መሠረትና ምንጭ በመኾን፡ በተለይ ለፍትሕ፥ ለመንፈሳዊውና ለክህነታዊው አገልግሎት፡ አዕማድና የአከርካሪ አጥንት የሹኑት ካህናት፥ መምህራንና ሊቃውንት፡ ያለማቋረጥ የሚፈልቁባቸው ክፍላተ ሀገር መኾናቸው፡ በይፋ የታወቀ ነው። ነገር ግን፡ እነዚህ፡ ሹሉት ክፍላተ ሀገር፡ በቤተ ክህነት አስተዳደራቸው በሱል፡ በሌሎቹ፡ ከቀሩቱ ክፍላተ ሀገር ሹሉ ተለይተውና ተነጥለው፡ ከዚያ፡ ከአጼ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት፡ ምንም ዓይነት የድጋፍ አስተያየት የማይደረግላቸውና የገቢ ምንጭ የሌላቸው ነበሩ። ለዚህ አሳዛኝ ሹኔታቸው፡ “መነሻ ነው” ተብሎ፡ ይሰጥ የነበረው ምክንያት፡ እነዚህ ሹሉት ክፍላተ ሀገር፡ ወራሪው ፋሺስት ጣልያን፡ ከኢትዮጵያ ምድር ከተባረረበት፡ ከ፲፱፻፴፫ ዓ. ም. ወዲህ፡ ስለመሬት ግብር፡ አዲስ ሥርዓት ወጥቶ፡ “የእያንዳንዱ ሰው ይዞታ፡ እየተለካ፡ በዚያ ልክ፡ ግብሩን፥ አሥራቱን፡ ለመንግሥት፡ በገንዘብ ይክፈል? ወይስ በጥንቱ ሥርዓት፡ (በአገልግሎትና በምርት፡ ለየባለመብቱ በመክፈል) መቀጠል ይሻላችኋል?” ተብሎ ለቀረበላቸው ጥያቄ፡ ጉዳዩ፡ የአገርን፡ መሠረታዊ የአስተዳደር አቋም የሚነካ ስለኾነ፡ በዝርዝር ተጠንቶና እነርሱም በትክክል ተረድተውት፡ በሥራ ላይ ሊውል የሚገባው፡ “ከዚያ በኋላ ቢኾን ይሻላል” የሚል መልስ በመስጠታቸው፡ እንግዲያው፡ “እስከዚያው፡ በጥንቱ ሥርዓት ቀጥሎ!” በመባላቸው እንደኾነ ይነገራል።

ሹሉቱን ክፍላተ ሀገር በሚመለከት የነበረው ውስብስብ ችግር የተፈጠረው፡ ቀደም ብሎ እንደተገለጸውና ወደፊትም እንደሚብራራው፡ የእግዚአብሔር መንግሥት የኾነችው፡ የኢትዮጵያ የአስተዳደር አቋምና የአሠራር ሥርዓት በመቃወሱ በመኾኑ፡ ራሱን፡ ከዚህ አቋምና ሥርዓት ገንጥሎ፡ የባዕዳንን አዲስ አቋምና ሥርዓት ሊመሠርት፡ በዚያን ጊዜ፡ ቆርጦ የተነሣው፡ የአጼ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት፡ ለችግሩ፡ ተገቢ የኾነውን መፍትሔ ፊልጎ ማግኘት፥ ያንንም፡ በሥራ ላይ አውሎ ለፍሬ ማብቃት ይቻለውም፥ ይገባውም ነበር።

ዳሩ ግን፡ ያን ግዳጁን በመፈጸም ፋንታ፡ እንዲወገድ የተፈለገ፡ አንድ ያረጀ ቤት፡ እየፈራረሰ መኼዱ እየታየ፡ እስኪወድቅ ድረስ፡ ዝም ተብሎ እንደሚጠበቅ ኹሉ፡ ለተፈለገው የኢትዮጵያ ውድቀት፡ መነሻው፡ የእነዚህ ኹሉት ክፍላተ ሀገር መሠረታዊ አቋም መፈራረስ በመኾኑ፡ ለእርሱ፡ በሥጋዊ ዓይኖቹ ይከታተለው እንደነበረው፡ መሠረታቸው እየተናደ፡ ምንጫቸውም፡ እየደረቀ መኼዱን፡ ራሱ፡ እንደተውኔት፡ በምትሐት እያየ፡ ከአስተዋይ ተመልካቾች የሚቀርብለትንም ማሳሰቢያና ማስጠንቀቂያ ገሸሸ እያደረገ፡ ዝም ብሎ መመልከቱን ቀጠለ! ይልቁንም፡ የካህናቱ፡ የመምህራኑና የሊቃውንቱ ተጠሪዎች የኾኑት አረጋውያን፡ አዲስ አበባ ድረስ ለአቤቱታ እየተመላለሱና አድማጭ በማጣት እየተገላለሱ ሲያመለክቱ ሣሉ፡ ለእኒያ ባለጉዳዮች፡ ተገቢውን ምላሽ ለመስጠት እንኳ፡ ደንታ የሌለው መኾኑን በገሃድ እያሳዩ፡ የመጨረሻውን የቤተ ክህነትን ጠቅላላ ውድቀት ይጠባበቅ ነበር።

በዝምታ የሚፈጸም፡ የጳጳሳት ኃላፊነት።

ይህ ኹሉ ሲኾን፡ ከግብፃዊው ሊቀ ጳጳሳት መንፈሳዊ አገዛዝ ነጻ በመውጣት፡ በ፲፱፻፵፱ዎቹ ዓመታተ ምሕረትና በተለይም፡ የሊቀ ጳጳሳትነቱን ሙሉ ሥልጣን፡ ኢትዮጵያ ከተረከበችበት፡ ከ፲፱፻፶፩ ዓመተ ምሕረት ወዲህ፡ በኹሉቱ ክፍላተ ሀገር፡ ለቤተ ክህነት ዋና ተጠሪነት የተሾሙት ጳጳሳት፡ ከመንግሥት እንዲያገኙ የተመደበላቸውን፡ የየራሳቸውን የግል ደመወዝና አበል፡ በየወሩ ከመቀበል በቀር፡ እያንዳንዳቸው፡ በየሀገራ ስበከታቸው ስላለው ጽኑ ችግር፡ ምን እንዳደረጉና እንዳሳደረጉ፡ ከላይ እንደተጠቀሰው፡ ባለማቋረጥ፡ ወደአዲስ አበባ የሚጉርፈው የደጀጠኚው ብዛትና ድካም ይመስክራል።

ተቀማጭነታቸው በአዲስ አበባ የኾነው፡ የቤተ ክህነቱ ተጠሪዎች፡ ከእጩጌው ጀምሮ፡ “ሲኖዶስ” የሚባለው፡ የጳጳሳት ጉባዔ፡ እንደዛሬዎቹ ኹሉ፡ ታዛዥነታቸው፡ ያው፡ ለሾማቸው የለዎች መንግሥት በመኾኑ፡ ምንም የሚሉትና ምንም የሚያደርጉት ነገር አልነበረም። በመንግሥቱ ድርጊት የተሰማሙ ይመስላል፡ እነርሱም፡ ዝም ብለው ይመለከቱ ነበር። ተናግረውም ከኾነ፡ በተግባር የማይገለጹ ንግግር፡ እንደዝምታና ፋይዳ እንደሌለው የሚቆጠር ነው። ፋይዳ ይኖረው የነበረው፡ ለጉዳዩ፡ አጥጋቢ የኾነ መልስ ወይም ለችግሩ፡ መፍትሔን የሚያስገኝ አንዳች ውጤት ተገኝቶበት ቢኾን ነበር።

ነገር ግን፡ ያ፡ ሊኾን ስላልቻለ፡ እጩጌውና ጳጳሳቱ፡ ለአጼ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት፡ ሊሉትና ከዚያ ጋር አያይዘው፡ ሊያደርጉት ይገባ የነበረው፡ እንዲህ የሚለው ቃልና ድርጊት ይመስለኛል፡- “የአገርን ውድቀት የሚያስከትለውን፡ ይህን በመሰለ ረቂቅ መንገድ ተወጥኖና በግዙፍ መልኩም፡ እንዲህ ጎልቶ፡ በኢትዮጵያ ላይ የሚካሄደውን የባዕዳን ዘመቻ፡ እኛ መንፈሳውያን፡ ባለብን ኅላፊነት፡ እንደእናንተ፡ እንደሥጋውያን ዝም ብለን ተቀምጠን እንመለከትም! በሴራውም፡ በጥፋቱም ተባባሪዎች አንኾንም! ባለቤቱ ኢየሱስ ክርስቶስና አገራችን ኢትዮጵያ የኾነችው፡ ቅድስት እናቱ ድንግል ማርያም፡ ስለዚህ ጉዳይ፡ ለሚያቀርቡልን ጥያቄ፡ ተገቢውን ምላሽ መስጠት አለብን!”

# ኢትዮጵያ፡

ጳጳሳቱ፡ ይህን ቃል፡ በመጀመሪያ፡ ለቤተ ምኅክናው ባለሥልጣናት፣ በመጨረሻም፡ ለአጼው ተናግረው፡ ወይም በጽሕፈት አመልክተው፡ ችግሩ፡ ሊወገድ፡ ወይም ሊሻሻል ካልተቻለ፡ ነገሩን፡ ለመላው ቤተ ሕዝብ አስታውቀው፡ ቤተ ሕዝቡ የሚለውን መስማት፣ ከዚያም፡ ይህን ማድረግ ካልቻሉ፡ ሥልጣናቸውን፡ ለአጼው መንግሥት አስረክበው፡ ወደየገዳማቸው መመለስ ይገባቸው ነበር፤ በ፲፱፻፵፪ ዓ. ም.፡ በብፁዕ አጼ ሳህለደሰ እጅ፡ የጽሕፈትና ሹመት ተቀብለው የነበሩት፡ ብፁዕ አባ ታዲያስ እንዳደረጉት ማለት ነው። ይህም አልሸነፋቸውም።

## የጽሕፈት ቤት እንኳ አለመኖር።

በጌምድርንና ጎጃምን በሚመለከት፡ ሌላው የሚያሳዝነው ነገር ደግሞ፡ እኔ፡ የቤተ ክህነቱን ሥራ፡ በኃላፊነት እስከተረከብኩበት፡ እስከገንቦት ፲፱፻፷፫ ዓ. ም. ድረስ፡ የቀሩት፡ የኢትዮጵያ ክፍላተ ሀገር በሙሉ፡ እስከወረዳ ድረስ፡ የሀገረ ስብከት ጽሕፈት ቤት ሲኖራቸው፡ እነዚህ ክፍላተ ሀገር ብቻ፡ በጎንደርና በደብረ ማርቆስ ከተሞቻቸው፡ በየግል ቤታቸው እንዲኖሩ ከተሾሙት፡ ከሊቃነ ጳጳሳቱ በቀር፡ የወረዳ ቀርቶ፡ በከፍተኛ ሀገር ደረጃ እንኳ፡ የየራሳቸው የሹነ፡ የቤተ ክህነት ጽሕፈት ቤትና ሠራተኞች ያልነበሩባቸው መሆኑ ነው። ለነገሩም፡ ሰዎቹ ህላቸው፡ የሚበሉት ሳይኖር፡ እንዴት መሥሪያ ቤት ሊኖር ይችላል?

ስለዚህ፡ ለዚህ አገልግሎት የሚመደብ የተለየ ገንዘብ ባይኖርም፡ ወደፊት፡ የሰበካ ጉባዔ ተቋቁሞ፡ ራሳቸውን የሚችሉበት መንገድ እስኪዘጋጅ ድረስ፡ ጠቅላይ ቤተ ክህነት፡ ካለው አጠቃላይ የገቢ አርእስት ላይ፡ ተቀናጎሶ በሚገኝ አነስተኛ ወጪ፡ “ለሹለቱም ክፍላተ ሀገር፡ ለእያንዳንዳቸው፡ የየራሳቸው ሀገረ ስብከት ጽሕፈት ቤት፡ ሊኖራቸው ይገባል!” በማለት፡ ጽሕፈት ቤቶቹ፡ በዝቅተኛ መጠን፡ ለመጀመሪያ ጊዜ በ፲፱፻፷፱-፷፩ ዓ. ም. እንዲቋቋሙላቸው ተደረገ።

ከላይ፡ ቀደም ብሎ በተገለጸው ይዘትና ሂደት፡ በረቂቁ የባዕዳን መጋዝ ስትገዝገዝ የቆየችው፡ ያች፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክህነት፡ ፈራርሳ የምትወድቅበትን ጊዜ፡ ዝም ብሎ፡ በናፍቆትና በንቃት ይጠባበቅ የነበረው፡ ያ፡ የአጼ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት፡ በመጨረሻ፡ ያ፡ መለኮታዊው የትግት ቀን ደረሰበትና፡ በቆፈረው ጉድጓድ ራሱ ገብቶበት፡ ተንኩታኮተ! የእኔያ፡ የሹለት ክፍላተ ሀገር ጥቁሞችም፡ የእግዚአብሔር ጳጳሳት የፈጸመችውን ተአምራዊ ኃይል፡ “ጉድ!” እያሉ ተመለከቱ! “ጌታ ሆይ! ለካ፡ አለህና!” ብለውም አመሰገኑት።

## የማይጣጣም ድርጊት።

እጅግ የሚያስገርመው፡ ደርግ፡ ያንን፡ “በእግዚአብሔር አምናለሁ” ይል የነበረውን፡ የአጼ ኃይለ ሥላሴን መንግሥት ደረማምሶ፡ “እግዚአብሔር የለም” የሚል አገዛዙን መተካቱ ብቻ አይደለም፤ ነገር ግን፡ “ሥዩመ እግዚአብሔር” በሚል ማዕርግ ተቀብቶ፡ የአሸናፊውን የይሁዳ አንበሳ፡ የኢየሱስ ክርስቶስን ዘውድ በተጠሪነት የተቀዳጀውና በዙፋኑ የተቀመጠው የ“አጼ”ው መንግሥት፡ ለእነዚያ ሹለት ክፍላተ ሀገር ያልፈጸመውን ተገቢ ገዳጁን፡ ፈጽሞ መገኘቱ ጭምር ነው እንጂ።

ይኸውም፡ ፋሺስት ጣልያን፡ ከኢትዮጵያ ተባርሮ ወደሥልጣን ከተመለሰበት ዘመን ጀምሮ፡ የአጼ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት የነፈጋቸውን አበል፡ ያ፡ ሃይማኖተ ቢስ የሆነው ደርግ፡ በመደበኛ መልክ፡ በያመቱ፡ ከመንግሥቱ ግምጃ ቤት፡ እንዲከፈላቸው ማድረጉ ነው።

በመንፈስና በእውነት መመለከንና መገልገልን የሚወድደው እግዚአብሔር፡ “አምላክ ነጻያን”፡ ማለትም፡ “የድኾች አምላክ” ነውና፡ ስለእኒህ ጥቁዎቹና እነርሱን ስለመሰሉት ድኾቹ ሲል፡ በኢትዮጵያ የመሠረታት መንግሥቱ፡ መንፈሳዊ ህልውናዋን፡ በኢትዮጵያ ቤተ ክህነት፡ የሰበካ ጉባዔ አማካይነት፡ እንድትቀጥል፡ እነሆ ፈቃዱ ኾነ!

**ኢትዮጵያ፡  
ስለቤተ ክህነቷ ግብርና ቀረጥ ከፋይነት  
ስትፋረድ!**

ቤተ ክህነት፡ የእግዚአብሔር መንግሥት በሆነችው በኢትዮጵያ አቋም ውስጥ፡ ከቀሩቱ፡ ከኹለቱ፡ ማለትም፡ ከቤተ ሕዝቡና ከቤተ ምልክትና ጋር፡ በማናቸውም ይዘታ፡ አገልግሎትና ጸጋ ኹሉ፡ ሲለ ድርሻ ያላት፡ ባለመብት መኾኗ፡ አግባብነት ባላቸው፡ በዚህ መጽሐፍ ምዕራፎች ተገልጿል። ይኹን እንጂ፡ ይህን፡ ከፈጣሪዋ የተሰጣትን፡ ባሕርያዊ መብት እንድታጣ የሚያደርጓት፡ ደባዎች፡ በምሥጢር ብቻ ሳይኾን፡ በይፋም ሲካሄዱባት ኖረዋል፤ አሁንም እየተካሄዱባት መኾናቸው፡ በገሃድ እየታየ ነው።

**የባለ“ሲሶዋ መንግሥት”  
የሰሞን መሬት ገቢ።**

እያንዳንዱ ባለመብት፡ በመሬቱ ተተክሎ፡ ማለትም፡ መሬቱን ይዞ፡ ባለመሬቱን ቤተ ክርስቲያን፡ ደብርም ኾነ ገዳም፡ ወይም ገጠር፡ በግንባር የሚያገለግልበት፡ ወይም፡ ካህን ቀጥሮ የሚያስገለግልበት ካልኾነ በቀር፡ በስም ብቻ፡ “ሲሶ መንግሥት አላት” እየተባላች ስትወቀስ የኖረችው፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክህነት፡ ራሷ የምትጠቀምበትና የምታዝዝበት፡ አንድም ርስት ያልነበራት መኾኑ ሊታወቅ ይገባል። መሬቱ፡ ለእያንዳንዱ ባለመብት፡ ርስት ኾኖ፡ ያ ግለሰብ፡ ይዘታውን፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክርስቲያን አባል ላልኾነ ግለሰብ ሳይቀር ሊያከራየው፡ በዕዳ ሊያሲዘው፡ ሊያወርሰውና ሊሸጠው፡ በሌላም መንገድ ሊጠቀምበት እንዲችል ተደርጎ የተኖረ መኾኑ፡ በኹሉ ዘንድ ይታወቃል። ይህም መሬት፡ እያንዳንዱ ቤተ ክርስቲያን በሚተክልበት ጊዜ፡ ከግል ተካዩ ወይም ከመንግሥት፡ ለመገልገያ ተብሎ፡ ለዚያው ቤተ መቅደስ የተሰጠ ሲኾን፡ በመሬቱ ላይ አገልጋይ የሚኾነው ካህን ይተክልበትና ያ ካህን ወይም ተወላጁ፡ ያን፡ መንቀያ መትከያ የኾነ፡ የቤተ ክርስቲያን መሬት፡ ርስት አድርጎ ይይዘዋል።

# ኢትዮጵያ፡

ከዚህ በቀር፡ ማናቸውም ባለመሬት፡ የያዘው ርስት፡ ለመንግሥት፡ በጉልበቱ፡ በሙያው ወይም በሕይወቱ፡ ማለትም በዘመቻ፡ በመሰሰለው ሹሉ፡ ልዩ ልዩ አገልግሎት የሚሰጥበት ሽያ ሣለ፡ አንዳንድ፡ ምናልባት፡ ይህን ከመሰለው አገልግሎት ለመዳን፡ ወይም ከልቡ፡ ለነፍሱ የሚበጀውን ለማድረግ ሲል፡ “ይህ መሬቴ ቤተ ክርስቲያን የምትገለገልበት እንዲሽን ይፈቀድልኝ” ብሎ ለአጼው ሲያመለክትና ሲፈቀድለት፡ ወደቤተ መቅደሱ መገልገያነት ይዛወራል።

በዚህ መልክ ለቤተ ክርስቲያን አገልግሎት የተመደቡትና ወደዚያ አገልግሎት የገቡት መሬቶች፡ ባጠቃላይ የሰሞን መሬት ይባላሉ። በኢትዮጵያ ሥርዓተ መንግሥት መሠረት፡ ቤተ ክህነት፡ አገልግሎቷን፡ በበለጠ አሟልታና አስፋፍታ ለማበርከት “ያስችላታል!” ተብሎ ይታመንበት የነበረውን፡ ይህን መብቷን የማስከበሩ ግዳጅ፡ የቤተ ምልክናው (የመንግሥት) ድርሻ ሲሾን፡ ይህ ግዳጅ ባገባቡ ሳይፈጸም በመቅረቱ፡ ዛሬ ካለችበት ጉሥቀላና ለመድረስ በቅታለች።

በዚህ ሽኔታ ተያይዞ፡ በእኔ የአገልግሎት ጊዜ የደረሰው፡ በአሥራት መልክ፡ ለቤተ ክህነት ይሰበሰብ የነበረው፡ የሰሞን መሬት ጠቅላላ የዓመት ገቢ፡ መሠረታዊ ግምቱ፡ ይህን የመሰለው ገቢ ከሌላቸው፡ ከበጌምድርና ከጎጃም በቀር፡ ፩ አእላፍ ፻፲፯ (አንድ አእላፍ ሹለት መቶ ሺ)፡ ማለትም፡ በፈረንጅች አገዛ፡ 1, 200, 000 (አንድ million ሚሊዮን ሹለት መቶ ሺ) ብር ነበር። ከመንግሥቱ ጠቅላላ ገቢ ውስጥ፡ “ሲሰውን ትካፈላለች” እየተባለ ይለፈፍባት የነበረችው፡ የኢትዮጵያ ቤተ ክህነት፡ ታገኘው የነበረው፡ የገቢዋ መሠረታዊ ግምት፡ እንግዲህ ይህ ነበር። ከዚሁ፡ የግምት ገቢም ውስጥ፡ በፈቃድ ይገባ የነበረው፡ ከ፳፻፲ (ስምንት መቶ ሺህ) ብር አይበልጥም ነበር፤ ሌላው፡ የመንግሥቱ የማስፈጸም ሥልጣን የማይገኝ በመሆኑ፡ ሳይገባ ይቀር ነበር።

እንግዲህ፡ የአጼ ኃይለ ሥላሴ መንግሥት አዝማሚያ እንደታወቀ፡ እግዚአብሔር፡ በጥበቡ ወጥኖ ያስፈጸመው፡ የሰበካ ጉባዔ መቋቋም በግድ አስፈላጊ ሽያ፡ እውን እስከሆነበት እስከ፲፱፻፷፭ ዓ. ም ድረስ፡ በ፳፻፲ (ሃያ ሺህ) ያህል አብያተ ክርስቲያን ለሚያገለግሉ ፻፲፯ (ሹለት መቶ ሺህ ካህናት) ያህል ይከፈል የነበረውን የደመወዝና የሥራ ማስኬጃ ወጪ ይሸፍን የነበረው፡ ይኸው፡ ፳፻፲ (ስምንት መቶ ሺህ) ብር ነበር። ይህ፡ የቤተ ክህነት ጠቅላላ ገቢ፡ ቤተ ክህነት ሳትገባባቸው፡ በየራሳቸው እንዲተዳደሩ፡ በልዩ ትእዛዝና ደንብ ይተዳደሩ የነበሩትን፡ የቀልቢ ገብርኤልን፡ የታዕካን ነገሥት በዓታ ለማርያምንና የመንበረ ጸባይን ቅድስት ሥላሴን አብያተ ክርስቲያን የመሰሉ፡ ከፍተኛ የስእለትና የሙዳዩ ምጽዋት ምንጭ ያላቸውን፡ የየገዳማቱንና የየአድባራቱን የየግል ገቢ + እንዲሁም ቤተ ክህነት ያለባትን የወጪ ግዳጅ ለመሸፈን ሲባል፡ እርሷ በምታዝበት፡ በአዲስ አበባ፡ መንበረ እጩ ቅድስት ማርያም ቤተ ክርስቲያን አካባቢ ባለው፡ በብቸኛው የከተማ ቦታዋ ላይ ከሠራቻቸው ሕንፃዎች፡ የሚገኘውን የኪራይ ገቢ + ለጳጳሳቱም፡ ከመንግሥት ይከፈላቸው የነበረውን ደመወዝና አበል አያጠቃልልም።